

OPWEKKINGEN
Beschouwing over het boek Richteren

Dr. H. Rossier

Zoals verschenen in de jaargangen 46 en 47 (1903-1904) van "De Bode des Heils in Christus"

Een toestand van verval.

(Richteren I.)

Alles wat door God goed gemaakt is, is door den mensch bedorven. Dat is, helaas! een waarheid, die door de gansche geschiedenis der menschheid bevestigd wordt. Van Adam tot Noach, van Noach tot Israël, van Israël tot op de volken, van de volken tot op de gemeente - 't is altijd dezelfde treurige geschiedenis: in welke verantwoordelijke positie de mensch ook geplaatst is, *hoe* hij gezegend wordt, *welke* voorrechten hij ook bezit - immer en immer opnieuw staat hij slechts voor korten tijd op een zekere hoogte, om dan weer te bederven, wat God goed gemaakt heeft. Telkens is hij gekomen tot een toestand van *verval*.

Dit is zeker diep beschamend voor ons, en leert ons zien, wie de mensch is. De spiegel van het goddelijke Woord weerkaatst op heldere wijze ons eigen beeld, en zoo we dit beeld goed beschouwen, zal het ons klein doen denken over onszelf. Maar hoe beschamend deze waarheid voor ons ook is, ze is ons nochtans een oorzaak van dankzegging. Want juist door 's menschen ontrouw leeren wij Gods trouw kennen. Het zij verre van ons dáárom ontrouw te zijn, opdat Gods trouw te meer uitkome! Maar zeker is het, dat, waar de mensch in zijne verantwoordelijkheid faalt, heerlijk uitkomt wie God is. En daarvoor zij zijn Naam geprezen! Hij vermaant. Hij roept. Ja, niet alleen vermaant en roept Hij; Hij toont ons tegelijk, dat in Hem een bron van zegen is, zelfs wanneer alles verloren is; dat zijn arm sterk genoeg is om allen te bevrijden, die door ontrouw in slavernij zijn gekomen. Hij toont ons, dat in booze tijden een strijd des geloofs moet gestreden worden; dat onder de puinhoopen een weg is, dien de adelaar niet kan vinden, maar die door het geloof gekend wordt. In één woord, Hij bewijst ons, hoe in een tijd van verval, evenals in de goede dagen, God kan verheerlijkt worden!

Er is een groot en belangrijk onderscheid tusschen het boek Jozua en het boek der Richteren. Jozua, die het treffend-heerlijke voorbeeld is van den krachtig werkzamen Geest van Christus, voert het volk Israël overwinnend het beloofde Land binnen, en laat het daar in vrede zijn woonplaats nemen. Maar het boek der Richteren vertelt ons geheel andere dingen. Terwijl het als uitgangspunt neemt de vele zegeningen, die Jehovah aan zijn volk heeft geschonken, en de verantwoordelijkheid, waarin het daardoor gesteld is, toont het ons duidelijk en in bijzonderheden aan, wat Israël heeft gedaan met datgene, wat God het geschonken heeft. Hebben de Israëlieten het vertrouwen, door God in hen gesteld, zich waardig gemaakt? Is het volk op de hoogte van het standpunt, waarop de Heer het geplaatst heeft, blijven staan? Heeft het de heerlijke voorrechten, uit genade ontvangen, gewaardeerd? Het boek der Richteren geeft op deze vragen - we zullen het telkens weer zien, als we de behandeling er van voortzetten - een ontkenning antwoord. Het volk van Israël, hetwelk in de dagen van Jozua God vreesde, is in een treurigen toestand van verval gekomen.

Deze geschiedenis van het volk Israël vindt haar tegenbeeld in de geschiedenis der gemeente. In den beginne waren de geloovigen één, zij vreesden God en lieten het kwaad niet in hun midden toe. Maar allengskens is een toestand van verval gekomen, die herinnert aan de treurige dagen van het volk Israël onder de Richteren. Het boek Jozua zouden wij kunnen vergelijken met den brief aan de Efeziërs, en het boek der Richteren met den tweeden brief aan Timotheüs. In den brief aan de Efeziërs wordt de gemeente voorgesteld als in den hemel gezet in Christus Jezus, om zich daar te verheugen over alle geestelijke zegeningen, en tegelijkertijd te strijden, niet meer, als eens Israël,

tegen vleesch en bloed, maar “tegen de overheden, tegen de machten, tegen de wereldbeheerschers dezer duisternis, tegen de geestelijke machten der boosheid in de hemelsche gewesten.” (Efeze VI:12.) En in den tweeden brief aan Timotheüs vinden wij de gemeente, die haar oorspronkelijk-heerlijk standpunt niet is blijven innemen, maar die ontrouw is geworden, zoodat zij de boozen heeft binnengelaten. Het gevolg van het verlaten der eerste liefde is een steeds verder afglijden op een hellend vlak naar den afgrond van volkomen en onherstelbaar verval.

Vóórdat de kenteekenen van het verval aangetoond werden, was het noodig, dat eerst de toestand van het volk Israëel ten tijde van den dood van Jozua beschreven werd. Daarom begint het boek der Richteren dan ook met: "En het geschiedde na den dood van Jozua." Deze woorden vormen dan ook als het ware het uitgangspunt van het gansche boek. Het gaat er hier nog niet om, het verval vast te stellen of te beschrijven. Jozua, het voorbeeld van den krachtig werkzamen Geest van Christus, was er niet meer. En dit bracht ernstige gevolgen met zich mee. Het was het begin van achteruitgang en ellende. Zoo is het ook geweest met de gemeente. De onvermengde werkzaamheid van den Heiligen Geest was maar van korten duur. En ongetwijfeld vormde de tegenwoordigheid der apostelen, juist als ten dage van Jozua en die der oudsten, “die lang leefden na Jozua,” (Richteren II:7.) een dam tegen het binnendringen van het kwaad.

Intusschen bewees in beide gevallen het aanwezig zijn en het werken van verschillende verderfelijke grondbeginselen, dat het verval zeker en gewis zou intreden, zoodra de invloed, die het booze nog binnen de perken wist te houden, zou verdwenen zijn.

Naar het uiterlijk was alles in volkomen orde. De stammen namen tegenover een vijandelijke wereld het goede standpunt in, en vraagden den Heer, wie van hen het eerst tegen de Kanaänieten zou optrekken. En zeer duidelijk en klaar klonk het antwoord: “Juda zal optrekken; ziet, Ik heb dat land in zijne hand gegeven.” Maar in plaats dat Juda, zooals vanzelf sprak, op de trouw Gods in betrekking tot zijne belofte rekende, riep hij Simeon te hulp, en bewees daardoor, dat het hem ontbrak aan de eenvoudigheid des geloofs, en dat zijne afhankelijkheid van den Heer eigenlijk meer schijn dan werkelijkheid was. "Toen zeide Juda," zoo lezen wij, “tot zijnen broeder Simeon: Trek met mij op in mijn lot, en laat ons tegen de Kanaänieten krijgen, zoo zal ik ook met u optrekken in uw lot." Juda schijnt derhalve aan zijn eigen kracht te twijfelen. Maar in plaats van nu, in deze goede gezindheid des harten, op te zien tot Hem, die kracht geven kan, zocht hij zijn hulp bij Simeon, en bewees daardoor, dat hem het ware vertrouwen in den Heer ontbrak. Het is waar, hij verbond zich gelukkig niet met de vijanden Gods; hij nam slechts in zijn kleingeloof de toevlucht tot zijn broeder Simeon, en *alleen* tot dezen zijn broeder; maar wij zien hieruit toch reeds, hoe het verkeerde beginsel, om, onder het voorwendsel van Gods werk te bevorderen, eigenmachtig menselijke overeenkomsten te sluiten, tot ontkiemen komt; - een beginsel, dat heden ten dage bijna de geheele christelijke werkzaamheid en liefdadigheid kenmerkt. Had God Simeon noodig, om Juda zijn erfdeel te geven? Had Hij niet gezegd: "Ziet, Ik heb dat land in Juda's hand gegeven?" Juda deed dus verkeerd met hulp aan anderen te vragen. Maar nochtans was God bereid hem te helpen. *Hij* verlaat de stammen zijns volks niet. Toen Juda optoog, erkent Hij hen als de zijnen, “en de Heer gaf de Kanaänieten en de Ferezieten in hunne hand."

En wat deden nu de verbondenenen? Zij sloegen van den vijand tien duizend, en behaalden een groote overwinning op hem. Maar daarbij lieten zij het niet. Zij zochten den koning Adoni-Bézek, die vluchtte, nadat hij den slag had verloren, en toen zij hem gegrepen hadden, “hieuwen zij de duimen zijner handen en zijner voeten af." Had God dat ooit geboden? Had Jozua dat gedaan met de koningen van Jericho, van Ai, van Jeruzalem en Makkada, of met alle koningen van het gebergte of van de vlakke? Immers neen. En daarom is deze daad af te keuren. Zij, die zich op grond van een

menschelijke overeenkomst samen verbonden hadden om den vijand te bestrijden, begonnen hun gemeenschappelijk werk met een daad van *menschelijke* wedervergelding. Zooals wij in het zevende vers lezen, was het de gewoonte van Adoni-Bézek geweest, om zijne vijanden, door het afhouden der duimen van hunne handen en voeten, te vernederen, en ze dan aan zijn hof gevangen te houden, want de tegenwoordigheid van zoovele overwonnen koningen verhoogde den roem van den overwinnaar. En het geweten van den vernederden vijand spreekt soms duidelijker en luider, dan dat van de kinderen Gods, als het hun uiterlijk goed gaat. Door Juda geslagen, erkende Adoni-Bézek, dat hij zich tegen de door hem overwonnen koningen slecht had gedragen en boog zich onder het oordeel Gods.

Juda toog daarna verder op tegen de Kanaänieten, en wel “tegen de Kanaänieten, die te Hebron woonden (de naam nu van Hebron was te voren Kirjath-Arba) en zij sloegen Sésai, en Ahinam, en Thalmai. En van daar togen zij op tegen de inwoners van Debir; de naam van Debir nu was te voren Kirjath-Sefer.” (Vrs. 10 en 11.) Het is eigenaardig, dat alles, wat hier van Juda wordt gemeld, in Jozua XV: 14 en 15 aan Kaleb wordt toegeschreven. Kaleb drukte door zijn persoonlijke trouw, door zijn kracht, zijn volharding en zijn geloof, op den ganschen stam zijn stempel. In het begin handelde het gansche leger, en ontvingen allen de eer. Maar nu waren er reeds daden van persoonlijke beslistheid, die het geheele volk werden toegerekend, omdat het volk niet meer was in zijn eerste kracht. Het overwicht van het persoonlijke karakter der enkelen wordt ons op opvallende wijze voorgesteld in de geschiedenis der Richteren, die door God tot bevrijding van zijn volk gezonden werden. Het begint reeds bij Kaleb, toen alles nog goed was, en alleen de beginselen van het latere verval nog maar in zekere voorbereiding waren. Maar later vinden we het over het geheel zoo. *Algemeen* verval, maar *persoonlijke* getrouwheid. Zoo is het ook met de gemeente gegaan. Allen waren in den eersten tijd één hart en ééne ziel; en met éénzelfde volharding en geloofsvertrouwen gingen zij het doel der reis tegemoet. Maar al spoedig begonnen de beginselen van het verval te werken, en bij de opwekkingen, die God in onze dagen geeft, zijn het altijd de enkelen, de getrouwen, die op den voorgrond treden, en die in God kloeke daden doen. En hoe beschamend dit voor het geheel ook moge zijn, zoo is het nochtans bemoedigend voor de enkelen. Welk een eer was het voor Kaleb, dat Juda door zijn toedoen de eer der overwinning wegdroeg! Zoo is het ook *nu*, een groote vreugde voor de mannen Gods, als door *hun* werk *het geheel* geëerd wordt, terwijl het diep droevig is, wanneer door hunne ontrouw het stempel der zwakheid op het geheel wordt gedrukt. Ach, God geve in onze dagen toch vele mannen als Kaleb in het midden der ontrouwe gemeente! Het geheel is in een toestand van verval. Daar is niets meer aan te veranderen. Maar de mannen Gods, zij, aan wie de eere Gods ter harte gaat, kunnen op de puinhoopen vast staan, en persoonlijk den strijd aanbinden tegen den vijand. Door Gods genade kunnen zij dan groote dingen doen, en zij verheerlijken zoo ongetwijfeld de gemeente, tot welke zij behooren. Maar niet alleen dit. Zij kunnen ook voor anderen tot zegen zijn. De trouw van den enkele draagt vrucht, en spoort de geestelijke energie der anderen aan, zelfs in den treurigsten toestand, waarin de gemeente zich bevindt. Dat zien wij ook uit de geschiedenis van Kaleb. De trouw van dezen man wekt Othniël op, om evenzoo te handelen. Onder de leiding van Kaleb maakte hij zijn eersten veldtocht en verkreeg een hooge positie, want hij werd de eerste richter van Israël. Het was hem echter niet genoeg om tot de familie van Kaleb te behooren; hij streed om het genot eener nieuwe betrekking, en verkreeg Achsa tot vrouw. Deze nieuwe betrekking, waarin hij tot Kaleb kwam te staan, verschafte hem tevens een persoonlijk bezit in het erfdeel van den man, wiens zoon hij geworden was. Van nu aan bezat Othniël zelf een eigendom. Maar Achsa was nog niet tevreden met deze kostbare bezitting. Het land had voor haar geene waarde, als haar vader er niet de bronnen tot bewatering bij gaf. Daarom vraagde zij dit haren vader, en zij verkreeg van hem zoowel de lage als

de hoge waterwellingen. Zoo is het ook met den geloovige, die, onder andere omstandigheden, door het dal van Baka gaat, en dan eenerzijds dat *dal* zelf tot een *fontein* maakt, en anderzijds weer door de *hoge fonteinen* - door den regen - gansch rijkelijk wordt overdekt. (Ps. LXXXIV.) Achsa is een begeerige vrouw; maar zij is begeerig in betrekking tot de zegeningen van Kanaän. En dat was goed. Het is leelijk, wanneer een Christen naar de dingen dezer wereld jaagt; maar - begeerig naar den hemel en *zijne* dingen te zijn, is Gode welgevallig. Dit begeerig verlangen beloont Hij met rijkelijk stroomende bronnen, met geestelijke zegeningen, die op ons af en van ons uitstroomen; terwijl Hij de begeerlijkheid der oogen en des vleesches bestraft; zooals Hij dit deed met Achan, die lust kreeg tot het verbannene. Welke belangrijke lessen liggen er in deze weinige, schijnbaar eenvoudige mededeelingen voor ons opgesloten! God geve ons genade, om er ons nut mede te doen!

Behalve Kaleb en Othniël zijn er nog anderen met Juda opgetrokken. Wij lezen in het zestiende vers, dat de kinderen van den Keniet uit de Palmstad optrokken, om hun lot aan dat der kinderen Israëls te verbinden. In hoofdstuk IV, als wij over Heber, den Keniet, zullen spreken, hopen wij op de belangrijke geschiedenis van dit geslacht, dat afstamde van den schoonvader van Mozes, terug te komen.

De eerste zestien verzen van dit hoofdstuk van het boek der Richteren vormen een inleiding, waarin reeds, zooals wij opmerkten, de beginselen van het komende verval worden aangetroffen. In de volgende verzen van hetzelfde hoofdstuk vinden we iets meer. Het eigenlijke verval in zijn volkomen rijpheid en de beschrijving er van, treffen we eerst in hoofdstuk II aan. Maar hier zien we, waarin het verval, in den waren zin van het woord, bestaat. Verval is nog iets anders dan volkomen ruïne of afval. Zoodra zich afwijking vertoont van den rechten weg, is er reeds verval. Dit vinden wij, wat de gemeente aangaat, zeer treffend voorgesteld in de zeven brieven uit de Openbaring. Reeds in de gemeente te Efeze, die hare eerste liefde had verlaten, zien wij het verval, waarvan we dan het droevig einde hebben in Laodicéa, waar de toestand van verval afval is geworden, zoodat de Heer genoodzaakt is, om deze gemeente uit zijnen mond te spuwen.

En waarin bestaat nu het verval? Eén enkel woord is voldoende, om het te kenmerken, en dit woord luidt: *wereldschgezindheid*. Het drukt uit de gemeenschap en overeenstemming van ons hart, van onze beginselen of van onzen wandel met de wereld. Zoeken wij naar den oorsprong van achteruitgang, dan vinden wij dien steeds in wereldschgezindheid. Hoe eenvoudig klinkt daarom de vermaning: "Bewaar uzelfen!" O, hoe gemakkelijk zou het zijn, om dezen valstrik te ontkomen, als slechts het hart der kinderen Gods warmer voor Hem klopte.

In plaats van de Kanaänieten te verdrijven, vreest en verdraagt Israël hen en laat ze bij zich wonen. Zoo deed ook de gemeente. In plaats van het ongeloof verre van zich te houden, heeft zij er zich mee verbonden.

Later zullen wij de schrikkelijke gevolgen van deze verbintenis zien. Voor dit oogenblik stelt het Woord Gods slechts *dit* vast, dat Israël zich niet van de volkeren in Kanaän heeft gescheiden.

Nog een ander beginsel treedt uit het tweede gedeelte van dit hoofdstuk te voorschijn. En wel dit: het verval ontwikkelt zich *trapsgewijze*. Israël zinkt van trede tot trede dieper, tot het ernstige oogenblik, waarop de engel des Heeren voor altijd Gilgal verlaat en zijn plaats in Bochim inneemt, gelijk we dit in hoofdstuk II vinden. En wat voor Israël waar was, is het ook voor de gemeente geweest, zooals ons uit Openb. II en III blijkt, en het is ook waar voor ieder geloovige afzonderlijk. Wanneer een Christen, die een tijd lang in de kracht des Heiligen Geestes gewandeld heeft, de wereld ook slechts een klein plaatsje inruimt in zijn hart, zoo zal hij spoedig ervaren, dat deze vijand,

dien hij niet meer bestrijdt, langzamerhand machtiger wordt, en hem eindelijk geheel in zijn macht krijgt. Het einde is dan smartelijke verootmoediging of een volkomen nederlaag.

Maar laat ons nog even bij de bijzonderheden van het tweede gedeelte van ons hoofdstuk stilstaan. Wij hebben reeds opgemerkt, dat wij hier de kenteekenen zien van het verval, hetwelk zich in het eerste gedeelte van ons hoofdstuk reeds openbaarde door zijn beginselen. In vers 17 lezen wij: "Juda dan toog met zijnen broeder Simeon, en zij sloegen de Kanaänieten, wonende te Zefat, en zij verbanden hen, en men noemde den naam dezer stad Horma." Dat was zeer goed van Juda. Het herinnert ons aan de dagen van Jozua. Horma beteekent dan ook: "volkomen vernietiging." Juda verwerpt elk bondgenootschap en elke gemeenschap met de Kanaänieten. En de sterke steden der Filistijnen, Gaza, Askelon en Ekron, ze werden veroverd. Geen wonder, dat we lezen: "En de Heere was met Juda." Maar, helaas! waarom nam Juda alleen het gebergte in bezit? Waarom verdreef hij niet ook de bewoners der vlakten? Ach! wij lezen het in vers 19: "Maar hij ging niet voort om de inwoners des dals te verdrijven, omdat zij ijzeren wagenen hadden." Hij vreesde de ijzeren wagenen! Uit gebrek aan vertrouwen op zijn eigen strijdkracht en op de hulp van Jehovah, had Juda zijn broeder meegenomen. En nu twijfelde hij ook aan de *macht* Gods. De vrees voor de macht dezer wereld is steeds een zeker gevolg van het gebrek aan vertrouwen op God. Hadden zij niet vroeger op één overwinningsdag de wagenen van Jabin met vuur verbrand? (Joz. XI : 4, 6, 9.) Had niet God aan het huis van Jozef beloofd, dat zij de Kanaänieten zouden verdrijven, al hadden zij ijzeren wagens, al waren zij sterk? (Joz. XVII: 18.) Wat waren ijzeren wagens voor Jehova? Zoodra ons vertrouwen op Hem geschokt is, dan zeggen wij als de mannen, die Mozes uitzond, om het land te verspieden: "Wij hebben daar ook de *reuzen* gezien, en de kinderen van Enak, van de reuzen; en wij waren als *sprinkhanen* in onze oogen, alzo waren wij ook in hunne oogen." (Num. XIII: 33.)

Hoe geheel anders echter gedroeg zich Kaleb! "En zij gaven Hebron aan Kaleb," zoo lezen wij in het twintigste vers, "gelijk als Mozes gesproken had, en hij verdreef van daar de drie zonen van Enak." Hij was niet beangst voor de reuzen. Immers God was met hem! Die had het hem nooit aan iets doen ontbreken. Die zou hem ook nu zijne hulp niet ontzeggen. Hoe heerlijk om in een tijd van algemeen achteruitgang het geloof van den enkele te zien. Wat *het geheel* niet vermag, dat doet *één* getrouwe!

In vers 21 drijven de kinderen Benjamins de Jebusieten, de bewoners van Jeruzalem, niet uit. Juda had in goede en gelukkige dagen Jeruzalem ingenomen, en met de scherpte des zwaards geslagen; ja, hij had de stad in het vuur gezet, (vers 8) maar de troepen van den overwonnen vijand hadden het toch klaar gespeeld, om zich spoedig weer bijeen te verzamelen. Zoo gaat het altijd. Vergeten wij het niet! De vijand houdt zich nooit voor geslagen. De verslapping van Israël was voor de Jebusieten een gunstige gelegenheid, en zoo vinden wij dan de Jebusieten met de kinderen van Benjamin samenwonen te Jeruzalem "tot op dezen dag."

De geschiedenis van het huis van Jozef in de verzen 22-26 herinnert ons aan die van Rachab in Jozua II, alleen met dit groote onderscheid, dat hier "het werk des geloofs" geheel wordt gemist. De handeling van den man uit Luz, die den kinderen Israëls den toegang tot de stad toonde, is die van een verrader, niet die van een geloovige. Hij wordt door de belofte, dat zijn leven zal verschoond blijven, tot zijn verraad verleid. Ook keert hij, nadat hij vrijgelaten is, weer tot de wereld terug, in plaats van zich, zooals Rachab, bij het volk Gods aan te sluiten, en bouwt in het land der Hethieten de zoo even door Jehovah verwoeste stad Luz weer op.

Talrijk zijn de steden, die door Manasse niet verbannen zijn. Zeer merkwaardig is de uitdrukking in vers 27: "En de Kanaänieten *wilden wonen* in hetzelfde land." De wil der wereld heeft meer macht over den verzwakten geloovige, dan het Woord en de belofte Gods. Toen Israël "sterk werd,"

stelde het wel de Kanaänieten op cijns, maar hij verdreef hen niet ganschelijk; hij heerschte slechts over hen. Zoo deed ook het Christendom met het Heidendom.

Maar het gaat nog verder. Efraïm en Manasse laten de Kanaänieten *in hun midden* wonen. (Vers 29 en 30.) De wereld is van nu af aan een deel van het volk Gods geworden. Aser en Naphtali (vers 31-33) gaan zelfs nòg een stap verder: zij wonen in het midden der Kanaänieten. Israël gaat dus in de Heidenen op.

Nu nog één trek, en het beeld is volkomen: "En de Amorieten drongen de kinderen van Dan in het gebergte: *want zij lieten hun niet toe*, in het dal af te komen." (Vers 34.) De wereld heeft eindelijk datgene bereikt, waarnaar zij streeft: zij berooft de kinderen Gods van hun erfdeel!

O, laat ons dit *trapsgewijze* tot verval komen overdenken. Eerst werd het vertrouwen op God zwak, daarna de beginselen der wereld gehuldigd, toen de vijand niet geheel uitgeroeid, vanwege vrees en twijfel aan Gods macht, vervolgens de vijanden in hunne nabijheid geduld, al was het dan om over hen te heerschen, daarna een rustige woonplaats hun aangewezen en ze als gelijken beschouwd, om ze *eindelijk* als de *voornaamsten* te beschouwen, als de eigenlijke eigenaars van het land, ja, om van hunne goedkeuring afhankelijk te zijn tot het in- of uitgaan. Arm Israël! Straks zullen wij zien, hoe gij dien God, die u met een sterke hand uit Egypteland heeft uitgevoerd, verlaat, en u neerbuigt voor de afgoden, en hoe gij dan, tengevolge van uw afgodendienst, aan onderdrukking en plundering van de zijde uwer vijanden zult prijsgegeven worden.

Geliefde broeders! wij bevinden ons allen in een tijd van verval. De gemeente, eens zoo heerlijk, is een ruïne gelijk geworden. Er is niets meer aan haar te verbeteren. Een terugkeer van het geheel in den vroegeren toestand is onmogelijk. Maar - wij kunnen *persoonlijk* getrouw zijn. O, bewaren wij onszelven van de afgoden, wachten wij ons voor de dingen dezer wereld, en blikken wij vol wantrouwen op het schijnbaar onschuldige lokaas, dat deze wereld ons biedt. Laat ons in deze laatste dagen op bijzondere wijze God vreezen en dienen. Ja, mochten wij tot aan het einde van onze loopbaan uitmunten door een heilige afzondering van de wereld, en door een steeds toenemende gemeenschap met onzen Heer!

De oorsprong en de gevolgen van het verval.

(Richteren II-III:1-4.)

Israël had zijne plaats van afzondering van de wereld verlaten. Het volk, dat, als Gods volk, zich niet mocht vermengen met de Heidenen, was ontrouw geworden. En daardoor was het *verval* ingetreden, en bleek het tevens ten duidelijkste, dat in Israël *geen kracht* was, om zich los te rukken uit de macht van den vijand. Hoe ontstond dit gebrek aan kracht? Wij lezen het in het eerste vers van het tweede hoofdstuk: "En een engel des Heeren kwam opwaarts van Gilgal tot Bochim."

Gilgal was de wonderbaar gezegende plaats, waar het volk het geheim van zijn kracht vond. En daarin kunnen wij een verklaring vinden voor de vele, onafgebroken overwinningen van Jozua. Het was de plaats der besnijdenis, en was, als voorafschaduwing, de plaats van de uittrekking des vleesches. Wij lezen in den brief aan de Kolossers: "In wien gij ook besneden zijt met een besnijdenis, niet met handen verricht, in de uittrekking van het lichaam des vleesches, door de besnijdenis van Christus." Aan het kruis van Christus, in zijnen dood, heeft de geloovige de algeheele veroordeeling en het volkomen einde van het vleesch gevonden. In Gilgal had Jehovah, door de besnijdenis, den smaad van Egypte van zijn volk afgewenteld. (Jozua V : 9.) Van de heerschappij van het vleesch, waardoor het met Egypte verbonden was, had Hij het - zinnebeeldig genomen -

geheel bevrijd, en Israël kon nu in waarheid alleen God toebehooren. Dit groote feit der besnijdenis, namelijk de verlossing van de heerschappij des vleesches, is het heerlijke voorrecht voor den Christen. Maar hij moet voortdurend naar Gilgal *terugkeeren*; de in Christus bewerkte uittrekking van het lichaam des vleesches moet *verwezenlijkt* worden. In onzen dagelijkschen wandel moeten wij dezen dood van Christus toepassen op onze leden, en geen enkele vrucht, die aan den boom des vleesches groeit, mogen wij verschoonen. Zooals wij dit zoo duidelijk lezen in Kol. III : 5: "Doodt dan uwe leden, die op de aarde zijn." Het geheim van onze geestelijke kracht ligt in de onafgebroken veroordeeling van alles, wat wij zijn en wat wij van nature te voorschijn brengen. Dit geeft ons een verklaring van de vele overwinningen in het boek Jozua. De Israëlieten keerden steeds naar Gilgal terug, met één enkele uitzondering, (Jozua VII : 2.) maar toen leden zij dan ook een groote nederlaag.

Welnu, sedert de dagen van Jozua was Gilgal geheel in vergetelheid geraakt. De engel van Jehovah, deze vertegenwoordiger van de goddelijke macht in het midden van zijn volk, was alléén in Gilgal achtergebleven, en wachtte daar op den terugkeer van Israël. Maar hoe lang hij ook wachtte, Israël verscheen niet. Zoo bleef hem dan niets over, dan deze gezegende plaats te verlaten en naar Bochim, *de plaats der tranen*, op te gaan. Waar waren nu de dagen der kracht en der vreugde, toen Jericho met zijn sterke muren viel bij het geluid der bazuinen Gods? Voor altijd weg! De zegeningen, die op Gilgal gegrond waren, konden Israëls deel niet meer worden. Zij waren voorbij, voorgoed voorbij, die gelukkige tijden, toen Israël uit vrije beweging optoog naar Gilgal, en daar - als bij voorafschaduwing - het vleesch oordeelde, om niet te zondigen, en om te overwinnen. Israël weende in Bochim, en het was genoodzaakt, om de tuchtiging, met hare onafwijsbare gevolgen, te dragen. Een herstelling van hetgeen geweest was, was niet meer mogelijk. *God, herstelt nooit datgene, wat de mensch eenmaal verdorven heeft.*

Geheel hetzelfde vinden wij in de geschiedenis der kerk. Als verantwoordelijk lichaam, als zichtbare kerk op deze aarde beschouwd, zal haar verval voortduren tot aan het einde harer geschiedenis. Ook zij is, door te beginnen met ontrouw te worden, er mede geëindigd om hare plaats in het midden dezer wereld in te nemen, en zij is heden ten dage niets anders, dan een vermenging van allerlei ongerechtigheid. En dit zal ten einde toe zoo blijven. God vergelijkt haar in dezen toestand met een groot huis, waarin vaten ter eere en vaten ter oneere zijn. Niettegenstaande dit kent de Heer degenen, die de zijnen zijn, en eenmaal zal het oogenblik komen, dat de geschiedenis van de verantwoordelijkheid des menschen ophoudt, en de Heer zich zijne gemeente zal voorstellen, heerlijk, zonder vlek of rimpel. En dan, in dien heerlijken tijd, zal van haar, evenals van Jakob en Israël, gezegd worden, niet: "Wat heeft de mensch gewerkt?" maar: "Wat heeft God gewrocht?" (Numeri XXIII : 23.)

Toen de engel des Heeren tegen het volk gezegd had: "Ik heb ulieden uit Egypte opgevoerd, en u gebracht in het land, dat ik uwen vaders gezworen heb, en gezegd: Ik zal mijn verbond met ulieden niet verbreken in eeuwigheid; en ulieden aangaande: gij zult geen verbond maken met de inwoners dezes lands, hunne altaren zult gij afbreken. Maar - gij zijt mijne stem niet gehoorzaam geweest; waarom hebt gij dit gedaan? Daarom heb Ik ook gezegd: Ik zal hen voor uw aangezicht niet uitdrijven; maar zij zullen u aan de zijden zijn, en hunne goden zullen u tot een strik zijn," toen hief het volk zijne stem op en *weende*. Het hart des volks was dus bewogen, maar - het was niet bewogen door een gevoel van *verootmoediging*. Het was daar te Bochim en vergoot tranen, want het zag geen uitweg meer vóór zich. En inderdaad - er *was* geen uitweg. Wel vinden wij verder in het boek der Richteren wonderbare bevrijdingen, en zelfs het begin van ware verootmoediging; (Richt. X:15 en 16.) maar de wederherstelling van Israël was voor toekomstige tijden weggelegd. Een voorsmaak van dezen tijd der wederherstelling heeft men gehad in den tijd van den richterprofeet Samuël, die het

voorbeeld is van Christus, den waren Profeet en den waren Richter. Het is als het aanbreken van den dageraad van een nieuwen tijd, de afschaduwing van het morgenrood, dat zich reeds vertoont in 't verschiet, wanneer Israël, na een algeheele verootmoediging, zijn gezegende plaats als Gods volk weer zal innemen. Samuël roept het volk te Mizpa bijeen. (1 Sam. VII.) Mizpa is de plaats der verootmoediging, en niet slechts een plaats der tranen. Daar "schepten zij water, en goten het uit voor het aangezicht van Jehovah, en zij vastten te dien dage, en zeiden aldaar: Wij hebben tegen Jehovah gezondigd." Daar verlieten zij hunne afgoden, en daarmede brak een tijd aan van zegeningen, die onder de regeering van David en Salomo in al zijn volheid gezien werd.

Bochim geeft het karakter van het gansche boek der Richteren aan, zooals Gilgal dat doet in betrekking tot het boek Jozua. En zoo is het ook met de gemeente. "Een plaats der tranen"; dat is het karakter van haar tegenwoordigen toestand. Van een terugkeer tot dat, wat geweest is, kan geen sprake meer zijn. Het gebouw ligt in puin, en zoo men het zou willen herstellen, zou men niets anders kunnen doen, dan een ruïne versieren. Het verval zou worden opgesmukt, hetgeen nog erger zou zijn dan het verval zelf.

De engel des Heeren is van Gilgal naar Bochim opwaarts gegaan. Het ging er dus niet meer om, de verlorene kracht te herwinnen. De Heer haat de aanmatiging, dat men groote kracht zou bezitten in een tijd als de onze. De werkzaamheid van den mensch en van het vleesch, die men in onze dagen zulk een uitbreiding ziet aannemen, heeft niets te doen met de kracht des Heiligen Geestes. Zij, die heden zoo luide roepen: "De kracht Gods is met ons", herinneren mij aan de volksmenigte, die eens Simon, den tovenaer, omgaf, en die uitriep: "Deze is de kracht Gods, genaamd de groote!" (Hand. VIII:10.) en aan de gemeente te Laodicéa, die zich rijk noemde, en die niet wist, dat zij was ellendig, jammerlijk, arm, blind en naakt. Toch moeten wij niet vergeten, dat, ofschoon de gemeente in haar geheel als getuige heeft gefaald, de Heer nochtans te midden van het verval zijne getrouwe getuigen heeft. Zij erkennen het verval, en weenen er om in de tegenwoordigheid Gods.

Mijn lieve, geloovige lezer! laat ook ons deze plaats innemen! Wij kennen den oorsprong en de gevolgen van het verval der gemeente, niet waar? Zij zijn in beginsel dezelfde als bij het volk Israël. God was getrouw geweest. Hij had zijn verbond gehouden. Alles wat zijn mond gesproken had, was in vervulling getreden. Maar Israël had het verbond verbroken, "Waarom hebt gij dat gedaan?" zoo vraagde de engel des Heeren. Hoe doorvorscht zulk een vraag het geweten! Ja, waarom? Omdat de afgoden voor hen meer golden, dan de onuitsprekelijk heerlijke aanblik van het aangezicht van Jehovah. En wat moet de gemeente antwoorden, als deze vraag haar wordt gedaan? Omdat wij de wereld en hare begeerlijkheden hebben verkozen boven de macht des Geestes. O, laat ons niet lichtvaardig denken over deze dingen. Laat ons weenen, met waar berouw weenen; want wij allen zijn medeschuldig aan den toestand van verval; wij allen hebben er mede toe bijgedragen. Laat ons, als Philadelphia, tevreden zijn, dat wij kleine kracht hebben, en laten wij acht geven op de troostrijke woorden des Heeren: Ik heb den sleutel Davids, vreest niet; mijne is de macht, en ik stel ze geheel in uwen dienst.

Wonderbaar! Israël weent, maar het offert ook. Hoe roerend is toch de genade, die zelfs te midden van het verval zorg draagt voor de aanbidding van God! De plaats der tranen is tegelijkertijd een plaats der offeranden, en God neemt het te Bochim gebrachte offer aan.

Wij keeren thans in de volgende verzen van het tweede en in de eerste vier verzen van het derde hoofdstuk terug naar het slot van het boek Jozua. De geschiedenis van het verval wordt direct verbonden met de geschiedenis van het volk vóór zijn val. Toen waren er nog oudsten, na den dood van Jozua, die het volk bijstonden, het vermaanden en het opwekten, om Jehovah te dienen; juist zooals het was in de gemeente, toen de apostelen er nog waren. Maar evenals in de dagen dier

oudsten van Israël reeds de kenteekenen van het verval zichtbaar werden, zoo waren ook bij het leven der apostelen reeds verderfelijke beginselen werkzaam in het midden der gemeente. Wereldsgezindheid, zedenbederf, en vele andere dingen werden er gevonden, waaraan Paulus in de kracht des Geestes weerstand bood, hoewel hij de zekerheid had, dat na zijn dood verderfelijke wolven zouden indringen, die de kudde niet zouden sparen. (Hand. XX: 29.)

In het laatste gedeelte van het eerste hoofdstuk is ons het verval van Israël in betrekking tot de wereld geschilderd. In *deze* verzen vinden wij het verval des volks tegenover God voorgesteld. Dit gedeelte vat als het ware den ganschen inhoud van het boek der Richteren in het kort samen. Wereldsgezindheid en afgodendienst volgen elkander op. In dezelfde mate, dat onze harten naar de wereld en hare dingen uitgaan, in diezelfde mate wenden wij ons ook van God af. En van het zich afwenden van God tot het dienen der afgoden is maar ééne schrede. Hoe dikwijls nemen wij dit waar in het leven der Christenen! Eerst krijgen zij lust in de dingen hier beneden; dan wordt het oog afgewend van den Heer; en eindelijk worden de afgoden gediend. Niet zonder doel richt daarom de Heilige Geest de ernstige vermaning tot ons: "Kinderen! bewaart uzelf van de afgoden." (1 Joh. V : 21.)

Twee dingen kenmerken den lagen toestand van het geslacht, dat op Jozua volgde. "Het kende Jehovah niet, noch ook het werk, dat Hij aan Israël gedaan had." (Vers 10.) Zoodra de persoonlijke kennis van Christus en zijn werk verloren gaat, wordt de deur geopend voor het kwaad. Zoo geschiedde het ook met Israël. "Zij verlieten Jehovah en dienden den Baäl en Astharoth." En natuurlijkerwijze ontstak toen de toorn des Heeren tegen zijn volk. "Hij gaf het in de handen van roovers, die hen beroofden. Hij verkocht hen in de hand hunner vijanden rondom." Van *buiten* werden zij derhalve door den vijand aangevallen, (vers 14.) en ook van *binnen* aan hunne zijden zou de vijand hun tot last wezen. (Vers 3.)

De vijand in het huis Gods - dat is het karakteristieke merkteeken der laatste dagen. De volkeren, wier toestand in het eerste hoofdstuk van den brief aan de Romeinen beschreven wordt, zijn met hun verderfelijke beginselen (2 Tim. III : 1-5.) binnen gekomen in het gebouw, dat eens in volkomen schoonheid uit de hand van den Bouwmeester kwam, maar dat toen, door Hem aan menschen handen toevertrouwd, brandbare stoffen in zich opnam en sedert dien tijd een treurige vermenging van vaten ter eere en ter oneere vertoont. Daarin bestaat juist het oordeel Gods over zijn huis, dat Hij deze dingen hun vrijen loop laat.

Maar de God, die oordeelt, is tegelijkertijd een God van medelijden. Dat blijkt uit het achttiende vers. Israël zuchtte onder de zware hand zijner onderdrukkers. En wat deed Jehovah? Hij richtte in genade zijn oog op het volk, voor hetwelk Hij zulke groote dingen gedaan had, en Hij verwekte hun bevrijders.

Dat is dus in weinige woorden het verloop van de geschiedenis, zooals het boek der Richteren die voor onze oogen schildert. God geeft "opwekkingen," en dan komen voor een oogenblik rust en zegeningen. De ketenen worden voor een tijd verbroken, en de vijand moet wachten. Daarna laat God het volk weer aan zichzelf over, en zeer spoedig keert het tot den vroegeren afgodendienst terug. "Zij lieten niets vallen van hunne werken, noch van dezen hunnen harten weg." (Vers 19.)

Wat bleef er nu nog te doen overig? Iets, dat Gode waardig was. In zijne genade bediende Hij Zich nu van de ontrouw zijns volks, en van hare gevolgen, om zijn volk te zegenen. Als Hij de Heidenen laat blijven, dan is het niet alleen tot een straf, maar dan wil God tevens "Israël door hen verzoeken, of zij den weg des Heeren zouden houden, om daarin te wandelen, gelijk als hunne vaders dien gehouden hadden, of niet." (Vers 22.)

Ditzelfde vinden wij in den tweeden brief aan Timotheüs. God gebruikt de vermenging der vaten ter eere met die ter oneere, om de harten der getrouwen te beproeven en te zegenen. "Indien dan

iemand zichzelf van dezen reinigt, die zal een vat zijn tot eer, geheiligd, bekwaam tot gebruik des Meesters, tot alle goed werk toebereid." (2 Tim. II:21.) Zoo toont God ons zelfs ten tijde van het verval een weg aan, waardoor Hij evenzoo verheerlijkt kan worden als in de liefelijkste dagen zijner gemeente.

God liet alzoo deze volkeren bestaan, om Israël door hen te verzoeken. Maar Hij had ook nog een ander doel. En wel dit: "opdat men wist, of zij de geboden des Heeren zouden houden, die Hij hunne vaders door de hand van Mozes geboden had." Niet alleen moest het hart van Israël tot God, maar ook tot zijn Woord, dat Hij in den aanvang gegeven had, terugkeeren. En dit is ook heden ten dage nog zoo. "Doch gij," zegt de Apostel tot Timotheüs in den brief des vervals, blijf in hetgeen gij geleerd hebt, en waarvan gij overtuigd zijt, wetende van wien gij het hebt geleerd, en dat gij van kindsbeen af de heilige Schriften kent, die u wijs kunnen maken tot behoudenis, door het geloof, dat in Christus Jezus is." (2 Tim. III : 14 en 15.)

Heeft de treurige toestand, waarin de Christenheid zich bevindt, ons reeds uitgedreven om een plaats der afzondering voor God in te nemen, en ons vast te klemmen aan zijn Woord? Onderzoeken wij onszelfen nauwkenrig! Want als ons deze kenteekenen ontbreken, kunnen wij geen getuigen Gods zijn in een tijd van verval. De getrouwen van Philadelphia hadden deze kenteekenen; want Hij, die tot hen spreekt, is zelf de *Heilige* en de *Waarachtige*, en zij hadden, in zijne gemeenschap wandelend, zijn *Woord* bewaard en zijnen *Naam* niet verloochend.

Nog een derde doel had de genade voor oogen, waar zij den vijand in het midden van Israël liet blijven, en wel dit: "opdat de geslachten der kinderen Israëls de krijgen van Kanaän wisten, opdat Hij hun den krijg leerde." (Richt. IV: 2.) Wanneer wij door den toestand der gemeente en door het in haar zich bevindende kwaad ons laten neerbuigen, dan kan het ons soms voorkomen, alsof alle strijd doelloos is, en alsof ons ten slotte niets overblijft, dan ons te verbergen, gelijk die zeven duizend in Israël, die de knie voor Baäl niet gebogen hadden. Maar dat is een groote dwaling. In een tijd van verval zijn er mannen als Elia noodig; want de *strijd* is dan noodzakelijker dan ooit. Wel is waar is de strijd der Christenen niet als die der Israëlieten tegen vleesch en bloed, maar er is toch een strijd, en wel een strijd tegen de geestelijke machten der boosheid in de hemelsche gewesten. Deze duivelsche macht is steeds werkzaam, om, zoo mogelijk, ons te verhinderen, bezit te nemen van de hemelsche dingen; zij is onophoudelijk bezig, om het volk Gods tot slavernij terug te voeren. Onze strijd is daarom een veroverings- en bevrijdingskrijg. Het boek Jozua, zoowel als de brief aan de Efeziërs, stellen ons den strijd voor, dien wij te voeren hebben, om in het bezit onzer voorrechten te geraken; het boek der Richteren, zoowel als de tweede brief aan Timotheüs, geven ons meer den strijd aan om de bevrijding van het volk Gods. "Lijd mede verdrukking als een goed krijgsknecht van Jezus Christus," roept Paulus zijn trouwen discipel toe. (2 Tim. II : 3.) "Lijd verdrukking, doe het werk van een evangelist," zegt hij later, en voegt er dan aan toe: "Ik heb den goeden strijd gestreden." (2 Tim. IV: 5 en 7.)

Welk een goedheid van God, dat Hij, in dezen tijd van algemeene verflauwing en verslapping, den vijand laat bestaan, opdat wij zouden leeren, "wat de krijg is." De strijd des Christens zal hier beneden nooit ophouden. Doch de Heer roept ons toe: Vertrouwt op Mij. Ik heb u een geopende deur gegeven, en Ik houd de belooningen voor den overwinnaar gereed.

God geve ons, dat de bevrijding zijns volks ons na aan het hart ligge, zij het om door het Evangelie zielen te *winnen*, zij het om zielen te *bevrijden*, doordat wij de banden, waarmede zij gebonden zijn, doorhouwen met het tweesnijdend zwaard des Heeren!

De Opwekkingen ten tijde van het verval

OTHNIËL, EHUD, SAMGAR, DEBORA EN BARAK.

(Richt. III:5 - IV.)

Zoals wij gezien hebben bij de behandeling der vorige hoofdstukken van het boek der Richteren, is het van veel belang goed te verstaan, dat de mogelijkheid van de herstelling der christelijke kerk in haren oorspronkelijken toestand geheel buitengesloten is. Door de opwekkingen, die God in den tijd van verval heeft gegeven en in zijne genade nòg geeft, worden vele geloovigen op een dwaalspoor geleid, en dit vooral, wanneer zij zelf deel uitmaken van zulk een opwekking. Hun beperkte gezichtskring, en een zekere enghartigheid, doen hen alleen datgene opmerken, wat hen onmiddellijk omgeeft, en zoodoende zien zij het systeem, waarbij zij zich hebben aangesloten, voor *de* kerk aan. En dit staat hun dan in den weg, om den waren toestand der gansche kerk van Christus te leeren kennen. Al is er hier of daar een machtige opwekking, gewerkt door Gods Geest, zoo wordt daarmede de toestand der algemeene christelijke kerk geenszins veranderd. Voor den geloovige, die gewoon is van Gods Woord afhankelijk te zijn, staat het dan ook onwankelbaar vast, dat onze dagen boos zijn, dat de verborgenheid der goddeloosheid reeds werkzaam is, dat er reeds verscheidene antichristen zijn, en dat de eindelijke afval wordt voorbereid. Maar evenzeer is het voor hem ontwijfelbaar zeker, dat God getrouw is, dat Hij te allen tijde een getuigenis voor zijnen Naam geeft, en dat Hij zelfs het kwade gebruikt, zooals wij in Richteren II hebben gezien, om aan de zijnen nieuwe zegeningen te schenken. Immers, is Hij niet nog steeds dezelfde God, die eenmaal den Satan als werktuig gebruikte, om Job in het licht van zijne tegenwoordigheid te brengen?

Zoo is het ook in het boek der Richteren. De onderdrukking van de zijde des vijands, die Israël zich door zijn eigen schuld op den hals had gehaald, gebruikte God om in het midden van zijn volk heerlijke opwekkingen te doen ontstaan. En elke opwekking wordt dan ook met de woorden ingeleid: "Zij riepen of schreeuwden tot den Heere." Er wordt in onze dagen vaak door de geloovigen gevraagd, welke middelen men toch moet aanwenden, om opwekkingen te voorschijn te roepen. Welnu, *er is maar één enkel middel*, en dat is: het gevoel van den ellendigen toestand, waarin zich de wereld, de zondaar en de kerk bevindt, en wel zóó dat onze gansche ziel er door wordt aangegrepen, en wij, als de kinderen Israëls, roepen tot God om ontferming. Dan hoort de Heer en Hij zendt bevrijders. Van het derde tot het twaalfde hoofdstuk der Richteren vinden wij de geschiedenis van deze verlossers en van de opwekkingen, door hen bewerkt. En het is belangrijk die verschillende geschiedenissen met aandacht na te gaan, opdat wij met de zoo zeer verschillende karaktertrekken der richters zouden bekend worden.

Alvorens evenwel hiertoe over te gaan, zou ik nog gaarne een algemeene opmerking willen maken. In tijden van zedelijke verslapping, van algeheel verval, handelt God door werktuigen, die alle iets onvolkomens hebben, en alle het stempel van zwakheid dragen. Othniël stamde af van den jongste van zijn geslacht, want hij was de zoon van Kenaz, den jongeren broeder van Kaleb. Ehud was linksch. Samgar gebruikte een ossenstok in den strijd tegen de Filistijnen. Debora was een vrouw. Barak had een zwak karakter, Gideon was zonder hulp in zijne familie, want zijn duizend was het kleinste, het armste in Manasse. En Jeftha was een hoerekind. Er zijn wel enkele uitzonderingen, richters, die welvarend en invloedrijk waren, en door het geluk begunstigd werden, (Hoofdst. X:1-4; XII:8-15.) maar God gebruikte deze minder tot *verlossing* van zijn volk, dan wel tot *bewaring* van de verkregene uitkomsten. Het is waar, we leven dus in het boek der Richteren niet meer in den tijd

van Jozua, waar de door den mensch ontwikkelde kracht de zwakheid des vleesches verhinderde zich te openbaren; maar toch verheerlijkt de zwakheid der oogenblikkelijke verlossers de macht van Hem, die ze zoo wonderbaar tot zijn doel wist te gebruiken.

Ditzelfde is ook zoo geweest en is nu nòg zoo in den tijd van het verval der gemeente. De geloovigen hebben te strijden tegen de machten, die door hun eigen schuld zich in hun midden bevinden. De vijanden worden niet uitgeroeid door God, Hij laat ze. Maar Hij geeft telkens door zijn trouwe getuigen opwekkingen, opdat de geloovigen, van de onderdrukking bevrijd, tot den Heer teruggebracht zouden worden. Zoo was het in de dagen der Hervorming. Zoo is het ook in onze dagen.

Maar overdenken wij nu met een enkel woord de geschiedenis dezer mannen Gods, die de Heer in Israël verwekte in die dagen van verval.

Over Othniëls persoonlijk leven hebben wij reeds bij onze beschouwing van het eerste hoofdstuk gesproken; God voedde hem op, zooals wij daar gezien hebben, om de eerste verlosser van Israël te zijn. Hij had gestreden om een vrouw te verkrijgen, en hij had er bij gekregen het bezit van een eigen erfdeel met vruchtbare bronnen. En nu gebruikte God hem, om voor anderen te strijden. Zoo gaat het altijd. Om een openlijk werktuig te zijn in de hand des Heeren, moet de Christen allereerst voor zichzelf vooruitgaan in de kennis des Heeren en in de kracht zijner voorrechten. Als onze dienst zwak blijft, en geen uitbreiding verkrijgt, ligt gewoonlijk de oorzaak dáárin, dat onze harten niet genoeg met de hemelsche dingen bezig zijn. De zedelijke rijkdommen, die Othniël voor zich persoonlijk verwierf, openbaren zich weldra op zijn ganschen weg. In de verzen 10 en 11 van hoofdstuk drie vinden wij zes dingen van hem opgenoemd: ten eerste: de Geest des Heeren, de macht Gods om Israël te verlossen, was over hem; ten tweede: hij richtte Israël, - en die regeering kon hem worden toevertrouwd; ten derde: hij toog uit ten strijde; ten vierde: de Heer gaf Kuschan Rischataïm, den Koning van Syrië, in zijne hand, - hij overwon derhalve in den strijd; ten vijfde: zijne hand werd sterk over Kuschan Rischataïm, - de vijand werd dus geheel onder het juk gebracht; en ten zesde: het land was veertig jaar stil, - Israël genoot in vrede en rust de vruchten van Othniëls overwinning.

Gods doel was dus bereikt. Deze man, die slechts in indirecte betrekking stond tot den edelen Kaleb, werd, nadat hij te voren voor dezen dienst door God was voorbereid, tot een volkomen werktuig, dat, op de proef gesteld, bleek in de hand des goddelijken werkmeesters een goed metaal te zijn. O, laat ons in onzen tijd bidden om mannen als Othniël. Of, liever nog, mochten *wijzelven* Othniëls zijn, doordat wij ons persoonlijk en huiselijk leven oprecht aan den Heer wijden, en een steeds toenemend verlangen betoonen, om de hemelsche dingen deelachtig te worden en ze in ons leven te verwezenlijken. Dan zullen ook wij in de hand des meesters goede, nuttige werktuigen zijn, tot alle goed werk *ten volle toegerust*.

Na den dood van Othniël keerde Israël weder op den ouden, boozen weg terug en vergat Jehovah. En dezelfde hand, die Othniël gesterkt had tegen den Koning van Syrië, sterkte nu de hand van Eglon den Koning der Moabieten, tegen Israël. Eglon en zijne bondgenooten nemen de Palmstad in bezit. Met dezen naam "Palmstad" wordt de stad Jericho altijd aangeduid, als zij niet als de vervloekte stad, maar in haar karakter van zegen voor Israël wordt beschouwd. (Richt. I:16; Deut. XXXIV:3.) Zij hadden gedaan, wat kwaad was in de oogen des Heeren, en nu werden hun de zegeningen ontnomen. Zij moesten Eglon dienen achttien jaren. Toen de kinderen Israëls evenwel riepen tot den Heer, verwekte Hij hun een verlosser. En wat doen zij? Zij dragen dezen man, dien God hun tot een bevrijder gegeven had, op, om Eglon een geschenk te brengen, om hem tot zich te

neigen en derhalve daardoor hunne onderwerping aan hem opnieuw te bevestigen. Dit was treurig, en wordt ook nu vaak gevonden. Helaas! hoe vele gaven laten zich in onze dagen als werktuigen gebruiken om de kinderen Gods te houden onder de heerschappij dezer wereld! Gelukkig, Ehud deed zoo niet. Hij was getrouw en maakte zich een tweesnijdend zwaard. Dat is zijn eerste daad. Het zwaard is zijn eenige toevlucht. Juist zoo is het met de Christenen ten tijde van het verval. Het tweesnijdend zwaard, hun eerste en eenige wapen, is Gods Woord. (Hebr. IV:12; Openb. I:16; XIX:15; Ef. VI:17.) Het wapen van Ehud was kort, maar een el lang. Het zwaard van Goliath, hetwelk David heeft gebruikt om den reus het hoofd af te slaan, was veel langer. De grootte der wapenen is verschillend naar het werk, dat er mede verricht moet worden. Zoo was het zwaard van Ehud, juist doordat het klein was, goed geschikt om in de ingewanden van den vijand Gods in te dringen en hem te doden. De slagen van het zwaard waren dus in de beide genoemde gevallen verschillend, en troffen ook verschillende lichaamsdeelen, maar de wapenen waren in beide gevallen goddelijk en volbrachten het werk der verlossing. Dit is ook tot leering voor ons!

Vóór Ehud zijn zwaard gebruikte, gordde hij het onder zijne kleederen aan zijne rechterheup. Hij droeg het dus bij zich, tot op het oogenblik, dat hij zijn dienst behoefde; hij voelde het te voren wel aan zijne zijde, maar hij toonde het niet. Hoe belangrijk! Velen laten dikwijls het Woord dadelijk aan allen zien, door er allerlei teksten uit te gebruiken, zonder zich evenwel van één enkel geschikt woord op het juiste oogenblik te bedienen. Dan doet het Woord geen dienst. Ehud droeg het zwaard, zooals het met zijne zwakheid in overeenstemming was. Hij was linksch en gordde het derhalve aan zijn rechterheup. Had hij het gedragen, zooals de gansche wereld het droeg, dan zou het hem niets gebaat hebben. Zijn wapen moest door hem gebruikt worden in overeenstemming met zijn lichamelijken toestand. Men kan zich van het Woord Gods niet met zegen bedienen, door wat anderen deden *na te doen*, evenzoo min als David het zwaard van Saul gebruiken kon. David had een kiezelsteen noodig, en een slinger was het werktuig, waarmee hij, als herder, vertrouwd was.

Na overhandiging van het geschenk, keerde Ehud alleen terug van de gesneden beelden, die bij Gilgal waren, en zeide: "Ik heb een heimelijke zaak aan u, o Koning." En als deze in de opperzaal is gezeten, en allen, die om hem heen stonden, van hem waren uitgegaan, zeide Ehud: "Ik heb een woord Gods aan u." Daarna, onder den schijn van een verzoekschrift te willen overhandigen, tastte hij in zijn kleed, nam het zwaard van zijne rechterheup, en stak het in Ehuds buik, zoodat ook het hecht achter het lemmer inging. Hij droeg dus niet de eer weg van een openlijke óverwinning, zooals zoo vele anderen; het ging hier om een geheimen strijd tusschen den verlosser en den vijand, om een strijd echter, welks gezegende uitwerking zich spoedig genoeg zou toonen. Alles werd in diep stilzwijgen voltrokken, zonder krijg, zonder geschreeuw; Eglons knechten, die eindelijk de afgesloten deur waagden te openen, vonden slechts een lijk. De macht, die Israël onderdrukte, werd door een geruischlooze en niet roemrijke overwinning gebroken, en wel door het korte zwaard van een man, die linksch was. Het was voor Eglon een "geheime zaak," maar het was ook een *woord Gods*. Eglon stond op van den stoel, uit eerbied. Maar het woord Gods was geen blijde boodschap voor hem, het was Gods gericht, het was doodslag. Naar den mensch geoordeeld was Ehud een sluipmoordenaar. Maar naar Gods gedachten verrichtte hij een geloofsdaad. Als Jacobus de goede werken vermeldt, noemt hij twee daden op, van Abraham en Rachab, die, naar de gedachten van den mensch, moord en verraad, maar in Gods oogen werken des geloofs waren. Zoo zien wij, dat niet alleen de werktuigen, die wij in den tijd der Richteren vinden, zwak en onaanzienlijk waren, maar dat ook de wijze der bevrijding inging tegen alle menschelijke gedachten van kracht.

Het zwaard van Ehud was, zooals later dat van Gideon, het zwaard des Heeren. Zoo is ook ons wapen goddelijk, en dat alleen maakt de kracht er van uit. De Koning is dood, maar het zwaard blijft in zijn buik steken, zoodat de knechten het werktuig der overwinning kunnen bezien, en tot hunne

verwondering gewaar moeten worden, dat, naar Gods wil, een kort zwaard den sterken, overmoedigen man den dood had aangedaan.

Maar het ging Ehud niet alleen om de overwinning; hij moest de nog levende vijanden ontvluchten. Hij sluit derhalve de deur van de opperzaal en verwijdert zich door de zuilengang der gesneden beelden. En dan denkt hij er dadelijk aan, om de vruchten der overwinning te plukken. Hij blies op het gebergte van Efraïm met de bazuin en verzamelde het volk Gods rondom zich. Aan hun spits nam hij de veren van de Jordaan, en liet niemand overtrekken. Hij sloeg daarna de Moabieten met een geweldigen slag, en Israël onderwierp te dien dage Moab onder zijne hand. De onrechtmatige bezitter van het land is dus vernietigd; de Moabieten kunnen zich niet meer aan de beide oevers van de Jordaan vereenigen, en elke verbinding tusschen Ehud en den vijand is dus afgesneden.

Welnu, dat moet ook het verloop zijn van den strijd in onze dagen. Als de werking van een openlijk, beslist breken met de wereld uitblijft, zoo is de strijd zonder vrucht en voldoet niet aan Gods oogmerk. Hoe grooter de scheiding, des te duurzamer de vrede. Het land was in die dagen stil *tachtig* jaren!

Na Ehud droeg Samgar, de zoon van Anath, een beslissende overwinning weg. Ook hij verloste Israël. Het zwaard van Ehud was sterk, maar kort. Samgar voerde den bevrijdingskrijg met een wapen, dat geenszins geschikt scheen voor het doel. Het is een verachtelijk werktuig, oogenschijnlijk alleen bestemd om redelooze wezens aan te drijven. Zonder mij nu te willen aanmatigen overal voor- of zinnebeelden te ontdekken, een neiging, die bij de uitlegging van Gods Woord vele gevaren met zich brengt, zou ik toch tusschen den ossenstok van Samgar en het zwaard van Ehud een vergelijking willen maken.

Wij bezitten een wapen, het Woord. Het is het eenige wapen, waarvan zich de man des geloofs op verschillende wijzen in den strijd bedient. Maar de beschaafde en ongeloovige wereld beschouwt het Woord Gods soms als een ossenstok. Het is volgens hen een goed boek voor oude vrouwen en kinderen, voor lieden zonder opvoeding, want het is immers vol van sprookjes en tegenspraak. Welnu, in dezen verachten vorm gebruikt God zijn Woord, om de overwinning te behalen. Wat de wereld voor dwaasheid aanziet, is voor het geloof een nuttig wapen, want het zwakke Gods is sterker dan de menschen. Ja, voorzeker, het is voor de eenvoudigen, voor hen, die geen inzicht hebben; en het voorziet in al hunne behoeften. Maar tegelijk vermag deze "verachtelijke stok" *zeshonderd* Filistijnen te dooden.

Laat ons dan het wapen des Woords zóó gebruiken, als God het ons heeft toevertrouwd, maar laat ons ook niet vergeten, dat het slechts nuttig werkzaam kan wezen in de hand des geloofs, en slechts dan, als de ziel voor zichzelf in dat Woord gemeenschap met God heeft verkregen, en door de kennis van Christus zegen, vreugde en kracht heeft gevonden!

En nu ten slotte nog de treffende geschiedenis van Debora en Barak.

Tot hiertoe bestond het oordeel Gods over het ontrouwe Israël dáárin, dat het aan de macht der vijanden van buiten werd prijsgegeven; - door een nieuwe ontrouw bracht het volk nu veel zwaardere gevolgen over zich. God verkocht de Israëlieten nu ook in de hand van hen, die in hun midden woonden. Na tachtig jaren van rust, deden de kinderen Israëls weer wat kwaad was in de oogen des Heeren, en daarom kregen zij eerst last van de Filistijnen aan *de kust*, en daarna ook van de Kanaänieten in *hun midden*. Een machtige tegenstander, Jabin, de koning der Kanaänieten, die te Hazor regeerde, bedwong Israël, en onderwierp het met zijn negenhonderd ijzeren wagens. In Jozua XI lezen wij iets over één der voorvaderen van dezen Jabin, die ook over ijzeren wagens beschikte, en eveneens in Hazor woonde. Te dier tijd verstond Israël het, door de machtige werking van Gods

Geest, dat er tusschen hen en den Koning der Kanaänieten geenerlei betrekking *mocht* bestaan. En daarom sloegen zij hem met het zwaard, nadat zij zijn ijzeren wagens en zijn hoofdstad Hazor met vuur hadden verbrand. Welke gemeenschap had het volk Gods ook kunnen hebben met de politieke en militaire macht van een volk, welks naam en gebied van de kaart van Kanaän moest worden uitgewischt? Maar nu was, helaas! alles veranderd. Het ontrouwe Israël was onder de heerschappij van den vijand geraakt. Hazor was weer opgebouwd binnen de grenzen van Kanaän en het erfdeel des volks was Jabin tot een koninkrijk geworden!

De geschiedenis der christelijke kerk vertoont ons iets dergelijks. Eerst was zij geheel afgezonderd van de wereld, en niemand dacht er aan, om de wereld ook maar het minste of geringste deel te doen nemen aan de dingen, die haar betroffen. Maar reeds in Korinthe werd de weg voor de wereld geopend. Een broeder uit die gemeente, die in strijd met een anderen broeder geraakt was, nam, om zich recht te verschaffen, zijn toevlucht tot het gerecht der ongeloovigen. "Weet gij niet," zegt de Apostel, "dat de heiligen de wereld oordeelen zullen?" en hij voegt er dan bestraffend aan toe: "Ik zeg het u tot beschaming." En welken weg is de gemeente daarna ingeslagen? De wereld heeft daadwerkelijk heerschappij over haar gekregen. En dit doordat de Christenen tot haar de toevlucht hebben genomen, zelfs in de heerlijke opwekkingstijden der hervorming.

Het oordeel, dat Jozua eens over Hazor had voltrokken, leefde alleen nog in de herinnering van het volk. De kinderen Israëls hadden de goden der Kanaänieten gediend, nadat zij hunne dochters tot vrouwen hadden genomen, en hunne eigene dochters den Kanaänieten tot vrouwen hadden gegeven. (Richt. III : 5 en 6.) En deze goddelooze verbinding met den vijand had vruchten gedragen. Jabin onderdrukte het volk en dwong het, willens of onwillens, zijne heerschappij te dulden. Welk een ernstige leering! De vijand had tijd gehad om de stad, die verbrand was, weer op te bouwen. En de tachtig jaren van rust hadden de Israëlieten niet beter, maar slechter gemaakt. Hoe is het in dit opzicht met de geloovigen thans? Vroeger werden ze door de overheid gevangen gezet. Nu staat de rechterlijke macht te hunner beschikking! Er is een tijd van rust, en daarvoor kunnen wij God danken. Maar juist in zulk een tijd van rust is het noodzakelijk dubbel waakzaam te zijn, en met getrouwheid den Heer te dienen.

Maar er is nog iets anders, dat den armzaligen toestand van Israël in die treurige dagen kenmerkte. Waar de regeering des volks door de macht des vijands verhinderd was *naar buiten* zich te openbaren, daar was ook haar toestand *inwendig* zwak. Zij was aan de handen van een vrouw toevertrouwd. Dit is altijd een bewijs van zwakheid. In den eersten tijd der gemeente had God ouderlingen gegeven, die voor de kudde moesten waken. Tot dit doel waren ze door de apostelen, onder de leiding des Heiligen Geestes, aangewezen geworden. De regeling van de dingen der gemeente was aan hunne zorg en aan die der diakenen toevertrouwd. Zou het in onze dagen, - zonder te willen spreken van de betreurenswaardige nabootsing, die de menschen in de plaats gesteld hebben van de goddelijke, maar door de ontrouw der kerk verlorene inrichting - overdreven zijn, als wij beweren, dat overal in de Christenheid de neiging is of ontstaat, om aan *vrouwen* geheel of gedeeltelijk de regeling der dingen over te dragen? Ja, men beroemt er zich zelfs vaak op, en er zijn Christenen, die hun wijze van doen rechtvaardigen door te zeggen, dat het naar Gods wil is en blijk geeft van een bloeienden toestand der Kerk. Zij trachten dit dan te bewijzen door zich te beroepen op Debora. Welnu, laat ons zien, wie Debora was.

Debora was een buitengewone vrouw. God had haar verwekt om een leidsvrouw te zijn van het gansche volk, en van den man, die de vijanden des Heeren zou verslaan. Zij was een vrouw des geloofs, en als zoodanig had zij een diep gevoel voor den vervallen toestand van Gods volk. Ja, zij zag in het feit, dat God aan *een vrouw* een plaats van openbare werkzaamheid had toevertrouwd, *een smaad* voor de aanvoerders van Israël. Zij begreep de oorzaak er van, waarom de Heer aan

een vrouw het bestuur van het land gegeven had. *Er was geen man van karakter in Israël.* Door de afgoderij was het volk ontzenuwd; door de onderdrukking moedeloos en bevreesd geworden. En omdat Debora dit begreep, verhief zij zich niet, maar sprak tot Barak: "Ik zal zekerlijk met u trekken, behalve, dat de eer uwe niet zal zijn op den weg, dien gij wandelt; want de Heer zal Sisera verkoopen in de hand eener vrouw." (Richt. IV : 9.)

Hoewel Debora dus de haar van God verleende autoriteit uitoefende, bewaarde zij toch onder al de omstandigheden, die voor haar zulk een groote verzoeking waren, de aan de vrouw in Gods Woord aangewezen afhankelijke positie. Zoo was het ook met Jaël. Deze beide vrouwen openbaarden een sterk geloof, maar beiden overschreden niet de grenzen aan een vrouw gesteld. Anders waren zij ook geen vrouwen des geloofs geweest.

En hoe bracht nu Debora haar roeping in beoefening? Reisde zij het land door om overal de Israëlieten ten strijde te roepen? Stelde zij zich aan de spits van het leger, zooals de andere richters gedaan hadden? Neen, niets daarvan. "Zij woonde onder den palmboom van Debora .... en de kinderen Israëls gingen op tot haar ten gerichte." Hoewel zij profetes en richteres was, verliet zij de door God haar aangewezen plaats niet; zij bleef rustig thuis en de kinderen Israëls, die tot haar opgingen ten gerichte, vonden deze moeder in Israël in het midden van haar gezin, de ware plaats eener vrouw innemende, en werden door haar getroost en gesterkt. Daar, waar zij woonde, liet zij ook Barak roepen, in plaats van tot hem te gaan.

Barak was een man Gods. Hij wordt door Gods Woord tot de richters van Israël gerekend. "De tijd zal mij ontbreken," zegt Paulus, "als ik zou willen spreken van Gideon en Barak, en Simson en Jetha." (Hebr. XI:32.) Maar Barak was een man zonder moed. In plaats van zelfstandig op te treden, liet hij zich liever leiden. In plaats dat, volgens Gen. II:18, de vrouw hem tot een hulpe was, wilde hij een hulp van de vrouw zijn. "Indien gij met mij trekken zult," zegt hij, "zoo zal ik heentrekken; maar indien gij niet met mij zult trekken, zoo zal ik niet trekken." Dit was zeer verkeerd van Barak. En daarom wordt ook de eer van hem weggenomen door God, en aan een *vrouw* gegeven.

En wat doet Debora tegenover zulk een man? Zegt zij: blijf dan maar thuis, en ik zal wel alleen gaan? Neen, zij wil geen eerste plaats in den krijg innemen. Barak moet trekken, en dan zal zij meegaan. Zij schoof Barak als het ware vooruit. Ja, haar naam wordt verder in de geschiedenis niet meer genoemd!

Dat is zeer schoon, en ook leerrijk voor *onzen* tijd. De vrouw moet altijd de plaats innemen, die God haar heeft aangewezen, ook als de man blijkt geen moed te hebben om voor de eere Gods op te komen. Dan *gebruikt* God wel de vrouw, - en het is een bewijs van den zwakken toestand, waarin de gemeente zich bevindt, - maar alleen *dán* wanneer zij niet de grenzen, haar gesteld, overschrijdt.

Eindelijk trekt Barak dan toch op met een leger. Hij schijnt weer vertrouwen gekregen te hebben. En daarom ook wordt hij als geloofsheld genoemd. Niettegenstaande zijn aanvankelijk gebrek aan moed, toont hij nu geloof te hebben door met een kleine, zwakke macht op te trekken tegen dat groote leger met zoo vele ijzeren wagens. En dan blijft er niet één van het gansche leger van den vijand over.

Maar de eer van zelf den krijgsoverste verslagen te hebben, kreeg Barak niet. Zij kwam toe aan de huisvrouw van Heber.

Wie was Heber? Wij lezen van hem, dat hij een Keniet was, en het is belangrijk om eens even de geschiedenis van deze familie, die uit Midian stamde, en waarmee Mozes zoo nauw verbonden was, na te gaan. Nadat Jethro in de woestijn het volk Israël had bezocht, en weer in zijn land was teruggekeerd, (Ex. XVIII:27.) vorderde Mozes Jethro's zoon Hobab op, om het volk Israël "tot

oogen te zijn" bij het legeren in de woestijn. Hobab weigerde, maar zijne zonen maakten het als Kaleb en togen op met het volk van God. (Richt.IV: 11; 1 Sam. XV : 6.) Zooals een Rachab, togen thans deze kinderen van den vreemde uit Jericho, de Palmstad, op, om hun lot aan dat der kinderen Israëls te verbinden. Zij deden als Ruth, want zij sloten zich bij den stam van Juda aan, om hem niet weer te verlaten. Als Othniël verbonden zij zich met de familie van Kaleb, en zij hadden van deze familie in het bijzonder tot leidsman Jabes, den zoon der smarte, die tot den God Israëls gebeden vol inzicht richtte, en die van Jehovah datgene ontving, wat hij gevraagd had. (Verg. 1 Kron. II : 50-55; IV: 9-10.) Van deze Kenieten stamden de Rechabieten af, (1 Kron. II:55; 2 Kon. X:15; Jer. XXXV.) wier geschiedenis in de Heilige Schrift sluit met een heerlijke lofrede op hunne trouw. Want te midden van het verval van Israël waren zij ware nazireërs geweest.

Hoe jammer nu, dat dit getrouwe overblijfsel zelf ook een rol speelt in het boek des vervals. Wij lezen van Heber, den Keniet, dat er "vrede was tusschen Jabin, den Koning van Hazor, en tusschen het huis van Heber, den Keniet." (Vs. 17.) Dat was dus geen daad des geloofs. Hij had zich gescheiden van het zich verootmoedigende volk, en handelde, alsof hij de verantwoordelijkheid van den treurigen toestand van zijne schouders wilde afwentelen. Nog meer; hij had *vrede* met den vijand zijns volks gesloten, en hij had dat gedaan, om niet door Jabin lastig gevallen te worden.

Maar - in de tent van Heber woonde een vrouw. En deze had meer moed dan haar man. Zij versmaadde een veiligheid, tot zulk een prijs gekocht, en zij erkende het bondgenootschap met den vijand haars volks niet. Haar hart sloeg onverdeeld voor Israël, en zij zag in den Kanaäniet, die in hare tent vluchtte, den onderdrukker van Gods volk, den vijand des Heeren, één van de hoofden van het geslacht, dat door God vervloekt was. En gelijk vroeger Rachab door het geloof de verspieters herbergde en deed ontkomen, zoodat zij daardoor medehielp aan de zegepraal van Gods volk, zoo versloeg Jaël den geweldigen krijgsoverste van den Koning van Hazor en maakte daardoor voorgoed een einde aan Israëls onderdrukking. Toen het leger van Sisera geheel verslagen was, en de veldoverste gedwongen was om te voet te ontvluchten, bereikte deze de tent van Jaël, waar hij meende gastvrijheid te zullen vinden. Maar hij vergiste zich. Wel verborg zij Sisera in haar tent en gaf hem meer dan hij vroeg, - melk in plaats van water, - doch zij deed dit niet om den vijand haars volks te redden, maar om hem te treffen met de straf, die hij verdiende. Zonder erbarmen versloeg zij Sisera.

En het is merkwaardig, met welk werktuig zij Israël bevrijdde van den man, die haar volk had geplaagd. Haar wapen was nog minder dan de ossenstok van Samgar. Zij gebruikte wat *zij* had. Want zij was gewoon met hamer en lange tentnagels om te gaan, als zij de tent uitspande. En met deze wapenen, waarmee zij vertrouwd was, bracht zij den slag toe in den slaap des hoofds van den vijand. Zij deed het *in haar huis*; openlijk nam zij geen deel aan den strijd; en in deze stille omgeving behaalde zij een overwinning van beteekenis.

Hoe leerrijk is dit voor alle geloovige vrouwen! Zij mogen den vijand machtigen weerstand bieden, zij mogen hem verslaan, en aldus den Heer dienen en voor de eer des Heeren werkzaam wezen, maar - met *haar* wapenen en in den kring, *haar* door den Heer aangewezen. Debora en Jaël leeren ons beide, wat vrouwen des geloofs kunnen uitrichten, maar eveneens, hoe zulke vrouwen de plaats, haar door den Heer aangewezen, weten in te nemen in nederigheid.

Doch ook voor geloovige mannen ligt er een belangrijke les in opgesloten. Hoe vele zwakke zielen worden er vaak onder hen gevonden! Dikwijls willen zij liever geleid worden, dan zelfstandig in des Heeren kracht tegen het kwaad optreden. Jaël zocht geen hulp, zooals Barak gedaan had. Zij gevoelde zich alleen van den Heer afhankelijk. Zij bediende zich van haar eigen wapenen beter, dan een man het daarmee had kunnen doen, want één beven van haar hand had alles kunnen verijdelen. Zij was alleen. Haar man, haar natuurlijke beschermer, was afwezig. Maar zij was toch niet alleen.

Zij was met den Heer, en zij streed in *zijne* kracht onder het dak harer tent, terwijl zij in haar hart verbonden was met de slagorde van Israël. Debora zong dan ook van haar in haar lied: "Gezegend zij boven de vrouwen Jaël, de huisvrouw van Heber, den Keniet; gezegend zij ze boven de vrouwen in de tente!" (Richt. V:24.) En Barak? Hij kwam binnen en zag de overwinning van deze vrouw. Welk een gevoel van ootmoed moet dezen veldheer hebben aangegrepen, toen hij zag, dat God de eer aan een vrouw gegeven had, en wel op een weg, dien *hij*, niet had kunnen betreden! Ja, *eere aan deze vrouwen!* God gebruikte haar, om in de zonen van zijn volk het gevoel van hunne verantwoordelijkheid wakker te schudden. En eenmaal opgewekt, rustten zij niet, totdat zij "Jabin, den Koning van Kanaän, hadden uitgeroeid." (Vs. 24.) O, mochten wij allen veel van haar leeren! Laat ons waken voor de eer van onzen God; getrouw en ijverig zijn in onze roeping; altijd overvloedig in het werk des Heeren, wetende, dat onze arbeid niet ijdel is in Hem!

HET LIED VAN DEBORA.

(Richt. V.)

De Heer had dus door de hand van twee vrouwen, en door de hand van een man met een zwak karakter, een wonderbare verlossing bewerkt, en juist door de zwakheid der instrumenten, door Hem gebruikt, zijne genade en macht op bijzondere wijze verheerlijkt. En deze overwinning werd het signaal tot opwekking van het geheele volk. De Geest van God geeft hieraan uitdrukking door den mond van de profetes. Zij, Debora en Barak, schilderden in een heerlijken lofzang de bevrijding van Israël, en verblijdden zich over de herwonnen zegeningen. "Voorts zong Debora en Barak, de zoon van Ahinóam, ten zelve dage, zeggende ..."

Hoe schoon is dit! Het eerste, wat op de verlossing volgt, is de lofzang, al luidt deze in een tijd van verval natuurlijk zwakker, dan in de dagen van heerlijkheid en kracht. Toen het volk Israël eertijds uit Egypte toog, zongen Mozes en de kinderen Israëls den Heere een lied. (Ex. XV : 1.) Het gansche volk stemde dus in met den verlosser in het verlossingslied. Niet ééne stem ontbrak. Denken wij het ons eens in. Wat dat zal geweest zijn! Een machtig koor van zeshonderd duizend stemmen, als in één toon te zamen vloeiend, en allen aan den oever der Roode Zee juichend ter eere van Hem, die hun de overwinning had geschonken: "Ik zal den Heere zingen, want Hij is hoogelijk verheven!" En alle vrouwen, met Mirjam aan het hoofd, ook deelnemend in den lofzang, doordat zij in reien de woorden herhaalden: "Zingt den Heere, want Hij is hoogelijk verheven!" Welk een indrukwekkend schouwspel! Welnu, dat *grootsche* vinden wij hier in den tijd der Richteren niet. Het lied wordt slechts door twee gezongen. Maar het is toch een heerlijke gedachte voor ons, *dat* er in een tijd van verval *kan* gezongen worden. De getrouwen worden ook *dán* door God gehoord. En al zijn er slechts twee of drie in Jezus' naam vergaderd tot het zingen van hunne liederen der verlossing, Hij hoort ze en Hij is in het midden van hen. Laat ons hiervoor van harte dankbaar zijn! Het weder ontwaken van den lof en de dankzegging is het eerste teeken van een ware opwekking.

Debora en Barak scheidden zich niet af van het volk; had dit volk zich niet in zijn geheel met hen vereenigd, zoo erkenden zij toch de eenheid; en hun lied is de uitdrukking van hetgeen gansch Israël had moeten uitspreken. En zoo is het ook nu met hen, die door Gods genade liederen der verlossing aanheffen. Zij zijn in werkelijkheid niet met allen vereenigd, maar toch gevoelen zij zich in den geest één met het gansche volk Gods op aarde, en hunne liederen geven uitdrukking aan datgene, wat de geheele Gemeente moest uitspreken.

Maar gaan wij nu over tot de beschouwing van den lofzang, dien wij hier *vóór* ons vinden. Welk een heerlijk gedicht! Welk een verheven poëtische ontvouwing der waarheid. Wonderbaar worden de

dingen geschilderd. En uit alles spreekt deze gedachte: Gods vijanden moeten worden uitgeroeid. En als Gods vijanden uitgeroeid worden, verheugt zich de Geest Gods, ja, verheugt Hij zich zelfs in de verlegenheid en in het ongeluk der vijanden. Zoo zal het ook eenmaal in werkelijkheid met ons zijn. Als Gods vijanden zullen worden geoordeeld, zullen wij Gods Naam prijzen en grootmaken. En zelfs thans verheugen wij ons er over, hetgeen we in de Openbaring lezen, dat zij, die naar onzen Jezus, dien wij zoo liefhebben, niet *willen* hooren, maar die Hem bespotten en verachten, eenmaal zullen worden gestraft voor hunne goddeloosheid. Natuurlijk is nu voor ons niet de tijd, waarin wij Gods oordeel over de vijanden afsmeeken. Integendeel, zoolang de tijd der genade er is, bidden wij om ontferming voor de grootste haters van God. Als Petrus vuur uit den hemel wil laten komen, om hen, die Jezus vijandig bejegenen, te oordeelen, zegt de Heiland tot zijn discipel: "Gij weet niet van welken geest gij zijt."

Het lied van Debora! Zoo hebben wij dezen lofzang genoemd. Want hoewel Barak meezingt, zoo is het nochtans Debora, die spreekt en tegelijkertijd *dicht*, (Richt. V : 7.) want het is geen te voren gemaakt vers, het is een reizang, door God op dat oogenblik ingegeven, en nu en dan zingen Barak en Debora bij beurte, alsof ze elkaar antwoorden en opwekken.

"Looft den Heere, van het wreken der wraken in Israël, van dat het volk zich gewillig heeft aangeboden." Aldus begint in het tweede vers de lofzang. De aanleiding tot het loven van Jehova is het heerlijk feit, dat de genade Gods heeft gewerkt in de harten van de oversten en van het volk.¹ God erkent dit, en moedigt op deze wijze de zijnen, die zwak en wankelend zijn, aan.

"Hooft, gij koningen, neemt ter ooren, gij vorsten! Ik, den Heere zal ik zingen, ik zal den Heere, den God Israëls, psalmzingen." De lofzang klinkt uit den mond der getrouwen. Daarom mogen de koningen en vorsten der omliggende volkeren toehooren. Maar een aandeel in het lied, dat ter eere van Israëls verlossing gezongen wordt, hebben zij niet; integendeel, die verlossing kondigt hun ondergang aan.

"Heere! toen Gij voorttoogt van Seir, toen Gij daarheen traadt van het veld van Edom, beefde de aarde, ook droop de hemel, ook dropen de wolken van water. De bergen vervloten van het aangezicht des Heeren; zelfs Sinai van het aangezicht des Heeren, des Gods van Israël." (Vrs. 4 en 5.) Deze woorden herinneren ons aan het begin van het lied van Mozes in Deut. XXXII. Zij vestigen onze aandacht op een tweede gewichtig beginsel, hetwelk in tijden van geestelijke opwekking gewoonlijk wordt aangetroffen. De zielen worden uitgedreven om te denken aan datgene, wat God in den beginne gedaan heeft. Zonder zich bezig te houden met wat God op het oogenblik doet, vragen zij: "Wat heeft God gedaan?" En dat is tegelijkertijd het middel tot bewaring ten tijde van het verval. Zeggen wij dus niet met zoo vele ontrouwe Christenen: "De tijden zijn nu eenmaal veranderd, en daarom moeten wij ons schikken naar de dagen, waarin wij leven." Neen, in een tijd, van welken de Apostel Johannes zeggen moest "Het is de laatste ure," bezaten de heiligen als hunne toevlucht, "dat wat *van den beginne* was." (1 Joh. I : 1.)

Wat waren het heerlijke dagen, toen de Heere Israël uitleidde met zijn sterken arm! Maar - wat zijn er droeve tijden op gevolgd!

"In de dagen van Samgar, den zoon van Anath, in de dagen van Jaël, hielden de wegen op, en die op paden wandelden, gingen kromme wegen. De dorpen hielden op in Israël, zij hielden op - totdat ik, Debora, opstond, dat ik opstond, een moeder in Israël. Verkoos hij nieuwe goden, dan was er krijg in de poorten; werd er ook een schild gezien, of een spies onder veertig duizend in Israël?" (Vrs.

---

¹ Onze vertaling geeft het eerste gedeelte van dit vers niet goed weder. In plaats van de woorden: "van het wreken der wraken in Israël," staat er in het oorspronkelijke: "omdat de leiders de leiding in Israël op zich namen." Zoo is het verband van dit vers ook beter te begrijpen. God wordt geprezen, omdat de *hoofden* hunne roeping verstaan, en omdat het *volk* zijn goeden wil heeft getoond.

6-8.) Een nieuw beginsel vinden we dus hier vóór ons. De getrouwen, die den Heer loven voor de menigvuldige verlossing zijns aangezichts, en die zich bezighouden met de eerste groote dingen, die God gedaan heeft, erkennen tevens, wat, helaas! gevolgd is: het verval in Israël. Zij zoeken dit niet te bedekken of te verontschuldigen, neen, zij oordeelen er over, zooals God. En dit verval heeft vier kenmerken.

1. "De wegen hielden op, en die op paden wandelden, gingen kromme wegen." Er was niemand te vinden op de rechte wegen, en zij, die wandelen moesten, gingen op kromme wegen. Hoe kwam dit? Omdat de vijand op den weg was. Daarom dorst men den rechten weg niet te bewandelen, en verkoos kromme, verborgene paden, juist zooals het hart het aan een ieder ingaf. Kenmerkt dit ook niet de christelijke kerk onzer dagen? Wordt niet, over het algemeen genomen, eenvoudig gehandeld naar het goeddunken des harten, zonder dat in waarheid naar Gods wil wordt gevraagd? En is dit niet ter oorzaak van den vijand, dien men heeft binnengelaten?

2. "De dorpen hielden op in Israël." De plaatsen, waar het volk in stillen vrede had gewoond, waren verlaten. De zichtbare eenheid van Israël was tot op het oogenblik, dat Debora verwekt werd om de gedeeltelijke herstelling te bewerken, geheel verdwenen. En hoe is het heden? Is de zichtbare eenheid der familie Gods nog waar te nemen? Ach, al is er een zeker aantal geloovigen, dat aan deze eenheid tracht uitdrukking te geven, zoo is zij toch in haar geheel nog slechts voor het geloof te zien, en bestaat ze alleen nog in Gods raadsbesluit.

3. "Verkoos hij nieuwe goden, dan was er krijg inde poorten." Ja, het volk had God verlaten en den waren godsdienst met den afgodendienst vermengd. Israël had den Heer beleedigd, en dat was de oorzaak van al den druk der vijanden, dáárom was het getuchtigd met krijg.

4. "Werd er ook een schild gezien, of een spies onder veertigduizend in Israël?" Er was geen wapen meer tegen het kwaad. Onder veertigduizend was er geen schild ter bescherming te vinden. En ik zou willen vragen: Waar zijn ze thans? Wat heeft men gedaan met het zwaard des geestes? Als een kanker vreten in de Christenheid de valsche en verdraaide leeringen voort, en waar is de macht des woords om tegenstand te bieden en den vijand te verslaan? Wat is er geworden van het schild des geloofs? Het is op den bodem geworpen, het booze heerscht, en het volk van God kan er zich niet tegen beschermen. Ziedaar de toestand. En te midden van deze verwarring is het de taak van den geloovige met ternedergebogen hoofd te erkennen, dat al dit kwade aanwezig is. Het is niet genoeg, dat wij van onze verlossing zeker zijn, en de hemelsche zegeningen kennen; God wil ook, dat wij den toestand, waardoor wij, zijn volk, Hem onteerd hebben, ten volle erkennen, opdat wij ons daarvan gescheiden houden. Het schrikkelijkste kenteeken der laatste tijden is niet openbare onzedelijkheid, hoewel de zeden in onze dagen diep verdorven zijn, maar in de allereerste plaats valsche leeringen. In den tweeden brief aan Timotheüs wordt ons in het bijzonder met het oog op zulke leeringen op het hart gelegd, om af te staan van de ongerechtigheid en ons af te scheiden van de vaten tot oneer.

De profetes voegt er dan bij: "Mijn hart is tot de wetgevers, die zich gewillig aangeboden hebben onder het volk." (Vrs. 9.) En dat is het natuurlijk gevolg van het hebben van een gezindheid, als de boven aangegevene. Zij, die zichzelf had afgescheiden van het kwade, zag met vreugde op datgene, wat Gods Geest bewerkte, en sloot zich daarbij aan. Het hart van Debora is vereenigd met dat der getrouwen in Israël. Openlijk plaatst zij zich aan de zijde van hen, die een goeden wil hebben getoond, en terwijl zij erkent wat God te midden van het verval heeft gedaan, roept zij uit: "Looft den Heere!" Zij is er verblijd over, dat zij dit getuigenis, al is het zwak, onder de wetgevers of leiders opmerkt. Mochten ook onze harten, als wij in onzen tijd iets dergelijks waarnemen, het op prijs stellen, en in staat gevonden worden om met Debora in te stemmen: "Looft den Heere!"

Debora wendt zich daarna tot degenen, die in vrede de herkregegen zegeningen genieten, en zij zegt tot hen: "Gij, die op witte ezellinnen rijdt, gij, die aan het gericht zit,² en gij, die over den weg wandelt, spreekt er van." (Vrs. 10.) Deze woorden zijn dus een uitnodiging, gericht tot allen, die zonder strijd de vruchten van de overwinning genoten. Op ezelen te rijden was een teeken van rijkdom en welvaren, het voorrecht der leden van aanzienlijke families, of van zonen der richteren. (Richt. X : 4; XII : 14.) Die aan het gericht zitten zijn de rechters en ambtlieden, of, volgens de letterlijke opvatting der nieuwe vertaling, zij, die een weldadige rust genieten. En die wandelen over den weg zijn dezelfde, die eerst op kromme wegen gingen, en dus beangst en bevreesd waren, maar nu weer het voorrecht smaken van een herwonnen zekerheid. Deze allen worden door Debora opgewekt om te "spreken" of te "overpeinzen." Zij moesten dus overdenken, wat God door anderen gedaan had, want zij hadden alleen de vruchten der overwinning geplukt; slechts enkele anderen hadden gestreden. En waar het gedruisch van die schutters weerklonken had tusschen de plaatsen, waar men water schept, hadden zij dus veel oorzaak om aldaar te zamen te spreken van de gerechtigheden des Heeren, van de gerechtigheden bewezen aan zijne dorpen in Israël. Want door hen was, met Gods hulp, zulk een uitredding tot stand gebracht, dat des Heeren volk van de bergen en schuilplaatsen, waarheen het uit vrees gevluht was, (Vrs. 6) kon afgaan of terugkeeren tot de poorten.

Maar er zijn nog grootere zegeningen. Het lied neemt hooger vlucht. De woorden stroomen in steeds toenemende mate en kracht uit den mond van Debora.

"Waak op, waak op, Debora!" zoo zegt zij tot zichzelf, "waak op, waak op, spreek een lied. Maak u op, Barak, en leid uwe gevangenen gevangen, gij zoon van Abinóam!" (Vrs. 12.) De 68ste psalm, die aangrijpende lofzang van David, waarin zoo vele verzen voorkomen, die aan het lied van Debora doen denken, (Vergelijk de verzen 9, 10, 14 en 19.) beschrijft de door den Heer bewerkte, volkomene, duizendjarige wederherstelling van het volk van Israël. De Heer zal, zooals daar staat, in het midden van tien vertoeven. "Ook zal de Heer er wonen in eeuwigheid! ... De Heer is onder hen!" En vanwaar deze zegen? De psalmist antwoordt: "Gij zijt opgevaren in de hoogte; Gij hebt de gevangenis gevankelijk gevoerd." En de woorden van dit lied, dat de volheid der toekomstige zegeningen vermeldt, vernemen wij hier uit den mond van een *vrouw*, in een tijd van *verval*. Welk een bemoediging voor ons! Waarlijk, verhevene waarheden zijn het deel van het geloof, zoowel in de dagen der Richteren, als in de dagen van het verval der Gemeente.

Na de doortocht door de Roode Zee bezong Mozes in een lied, waarin de overvloeiende vreugde van het verlost volk tot uitdrukking komt, de *bevrijding door den dood*. Een wonderbaar gezang, een lofzang der ziel bij het begin van den weg, als zij overdenkt wat God tot behoudenis heeft verricht.

Maar hier spreekt een vrouw in een donkeren tijd van verval een loflied uit, dat over den dood heengaat, een lied der *bevrijding door de opstanding*.

Want om wien gaat het hier, als er gezegd wordt: "Maak u op, Barak!?" Wat ons betreft, wij twijfelen er niet aan, of we hebben hier in Barak een voorbeeld van Christus te zien, die ter rechterhand Gods is opgestegen en die de gevangenis heeft gevangen genomen.

Hoe zeer ook de tijden na dat heerlijk oogenblik, toen Mozes' lied weerklonk, veranderd zijn, zoo straalt nochtans door de duisternis heen het profetische inzicht van een vrouw, en laat ons het voorbeeld zien van een opgestanen Christus. Debora wordt aangegrepen door hetgeen Gods Geest in haar werkt. Daarom roept zij tot zichzelf: "Waak op, waak op, Debora," daarom spreekt zij ook tot Barak: "Maak u op!" En al is het waar, dat zij zich in de allereerste plaats hier verplaatst in den

---

² Nieuwe vert.: "Gij, die op tapijten zit"; het kan echter toch zijn, dat onze Hollandsche vertaling juist is, in zooverre als deze woorden ook figuurlijk op rechters en ambtslieden kunnen worden toegepast. Men denke aan: "Hij zit op het kussen."

tijd, toen Barak zich moest opmaken ten strijde, zoo geven toch hare woorden tevens een zwak beeld van de vrijheid, in welke Christus, de groote Overwinnaar, ons invoert, opdat wij ons daarover tot in eeuwigheid met Hem verheugen zouden. O, geliefden, hoeveel oorzaak hebben wij, om evenals Debora tot onszelfen te zeggen: "Waak op, spreek er van!"

En als Debora zichzelf heeft opgewekt om te spreken van wat er geschied was, dan begint zij allereerst melding te maken van de weinigen, die opgekomen waren ten strijde. "Toen trok," zoo zegt zij, "een overblijfsel van edelen af, en van het volk; de Heer trok tot mij af onder de helden." Zooals wij dit vers in onze vertaling hebben is het, alsof de tot nu toe onderdrukte Israëlieten over hunne machtige opperheeren heerschten, ja, alsof zelfs Debora heerschende was over de geweldigen. Dit is echter een vertaling, die berust heeft op de rabbijnsche opvatting van die plaats, een opvatting, die niet juist is, daar de gewone letterlijke overzetting ons iets geheel anders geeft.

Toen, - zoo krijgen wij dan met andere woorden - ik, Debora, die oproeping tot Barak had gericht, en Barak er aan gevolg had gegeven, "toen trok een overblijfsel van edelen tot mij af, een overblijfsel van het volk," terwijl een grooter deel verkoos in trage rust en dienstbaarheid te volharden en zich niet bij het Israëlietisch leger aansloot; maar "de Heer trok tot mijne vreugde tot mij af onder de helden," die in gehoorzaamheid en vertrouwen op Hem den strijd waagden.

Daarna vinden we dan in de verzen 14-18 de namen van hen, die vóór Hem geweest waren, zoowel als de namen van degenen, die zich om de een of andere oorzaak hadden laten terughouden. Uit Efraïm, Benjamin, Zebulon en Issaschar waren er geweest, die met onverdeelde harten den weg des Heeren hadden betreden.

Dat is een heerlijke gedachte. Er is altijd een overblijfsel, een groep helden en edelen. Zoo is het ook in onze dagen. In een tijd van de opwekkingen te midden van het verval, kunnen we niet verwachten, dat het gansche volk in den strijd zal trekken. Daar zijn er velen, die zich terugtrekken. Maar - Gode zij dank! er is een overblijfsel, dat door God beschouwd wordt als "zijn volk" vertegenwoordigende. En God zelf is met hen. "De Heer trok af tot mij onder de helden." O, geliefde lezers, is dat niet genoeg? Hij, die opgevaren is in de hoogte, is dezelfde, die ook tot ons afdaalt, opdat Hij ons in elken strijd zou bijstaan!

Ruben echter was besluiteloos gebleven en had zijne grenzen niet verlaten. Waarom niet? "Waarom blijft gij zitten tusschen de stallingen om te hooren de blatingen der kudden?" Het bazuïngeklank was niet tot Rubens hart doorgedrongen. Hij hield van de rust tusschen de kudden en bleef bij de beken, die zijn gebied begrensden, en daar, aan de beken, waren de besluiten zijns harten groot, maar - met dat al kwam hij niet verder.

Daar zijn ook in onze dagen vele geloovigen aan Ruben gelijk. Zij erkennen het verval. Zij weten Gods wil. Maar zij blijven bij hetgeen zij hebben, daar hun dat goed toeschijnt, terwijl zij er nochtans van overtuigd zijn, dat de Heer beslistheid des harten wil en niet "grootte besluiten des harten" zonder uitvoering.

Maar er waren er, die nog verder af bleven, bij wie het niet eens tot een besluit kwam.

"Gilead bleef aan gene zijde der Jordaan." De dagen, waarin Gilead welgewapend zijn broeders volgde op hun zegetocht door Kanaän, waren voorbij. Hij was tevreden met hetgeen hij had, en trok zich de groote beweging in Israël niet aan.

"Dan, waarom onthield hij zich in schepen? Aser zat aan de zeehaven en bleef in zijne gescheurde plaatsen." Waar waren Dan en Aser, toen er zulke gewichtige dingen voorvielen in hun land, en het te doen was om de bevrijding des lands van een machtigen onderdrukker? Ach, zij zaten bij hunne zaken, zij waren alleen bedacht op handel en winst. Zij hadden niet het geringste opgeofferd om den oorlog des Heeren te voeren.

Maar Debora houdt zich liefst niet lang op bij het opnoemen van deze verkeerde dingen. En hoewel zij al reeds van Zebulon gesproken heeft, vermeldt zij zijn naam nòg eens, thans in verbinding met Nafthali. Vol vreugde is zij over de overgegevenheid dezer stammen voor den Heer. Het is zeker, dat deze beide stammen zich het verhevenst en krachtigst bewezen hebben in den strijd, dat zij als het ware de kern van het Israëlietische leger vormden. En het schijnt, dat deze beide stammen geheel zijn opgetrokken, (Richt. IV: 10.) terwijl van de *andere* stammen slechts *gedeelten* (aanvoerders of manschappen) zijn meegegaan. "Zebulon," zoo zingt Debora, "het is een volk, dat zijne ziel versmaad heeft ter dood, insgelijks Nafthali, op de hoogten des velds."

In de verzen 19-22 wordt ons een nieuwe karaktertrek onthuld van hen, die getrouw voor den Heer wandelen ten tijde van het verval. Zij denken niet aan de verheerlijking van zichzelf, maar zij schrijven *Gode* alleen de eer van de overwinning toe. "Van den hemel streden zij, de sterren uit hare loopplaatsen streden tegen Sisera," zoo zingt Debora. De Koningen van Kanaän kwamen en streden; zij meenden een rijken buit te zullen deelen. Maar tevergeefs brachten zij een groote krijgsmacht bijeen, want God van den hemel zelf streed met de Israëlieten. Toen werden de lijken der verslagenen meegesleept door de beek Kison, en van het angstig vluchten der machtigen stampten de paardenhoeven! God had een heerlijke overwinning gegeven!

"Vloekt Meroz, zegt de engel des Heeren, vloekt hare inwoners geduriglijk; omdat zij niet gekomen zijn tot de hulp des Heeren, met de helden." (Vs. 23.) Zoo roept Debora hierna weer opeens uit, want Gods oordeel moet treffen de mannen, die hadden kunnen helpen, maar die uit onverschilligheid niet hadden gewild. Zoo zal het ook zijn met hen, die in zulke zware tijden geen partij kiezen voor Christus, terwijl zij toch zijn Naam hebben aangenomen. "Als iemand den Heer Jezus Christus niet liefheeft, die zij vervloekt; - de Heer komt!" (1 Kor. XVI: 22.)

En dan komt Debora tot het vermelden van Jaëls daad des geloofs. Zij, die weinig kracht bezat, maar die in zwakheid krachten verkreeg, wordt gezegend. "Water eischte hij, melk gaf zij; in een heerenschaal bracht zij boter." Om hem gerust te stellen, dat hij geen gevaar had te vreezen, gaf zij hem meer dan hij vroeg. "En zij bedekte hem met een deken." (Richt. IV: 17.) Doch nauwelijks was de vermoeide man ingeslapen, of zij sloeg met hare linkerhand aan den nagel, en met hare rechterhand aan den hamer der arbeidslieden; en zij klopte Sisera, zij streek zijn hoofd af, als zij zijn slaap had doornageld en doordrongen.

Jaël was een vrouw, en het was iets vreeselijks voor haar een dergelijke daad te verrichten. Maar zij ging er toe over, omdat zij wist, dat Sisera de vijand des Heeren was. De inwoners van Meroz hadden Sisera laten ontsnappen, toen hij onder hun bereik vluchtte, (Richt. IV: 15.) maar Jaël was hem tegemoet getreden en had tot hem gezegd: "Wijk in tot mij, mijn heer, vrees niet." En daarom werd Meroz gevloekt, maar Jaël gezegend!

En zoo is het ook nu nog. Zij, die de waarheid hoog houden en veel over hebben voor het "volk des Heeren," die de vijanden van dat volk tegenstaan, omdat deze door verkeerde beginselen of valsche leeringen Gods kinderen willen verderven, worden door velen miskend. Het "laten lopen," zooals Meroz met Sisera deed, wordt meer "naar de liefde" geacht. Maar het is niet naar Gods gedachte.

Ten slotte vinden wij in de verzen 28-30 nog een tooneel, dat zich afspeelt in het paleis van de moeder van Sisera. De vijand des Heeren is omgekomen. Dat zal zijne moeder niet verwacht hebben. Vol angst riep zij door de traliën: "Waarom vertoeft zijn wagen?" En als dan de wijste harer staatsvrouwen haar zoeken gerust te stellen, dan troost zij zichzelf met de woorden: "Hij zal zich ophouden om den buit te deelen." Maar Sisera kwam niet weder! De hoogmoed van moeder en zoon was tot in het stof toe vernederd.

"Alzoo moeten omkomen al uwe vijanden, o Heer!" zoo eindigt Debora dan ook haar lied. De vijanden des Heeren moeten alzoo *allen* worden gestraft. Maar - en dan geeft Debora uitdrukking

aan de hoop, die in haar leeft, - "die Hem daarentegen liefhebben, moeten zijn, als wanneer de zon opgaat in hare kracht."

Zij blikte in het geloof vooruit, en hare profetie reikt tot den tijd, als de Heer het gericht heeft uitgeoefend, als al zijne vijanden zullen vernietigd zijn, en als de heiligen Israëls zullen schijnen als de zon in hare kracht, Hem gelijkend, Wiens aangezicht was, in de oogen van den profeet des Nieuwen Testaments, "gelijk de zon schijnt in hare kracht." (Openb. I : 16.)

O, geliefde lezers te midden van de duistere tijden, die wij beleven, bezitten ook wij deze hoop, en nog in veel dieperen zin dan Debora. Reeds is de morgenster in onze harten opgegaan! Reeds wordt de nevel doordrongen door het oog des geloofs, om het heerlijke tooneel te zien, dat daarachter verscholen is, en hetwelk zich alleen beschrijven laat door de kostbare, allesomvattende woorden der Schrift: "*Voor altijd bij den Heer!*"

GIDEON.

(Richt. VI.)

Het Woord Gods treft het geweten.

De geschiedenis van Gideon is zóó belangrijk, dat wij er eenigszins uitvoerig bij willen stilstaan en haar in onderdeelen willen behandelen.

Niettegenstaande al de zegeningen, die Israël ten tijde van Barak en Debora had genoten, keerde het toch weer tot het booze terug en verliet het opnieuw den Heer. Tot straf voor deze ontrouw gaf de Heer daarom het volk weer in de hand der vijanden. In het vijfde hoofdstuk vinden wij de vijanden in het land zelf, de Kanaänieten, maar thans komen de vijanden van buiten. God gaf ditmaal de kinderen Israëls, toen zij deden wat kwaad was in de oogen des Heeren, zeven jaren lang in de hand der *Midianieten*.

Het volk van Israël moest thans in elk opzicht den weg van stoffelijke ellende betreden, als het natuurlijk gevolg van zijne afdwaling van God en van zijn vereeniging met de andere volkeren. Ten tijde van Jabin had Israël geen wapenen meer, (Richt. V:8.) en onder het juk van Midian verhongerde het. Dit zijn twee gevolgen der ontrouw, welke steeds ondervonden worden door allen, die den rechten weg verlaten. Is het niet met de gemeente evenzoo gegaan? De wereld heeft de gemeente overweldigd, hare kracht weggenomen, en haar van de middelen tot strijd of ter verdediging beroofd; bovendien is de hongersnood ingetreden, d.w.z. de levensmiddelen zijn verminderd en verminderen nog. En is dit niet natuurlijk? Heeft de wereld ooit iemand kunnen voeden? Wij merken het dadelijk aan de dorheid, die in onze ziel haar intrek neemt, wanneer wij in onze dwaasheid het vette en goede van het huis Gods verwisselen met de kale velden dezer wereld. Het gaat ons als bij het zien van een luchtspiegeling in de woestijn. Wij snellen er heen, meenende lavenis te zullen vinden, maar onze ziel zou er van honger verwijnen, er is geen bron, die ons, pelgrims, verfrist! Deze ondervinding deed Israël op, toen het ontrouw was. Het kwam in een schrikkelijken toestand. Het werd niet alleen onderdrukt, zoodat het zich niet meer verweren kon, maar het gansche land werd ook verarmd. De Midianieten verdierven telkens het land, zoodat er geen levensmiddelen meer waren. O, bedenken wij dit wel! Als de vijand te midden van Gods volk wordt toegelaten, dan onderdrukt hij niet alleen, neen, hij *verderft* ook.

Maar - Gode zij dank! - de Heer is er óók nog. En Hij verandert niet. Hij blijft getrouw. Waar alles dor en woest schijnt te zijn, daar is bij Hem overvloed. Zijne voorraadschuren zijn steeds vol. Toen geen leeftocht in Israël meer overig was, toen de Midianieten als sprinkhanen in menigte kwamen om

het land te verderven, alzoo dat Israël zeer verarmd werd, toen riepen de kinderen Israëls tot den Heer. Ja, dat was hun eenige toevlucht. O, waren zij slechts bij Hem gebleven! Dan hadden zij dezen weg der ellende niet behoeven te bewandelen. Doch de Heer vergeldt hun niet naar hunne ongerechtigheden. Hij verhoort ze en bewerkt een nieuwe opwekking, waarin Hij het geweten des volks nog dieper dan vroeger tracht te treffen. Het is belangrijk op te merken, welk middel de Heer gebruikt, om dit resultaat te verkrijgen. "De Heer zond een man, die een profeet was, tot de kinderen Israëls," zoo lezen wij. De naam van dezen profeet wordt niet genoemd, maar die doet hier ook niet ter zake. Deze man, die een profeet was, was eenvoudig de drager van het Woord Gods, opdat het volk weder in zijne tegenwoordigheid zou teruggevoerd worden. God heeft een heerlijk middel om ons te zegenen, dat is zijn Woord, en dat Woord bevat alles, wat wij noodig hebben. De honderdnegentiende psalm toont ons de wonderbare uitwerking, die het Woord op het leven van den geloovige heeft. In lengte overtreft deze psalm alle anderen. Neemt het Woord Gods ook zulk een plaats in ons leven in? Gevoelen wij inderdaad de groote waardij er van? Vervult het dag en nacht onze gedachten, ook als wij geen tijd hebben om er ons bij neer te zetten en het te overpeinzen?

Gods Woord komt tot het volk van Israël, maar het komt in genade. Hij herinnert hen aan alles, wat God gedaan heeft, hoe Hij hen uit Egypte heeft verlost, en uit het diensthuis heeft uitgevoerd, hoe Hij ze bevrijd heeft uit de hand van al hunne onderdrukkers, ja, hoe Hij hun de overwinning over alle vijanden heeft geschonken, en ze eindelijk heeft doen ingaan in het land Kanaän. Zie, dat moest het geweten van het volk treffen, want nadat de profeet aan al dit goede heeft herinnerd, voegt hij er dit ééne woord aan toe: "Maar gij zijt mijner stem niet gehoorzaam geweest." Hoe eenvoudig! Geen lange rede. Alleen een opsomming van Gods nederbuigende goedertierenheden en dan een herinnering aan de ongehoorzaamheid. Hij zegt nog niet, hoe ze bevrijd kunnen worden. Hij opent nog geen weg, die tot Hem terugvoert. Hij geeft slechts deze eenvoudige herinnering aan, en dan verdwijnt de boodschapper van het tooneel; terwijl hij het volk aan zichzelf overlaat onder het gewicht van zijn verantwoordelijkheid en in de tegenwoordigheid van Gods genade. Had God ze niet in zijn armen en op zijn hart gedragen? Was Hij niet hunne wolk- en vuurkolom geweest, en had Hij niet voor hen gestreden? Had Hij het hun in één enkel ding aan iets doen ontbreken? En wat hadden zij gedaan? O, hoe is dit plotselinge stilzwijgen geschikt om het geweten te treffen, beter dan lange en vele verwijtingen. En het geweten is getroffen, hoewel nog geen terugkeer tot God is bewerkt. Wij vinden hier niet, wat wij in Sam. XII : 2 aantreffen. Daar klaagde het volk den Heer achterna, en het deed de afgoden weg. Maar hier lezen we daarvan nog niets. En het Woord der genade geeft aan het ontrouwe volk nog niet datgene, wat het noodig heeft. Israël blijft nog zonder kracht, wat den vijand aangaat.

Gideons voorbereiding tot den dienst.

Maar God zou verder werken. Nu het geweten des volks was getroffen, zou Hij het van den vijand verlossen, echter niet door het *geheele volk* met kracht aan te gorden. Dit doet Hij niet in een tijd van verval. Neen, Hij zou één *enkelen* man tot zijnen dienst roepen, en hem bekwamen als een werktuig, tot alle goed werk bereid, een werktuig, waarmee Hij zijn werk der bevrijding zou kunnen volbrengen. En het is goed hierbij nòg eens te herinneren aan de algemeene waarheid, waarop wij reeds vroeger wezen: als het volk Gods, als geheel, zijne kracht heeft verloren, dan kan God aan de enkele ziel zeer goed een even groote kracht geven, als in de gelukkigste dagen aan het gansche volk verleend wordt. O, hoe moesten wij dan er naar verlangen om in onzen tijd van verval zulk een kracht te bezitten! Behooren wij tot hen, die zich in de omstandigheden schikken, en zeggen, dat de

gelijkvormigheid dezer wereld nu eenmaal voor de gemeente iets onvermijdelijks is geworden? Of luisteren wij met de ooren van een Gideon, tot wien God zeide: Ik heb voor *u* een onbegrensde kracht tot uwe beschikking?

Gideon nam geenszins een eerste plaats onder het volk in. Persoonlijk was hij nog zwakker dan zijn volk in het algemeen. Het instrument, dat God gebruiken zou, was dus weer geheel tegen alle menselijke gedachten in. Hij was zonder een schuilplaats voor den vijand, want hij dorschte tarwe in de pers, om die te vluchten voor het aangezicht der Midianieten. (Vs 11.) Het weinige voedsel, dat hij had kunnen redden uit de verdervende hand des vijands, wilde hij derhalve in veiligheid brengen. Bovendien had hij geenerlei hulp te wachten van zijn bloedverwanten, want zijn duizend was het armste in Manasse; en hij was zonder kracht in zichzelf, want hij was de kleinste in zijns vaders huis. (Vs. 15.) En zulk een man kiest God nu uit tot zijn dienaar! Hij neemt niemand uit Juda, maar één uit de stammen van Israël, en dan een man, die in geen enkel opzicht op den voorgrond treedt.

Maar - Gideon was zich volkomen bewust van zijn gebrek aan kracht. En zulk een instrument had God nodig. Zulke werktuigen gebruikt Hij altijd voor zijn werk in deze wereld. Het gaat er dan niet om, wat de mensch vermag. En daarom wil God dan, om Zich te verheerlijken, instrumenten bezigen, die zich van hun eigen krachteloosheid bewust zijn.

Dit is een gewichtig beginsel in de wegen Gods, en een tweede, niet minder gewichtig, is, dat men niet alleen zijn eigen zwakheid en krachteloosheid moet gevoelen, maar dat men ook moet gelooven, dat alles van God moet komen en door Hem moet gewerkt worden.

Vóórdat de engel des Heeren te Ofra kwam en zich zette onder den eik, bezat Gideon reeds het geloof in Gods macht. Welke waarheden hij ook nog heeft moeten leeren, hij geloofde in het Woord Gods, dat hem door de vaderen was overgeleverd. (Vs. 13.) Ja, nog meer. Hij gevoelde zich met het volk Gods één. "Zoo de Heer met ons is," zegt hij tot den engel, en hij eindigt met de woorden: "Doch nu heeft de Heer ons verlaten." Hij was niet den weg van Heber gegaan, een verbond sluitende met den vijand. Hij droeg met de Israëlieten de gevolgen hunner schuld. Te allen tijde vinden wij deze beide dingen bij de geloovigen: achting voor Gods Woord en liefde tot Gods volk. Dat zijn twee kenteekenen van het leven uit God. En niet alleen voelde hij zich met het volk één in deszelfs toestand; maar hij zuchtte ook over de ellende, waarin het volk gekomen was, ja, hij was bedroefd over dezen toestand; als een Nathanaël was hij treurende over het verval van het volk des Heeren.

Nochtans, hoewel dit gevoel van schuld en van ootmoed aanwezig was, hoewel hij ook geloofde in God, die alleen machtig was om verandering te geven, zoo moest Gideon toch nog veel leeren. Want zijn geloof was zeer zwak. Ootmoedig was hij, zeer zeker, maar - te veel op zichzelf ziende - besloot hij uit hetgeen hij was, dat God hem verlaten had. "Ten gevolge van onze ontrouw," zoo zeide hij met andere woorden, "is er geen hoop meer." Deze gedachte van Gideon was evenwel niet Gods gedachte. "De Heer is *met u*, gij strijdbare held," antwoordde hem de engel. Ach, hoe weinig kende Gideon nog het hart van God; en hoe vele zielen oordeelen zooals hij! Bovendien had Gideon niettegenstaande zijn ootmoed, nog niet geheel, zichzelf leeren verliezen. Hij wenschte God iets te brengen. Hij wilde Hem een geschenk geven, (Vs. 18.) en al is het waar, dat hem daarbij niet de gedachte leidde, iets groots voor God te doen, zoo dacht hij toch, dat alles wel goed zou gaan, als God zijne gave maar aannam.

Merken we echter nog op, dat in het werk van de verlossing van het volk *God alleen* op den voorgrond treedt. *De Engel des Heeren* verschijnt aan Gideon. Zooals bij Saulus op den weg naar Damaskus, begint God er steeds mee, om zich in den Persoon van Christus aan zijne dienaren voor te stellen. Allereerst verschijnt alzoo de Engel. Dan wordt hem gezegd: "De Heer is met u," en verbindt God zich dus als het ware met hem. Daarna geeft Hij Gideon een zeker karakter. Hij noemt

hèm, den arbeider des lands, een "strijdbaren held." De zich voor den vijand verbergende zwakke man had iets dergelijks zeker nooit kunnen droomen. Ten vierde richt het oog des Heeren zich in genade op hem, om zich niet alleen *aan hem*, maar ook *in hem* als den God van alle macht te openbaren. Als Gideon klaagt over den toestand van het volk, zichzelf zoo zwak gevoelt, en erkent, dat alleen God helpen kan, maar dat Hij het niet doet, - dan spreekt de Heer over *Gideons kracht*. Het was de rechte gezindheid des harten, niets van zichzelf te verwachten. Had Gideon derhalve in eigen oogen geene kracht, God had ze *voor hem*. Dit is het geheim, hetwelk de Heer hem openbaart door te zeggen: "in deze *uwe* kracht." Ten vijfde zendt de Heer hem uit en zegt: "*Ga heen* in deze uwe kracht." Juist zooals Paulus werd uitgezonden door God-Zelf, "niet van menschen, noch door een mensch." En ten slotte geeft God hem ook een bewijs van zijne belangstelling voor hem. Als Gideon, zooals wij gezien hebben, den Heer een geschenk wil geven, en weggaat, om dit te halen, zoo belooft de Heer te blijven tot hij wederkomt. En als Gideon dan komt met een toebereid geitenbokje, met ongezuurde koeken en met saus, dan moet de Heer deze offergave eigenlijk wel weigeren, omdat hij dát, wat van een mensch komt, *als zoodanig* niet kan aannemen; maar dan neemt Hij ze toch aan *onder een zekere voorwaarde*. "Neem het vleesch", zoo zeide de Engel Gods, "en de ongezuurde koeken, en leg ze *op dien rotssteen*, en giet het sop uit." Deze voorwaarde was noodzakelijk, want Gideon had een zeer flauw begrip van de waarde van het offer, dat God voor de kinderen Israëls bereid had. Hij bracht "gekookt vleesch," en "koeken met saus," en bewees daardoor zijn onwetendheid. Maar God zag, niettegenstaande deze onwetendheid, op het geloof van Gideon. En daarom nam Hij de gave aan, mits deze "op de rots" werd gebracht. Waarom? Omdat Hij daar het oordeel over Gideons gave wilde doen komen. Het vuur verteerde vleesch en koeken! Wij twijfelen er niet aan, of dit alles ziet op Christus. Dat was de eenige offergave, die God kon aannemen. En het oordeel moest zelfs over *Dezen* komen, echter niet voor Hemzelve, maar tot heil van anderen.

En de dienstknecht, die gezien heeft, hoe de Heer in hem belang stelde, moet nu nog leeren verstaan, welke beteekenis dit alles voor hem heeft. Eerst is hij verschrikt. "Ach Heere, Heere!" roept hij uit, "daarom, dat ik den Engel des Heeren heb gezien van aangezicht tot aangezicht." Maar de Heer antwoordt hem: "Vrede Zij u, vrees niet, gij zult niet sterven." Zoo wordt het gericht, dat aan de gebrachte offergave is voltrokken, tot *vrede* voor Gideon. Om een dienstknecht Gods te zijn, moet men voor zichzelf de kennis van het volkomen werk van Christus en den daaruit voortspruitenden vrede hebben verkregen, een vrede, die zijn grond vindt in datgene, wat zich tusschen God en Christus heeft voorgedaan, en niet rust op hetgeen de mensch over dat offer denkt. Dit beginsel moet ten grondslag liggen voor elken christelijken dienst. (Ach, hoe velen hebben dit vergeten!) Want hoe kunnen wij aan anderen vrede verkondigen, als wij zelven den waren vrede niet bezitten?

De eerste uitwerking van hetgeen Gideon zoo even geleerd heeft, bestaat niet daarin, dat hij nu dadelijk zich aan den dienst gaat wijden, neen, maar dat hij een aanbidder wordt. Helaas! dit wordt ook door zoo vele geloovigen onzer dagen over 't hoofd gezien.

"Gideon," zoo lezen wij, "bouwde aldaar een altaar en noemde het: *de Heer is vrede*." De geloovige moet derhalve als aanbidder in de tegenwoordigheid Gods geweest zijn, alsvorens zijn dienst te kunnen uitoefenen. Dat vinden wij in de Schrift door een reeks voorbeelden aangetoond, o.a. bij Abraham en bij den blindgeboorne. Gideon prijst derhalve den *God des vredes* en kan van nu af aan op het altaar der aanbidding Gode een welriekende offerande brengen!

En thans eerst beroept God zich op zijn dienaar, opdat hij een openlijk getuigenis voor Hem zou afleggen. *Op het altaar der aanbidding volgt het altaar van het getuigenis*. En met dat laatste wordt een aanvang gemaakt in het vaderlijk huis. Het bestaat daarin, dat het altaar van Baäl, hetwelk van Gideons vader was, moest omgehouden worden, terwijl in de plaats daarvan een altaar voor

den Heer moest gebouwd worden. Dit bevat een belangrijke les voor ons. Waarom vindt men onder de christenen zoo zelden dienstknechten, die waarlijk in de kracht van het getuigenis voor Christus wandelen? Omdat zij niet deze beide altaren bezitten. Zij hebben wel het eerste, maar het tweede ontbreekt hun, omdat zij het altaar, aan de afgoden gewijd, niet hebben omgeworpen. Gideon moest het *hout van de hage* nemen, en daarmee een brandoffer brengen. (Vs. 26.) Zoo moeten wij al het hout, al de afgoden, nemen en verbranden, zóó dat er niets van over blijft. En hiermede moeten wij beginnen in den engen kring onzer familie. Als wij dit niet doen, waar zal dan ons getuigenis zijn? In het neerwerpen van de afgoden ligt het geheim der kracht; de Geest des Heeren kwam eerst over Gideon, toen hij *dit* werk volvoerd had. Het is waar, *wij* hebben thans geene "Baäls" en geen "houten hagen" meer, maar wij hebben *vele andere afgoden*, die wij, evenals Gideon, in de kracht des Heeren moeten wegdoen. Gideon heeft zonder aarzelen gehoorzaamd, zonder dat hij een middenweg heeft gezocht of onder zeker voorbehoud heeft gehandeld. Voor hem waren de afgoden in vergelijking tot den God, dien hij kende, *niets*, en daarom roeide hij ze uit. Nochtans - merken we dit wèl op! - bezat Gideon, die door God een "Strijdbare held" genoemd werd, van zichzelf geen natuurlijken moed. Angst voor den vijand, (Vs. 11.) schrik voor God (Vs. 23.) en vrees voor het huis zijns vaders (Vs. 27.) kenmerken zijn karakter. Hij deed zijn werk des nachts, "dewijl hij zijns vaders huis en de mannen van die stad vreesde, van het te doen bij dag." Zoo laat *ons* dan ook, al zijn wij zwak, al hebben wij kleine kracht, onze afgoden wegdoen, in de stilte, als niemand ons ziet. Laat ons niet rondbazuinen wat wij in dezen verrichten, maar laat het met vreezen en beven gepaard gaan, terwijl wij in de stilte van den nacht tot God *alleen* opzien. De wereld zal het dan spoedig vanzelf bemerken, dat de Baäls voor ons geen waarde meer hebben, en dat wij een ander altaar bezitten. En zij zal ons, waar zij ons tot op dat oogenblik geduld heeft, beginnen te haten. Juist het "altaar van het getuigenis" wekte aller verbittering op. Gideon oogstte daardoor haat; maar wat hinderde het hem? Hij had een getuigenis voor God gegeven, en door den naam dien hij ontving: Jerubbaäl (Baäl rechte met hem!) beled hij openlijk de nuttelooheid van de dingen, tegen welke hij vroeger niet getuigd had.

Het getuigenis van Gideon had tevens het gevolg, dat zijn vader van de nietigheid van Baäl word overtuigd. Het geloof van den vader was wel niet hetzelfde als van den zoon. Gideon wierp Baäl omver, omdat hij God had leeren kennen. Joas nam God aan, omdat hij Baäl niet meer erkennen kon, want deze kon zichzelf niet eens verdedigen! Het geloof van Joas was dus niet groot, maar het was toch iets.

Geliefde broeders! zijn wij tegenover de wereld trouwe getuigen? Toonen wij de nietigheid en dwaasheid aan van de dingen, waarin zij belangstelt? En beginnen wij met ons getuigenis in onzen eigen kring? Is daar niet iets weg te doen, wat tot deze wereld behoort? ... Geen openlijk optreden van den Christen kan waarlijk tot zegen strekken, als hij niet eerst trouw is in den kleinen kring, waarin hij leeft.

Gideon ondervond in de eerste plaats de vijandschap van hen, die den naam van het volk Gods droegen, hoewel het voor een oogenblik door de oprechtheid van zijn getuigenis in bedwang werd gehouden. Maar geheel anders was het met Midian en Amalek. (Vs. 33.) Terwijl de lieden der stad in hunne dwaasheid aan hunne eigene verlossing hinderpalen in den weg legden, deed de wereld al haar best om deze opwekking, die het volk van God uit de slavernij moest bevrijden, in de kiem uit te roeien.

Tot op dit oogenblik was Gideon slechts gehoorzaam aan hetgeen hem gezegd was. Nu echter kwam de Geest Gods over hem. (Vs. 34.) Hij blies op de bazuin en de stammen des volks werden achter hem bijeengeroepen. Nu zou gansch Israël samenkomen, en de kracht van het volk, die lag in deszelfs eenheid, zou den vijand doen vreezen.

Nochtans treedt op dit oogenblik opnieuw Gideons vreesachtig karakter op den voorgrond. Daardoor begint hij te wankelen in zijn vertrouwen op God, en verlangt een teeken, waaruit hij zou kunnen zien, of de Heer het volk door zijne hand zou uitredder. Alle bevelen van God aan Gideon zijn eenvoudig en duidelijk. Maar zoodra Gideon van God een teeken eischt, wordt alles onduidelijk en verward. Het is moeilijk, zijne gedachten te verstaan. Ik neem aan, dat het door den dauw bevochtigde vlies het van God gezegende Israël moet voorstellen, terwijl dan droogte rustte op de volkeren, en zoo omgekeerd; want nadat Gideon God op de proef heeft gesteld, onderwerpt hij Hem nog aan een "tegenproef." Hier was dus zijn geloof en vertrouwen zeer zwak. Maar God wist wat maaksel hij was. Hij wist ook, dat het voor een man als Gideon geen kleinigheid was, alleen tegen zulk een machtigen vijand op te trekken. En daarom deed Hij wat zijn dienaar eischte. Met alle mogelijke middelen wilde Hij het zwakke hart van zijn dienstknecht sterken, opdat deze straks tot zijne verheerlijking zou werkzaam zijn.

(Richt. VII en VIII.)

De overwinning in Gods kracht.

Wij hebben gezien, hoe de dienstknecht door God is toebereid geworden voor het werk, dat de Heer voor hem bestemd had. Hoewel hij zwak was, zoodat hij groote wonderteekenen noodig had, om te zien of God met hem was, zoo openbaarde hij nochtans in zijn optreden tegenover den vijand Gods kracht. Het uitroeien van den afgodendienst in het huis zijns vaders, en de daaruit voortvloeiende aanbidding van den levenden God, moest echter aan de overwinning over de vijanden des Heeren voorafgaan. Alleen in dat geval zouden de Israëlieten zegevieren, want de groote overwinning over de menigte der Midianieten zou niet door hunne eigene kracht, maar door Gods machtigen arm worden behaald.

Gideon begreep dit, en in het geloof wentelde hij daarom zijn weg op den Heer.

"Des volks is te veel," zoo zeide de Heer tot Gideon. Toch waren er maar twee en dertig duizend strijdbare mannen bijeen, en de Midianieten waren ontelbaar in menigte als het zand aan den oever der zee. Hoe licht had Gideon derhalve kunnen tegenspreken, toen de Heer hem zeide, dat hij een gedeelte van zijn leger moest wegzenden. Was bij Jozua niet gebleken, in den strijd tegen Ai, dat *een deel* van het volk niet genoeg was? Was daarna niet het gansche volk opgetrokken? Zoo had Gideon kunnen spreken, maar hij deed het niet, want hij wist, dat het een tijd van verval was. De dagen van Jozua, waarin het gansche volk moest optrekken om uitdrukking te geven aan de eenheid, waren voorbij. Persoonlijke getrouwheid werd nu vereischt en geheele afhankelijkheid; de overwinning moest zichtbaar alleen van den Heer zijn. "Opdat Israël zich niet tegen Mij *beroeme*, zeggende: *Mijne* hand heeft mij verlost."

En dat Gideon dit geloofde en derhalve op God alleen vertrouwde, was het bewijs, dat hij dezen eersten karaktertrek bezat van een getuige ten tijde van het verval. De Christenheid onzer dagen beroemt zich over de uitbreiding van het werk, en over de vele aanhangers van het christelijk geloof. Roept *God* iets goeds te voorschijn, zoo beroemt *zij* zich er op, en zegt als Laodicéa: "Ik ben rijk en verrijkt, en heb aan geen ding gebrek." Maar in onze dagen werkt Hij door kleine kracht. De mensch valt geheel weg. *Hij* is het, die de deuren opent en sluit, en wij hebben slechts naar binnen te gaan. Dit begreep Gideon. En daarom deed hij, wat God tot hem zeide.

"Wie bloode en versaagd is, die keere weder, en spoede zich (of keere terug) naar het gebergte van Gilead." Zoo luidde het woord des Heeren. Mozes heeft eens iets dergelijks gezegd. In Deut. XX: 8 lezen wij: "Wie is de man, die vreesachtig en week van hart is? Die ga henen en keere weder naar

zijn huis, opdat het hart zijner broederen niet smelte, gelijk zijn hart." Dit toont ons een tweeden karaktertrek aan. Een getuige Gods moet alles van *Hem*, en niets van *zichzelven* verwachten, maar - moet toch ook niet bloede of versaagd zijn. Gideon was niet bevreesd om de boodschap des Heeren aan zijn leger te brengen. Hij was ook niet bang, toen die twee en twintig duizend weggingen. Want hij wist, dat de *Heer* met hem was. En dat is, vooral ook in onze dagen, van zooveel gewicht. Een dienaar Gods, die niets te verliezen heeft, omdat hij alles van God verwacht, is vol moed voor zijn werk.

Ach, daar zijn er thans zoo velen, die bloede en versaagd zijn! Maar God moet ongedeelde harten hebben in zijn dienst. Niet dezulken, die van menschen afhankelijk zijn, die allerlei te verliezen hebben, die zich daarom voor velerlei in acht moeten nemen, en die zodoende een schadelijken invloed op andere getrouwen kunnen uitoefenen. Neen, die twee-en-twintig duizend krijgen wel deel aan den buit, maar God kan ze niet gebruiken voor den strijd. Zij, die bloede en versaagd zijn, kunnen wel den zegen van het getuigenis ondervinden, maar zij bezitten gewoonlijk niet de noodige eigenschappen om dragers van het getuigenis te zijn.

"Hij deed het volk afgaan tot het water." Zoo lezen wij verder. Een derde karaktertrek toch is: met het gansche hart bij de zaak zijn, zoodat men alles geheel *als verlies* beschouwt. Die op hunne knieën bukten om het water tot hunnen mond te brengen, waren negen duizend zeven honderd man. Zij waren voorzichtig en maakten het zich zoo gemakkelijk mogelijk. Maar geheel anders was het met die driehonderd man gesteld. Zij hadden energie. Er was geen tijd te verliezen; geen gemak mocht er worden gezocht; zij verloochenden zich. Zij hadden kunnen denken aan het gevaar van in de beek te vallen, als zij zich languit nederwierpen; zij hadden kunnen zeggen: het lekken met de tong en het haastige brengen van het water met de hand tot onzen mond kan ons allerlei doen inslikken, waarvoor we geen gevaar loopen, als we op onze knieën liggen en kunnen zien wat we doen. Maar zij redeneerden zoo niet; zij waren aan de beproeving gewend. En bovendien, zij begrepen, dat het er thans niet om ging, om van de zegeningen te genieten. De beek stelt namelijk Gods zegeningen voor. De groote menigte zette zich kalm neder om daarvan rijkelijk profijt te trekken. Maar de driehonderd man begrepen, dat het om den strijd en de overwinning ging, en daarom gebruikten zij van het goede in der haast, alleen als een verfrissching voor hun dienst. Vele Christenen zijn aan de groote menigte dezer tien duizend mannen gelijk. Zij zetten zich rustig neder bij de aardsche zegeningen, in plaats, dat zij er slechts als in het voorbijgaan van genieten. In Ps. CX lezen wij: "Hij zal op den weg uit de beek drinken." Dat heeft de Heer Jezus gedaan. Genietend als in het voorbijgaan van het goede, dat God Hem gaf, richtte Hij zijn aangezicht om te reizen naar Jeruzalem, waar Hem strijd en lijden, maar ook de overwinning wachtten. (Luk. IX: 51.)

Deze driehonderd man nu, die gelekt hadden, zouden het volk verlossen. Zij namen den teerkost in hunne hand, en hunne bazuinen. En Gideon liet allen heengaan, maar die driehonderd man behield hij. Met hen zou hij moedig den vijand, die daar beneden in het dal lag, tegemoet gaan.

Toch was Gideon niet geheel rustig, en daarom moest hij nog twee persoonlijke ervaringen opdoen, om hem in den strijd te sterken. De eerste ervaring leerde hem, dat hij, op zichzelf, niet beter was dan de anderen, die waren weggegaan. "Vreest gij nog af te gaan," zoo zegt de Heer, "ga dan af, gij en uw jongen, naar het leger." Gideon had kunnen antwoorden: "Ik ben moedig; ik heb immers naar de vier winden het bazuïngeluid doen hooren, om gansch Israël te verzamelen ten strijde." Maar hij zeide dit niet. Hij nam deze waarheid, die hem zeker tot ootmoed moest stemmen, aan, en ging af naar het leger.

En daar bracht God hem in de tegenwoordigheid der vijanden, die talrijk waren als de sprinkhanen. En wat moest hij daar hooren? De strijdbare held werd vergeleken met een eenvoudig gerstebrood, een grove spijs van bijna geen waarde. Hoe schoon is dit! God inspireerde een droom en zijne

verklaring om aan te toonen, hoe zwak Gideon was; zoo zwak als gerstebrood, dat licht breekt. Maar het gerstebrood was in het vuur geweest en men werd er door verzadigd, al was het gewoon brood. En zoo was het ook met Gideon. Door God beproefd, zou hij, hoewel zwak en nietig, eenvoudig maar krachtig werken. "Dit is niet anders," zoo lezen wij, "dan het zwaard van Gideon!" Een fraai zwaard, voorwaar, om er zulk een menigte vijanden mee te verslaan! Maar - het zwaard van Gideon is het zwaard *des Heeren*. Daarin ligt de kracht. Gideon leert dus op dezen tocht zichzelf kennen. Ook hij is niets. God zal hem de overwinning geven, maar de vijand is eigenlijk reeds overwonnen. "God," zoo zegt de Midianiet tot zijn kameraad, "heeft de Midianieten en dit gansche leger in zijne hand gegeven." En wat werkt dit bij Gideon uit? Hij werpt zich neder en *aanbidt*. O, mocht ook bij ons gevonden worden, tegenover het vleesch, de wereld en den satan, het bewustzijn, dat deze vijanden reeds door den Heer overwonnen zijn. Dat zal ons moed in hunne tegenwoordigheid geven.

Vol vreugde en vertrouwen keerde Gideon nu tot het leger van Israël terug en zeide: "Maakt u op, want de Heer heeft het leger der Midianieten in ulieder hand gegeven." En daarop verdeelde hij de driehonderd man in drie hoopen, en gaf hun in de hand: bazuinen, ledige kruiken en fakkels in de kruiken. En met deze wapenen moesten zij den vijand tegemoet gaan. Door deze kruiken en fakkelen kwam het gansche leger in verwarring en schreeuwden de vijanden van angst. "Het zwaard van den Heer en van Gideon!" riepen zij. En toch - zij hadden geen zwaard. Maar deze wapenen, die eigenlijk geen wapenen waren, waren de Gode welgevallige middelen om de macht des vijands te verdoen. Zij bliezen reeds op de bazuinen vóór de overwinning was behaald!

Wij hebben met elkander overdacht, welke de karaktertrekken van een getuige Gods ten tijde van het verval zijn. Hier zien wij, waarin het getuigenis Gods in zulk een tijd bestaat.

In Numeri X vinden wij de beteekenis der *bazuinen* in bijzonderheden aangegeven. Zij waren de stem Gods, door welke bij vier gewichtige gelegenheden Gods gedachten aan het volk werden medegedeeld. Zij gaven ten eerste het sein tot vergaderen, ten tweede het teken tot optrekken, zij riepen ten derde tot den strijd op, en noodigden ten vierde uit tot het vieren der gezette hoogtijden. Welnu, wat eens deze bazuinen voor het volk van Israël waren, dat is nu het Woord Gods in nog veel heerlijker mate voor ons. Gods Woord noodigt ons uit, ons tot den Heer en rondom zijn getuigenis te vergaderen. Gods Woord wijst ons den weg, sterkt ons in den strijd, en leidt onze aanbidding. Een groot gedeelte van de kinderen Gods meent, dat het Christendom alleen dàarin bestaat, dat het Evangelie aan onbekeerden moet gebracht worden. Maar Gideon leert ons anders. Hij begon daar, waar God begint.

Hij blies met de bazuin, en de Abi-ezrieten werden achter hem bijeengeroepen. (Richt. VI:34.) Hij is het middel in Gods hand om de door het verval verstrooide kinderen Israëls te *vergaderen*. O, geliefde broeders! liggen de kinderen Gods ons ook zoo aan het hart? Laat ons Gods Woord nemen en zijne stem anderen doen hooren. Er zijn er zoo velen, die niet meer gewoon zijn, het klare bazuingeschal te vernemen. En toch - Gods Woord is er. En overal in ons land en in andere landen bestaan er tijdschriften en boeken, die als bazuinen de waarheid Gods bekend maken. Door het verbreiden van deze geschriften, en door het spreken van een woord over Gods wil op den rechten tijd, kunnen wij de vreugde genieten, voor een Gode welgevallige zaak gewerkt te hebben, een zaak, die door Gods Woord "goed en liefelijk" wordt genoemd. (Ps. CXXXIII: 1.) Maar de bazuin is niet alleen een teken tot vergaderen, zij is het ook voor den *wandel*; geen ander richtsnoer hebben wij voor ons leven dan *Gods Woord*. De *verschillende* openbaringen in den wandel der geloovigen vinden alleen hun ontstaan in de afwijking van dit richtsnoer. Hoe heerlijk zou het zijn, als allen kloekmoedig met elkander wandelden in het rechte spoor! Maar niet alleen tot vergaderen en tot optrekken weerklonk de bazuin. Zij riep ook *ten strijde*. Het getuigenis Gods is onmiddellijk met

strijd verbonden. Dat zien wij in deze geschiedenis. Er moest niet alleen verzameld en opgetrokken worden; neen, er moest ook een stelling worden ingenomen tegenover *de vijanden*. Zoo moeten ook wij niet alleen ons vergaderen en gezamenlijk wandelen in Gods weg, maar tevens luide verkondigen, dat wij niets met de wereld te doen hebben. En ten slotte riep de bazuin het volk op tot het onderhouden der feesten. De Heer wil, dat wij zijn *dienst* betrachten, en ons daarin door Gods Woord laten leiden. Wij zouden over al deze dingen uitvoeriger kunnen spreken, maar dit zou ons te ver afvoeren; daarom geven wij alleen de gedachten aan, onzen lezers verzoekende, ze verder in de tegenwoordigheid des Heeren te overpeinzen.

De *ledige kruiken* vormen een tweede bestanddeel van het getuigenis Gods. Zonder twijfel behoorden zij tot de vaten, waarin het volk de meegenomen levensmiddelen had bewaard. Nu waren zij ledig geworden en hadden dus geen waarde meer. Maar Gideon, door God onderwezen, wist van deze oogenschijnlijk nuttelooze voorwerpen gebruik te maken tot eer van God. 2 Kor. IV : 1-10 slaat ongetwijfeld op deze geschiedenis. De apostel Paulus spreekt daar van de plaats, die hij als getuige tegenover de wereld inneemt. Hij heeft "de waarheid te openbaren," en "den lichtglans van het Evangelie der heerlijkheid van Christus" voor de oogen der menschen te doen uitstralen, en daarbij voegt hij dan de woorden: "Doch wij hebben dezen schat in aarden vaten, opdat de uitnemendheid der kracht zij van God, en niet uit ons." Zoo wordt dan het "sterfelijk vleesch" van Paulus, den grooten Apostel der heidenen, met een aarden vat vergeleken. Ledige kruiken - ziet daar, waarde lezers, wat Gideon en zijne medestrijders in zichzelf waren. De driehonderd mannen moesten allen voor zich persoonlijk hetzelfde onderwijs ontvangen, dat hun aanvoerder in het leger der Midianieten was gegeven. Gelijk het aarden vat van Paulus, zoo waren ook deze slechts ledige kruiken, geschikt om gebroken te worden. Als God een getuigenis in het aanzijn roept, zoo verheerlijkt Hij zich slechts door gebroken werktuigen. Hij laat zijn Evangelie aan de volkeren door een Saulus brengen, die op den weg naar Damaskus in het stof was geworpen, en Hij verheerlijkt de uitnemendheid zijner kracht in een Paulus, dien Hij ten einde toe als het ware verbrak. " In alles verdrukt, maar niet benauwd; geen uitweg ziende, maar toch niet zonder uitweg; vervolgd, maar niet verlaten; ter nedergeworpen, maar niet omkomende; altijd de dooding van Jezus in het lichaam omdragende."

Maar waartoe moesten deze ledige kruiken dienen? Om de *fakkels* in zich op te nemen. Dat is het derde bestanddeel van het getuigenis Gods. De bazuin geeft het zuiver geluid en leidt ons in alle dingen. Wij zijn ledige kruiken, niets waard. Maar God wil zijn licht in ons doen schijnen. "Opdat ook het leven van Jezus in ons lichaam openbaar worde," zegt Paulus. De bazuin is Gods Woord, de kruik is de geloovige, de fakkel is het leven van Jezus, het licht van Christus. De beide eerste dienen er toe, opdat het derde te midden der duisternis zou kunnen schijnen. De mannen van Gideon bliezen met de bazuinen en stielen met de kruiken, en het licht straalde in de rondte. Zoo is het ook met de getuigen in dezen tijd. "Want wij, die leven, worden altijd ten doode overgegeven om Jezus' wil, (God-zelf zorgt er voor, dat de vaten verbroken worden!) opdat ook het leven van Jezus openbaar worde in ons sterfelijk vleesch." Er staat hier niet: het leven van Christus, maar het leven van Jezus, het leven van dezen Mensch, die hier beneden in heiligheid heeft gewandeld. Wij zijn geroepen om den Mensch Jezus, zooals Hij hier geleefd heeft, te openbaren in ons leven. Daarin bestaat ons getuigenis, zoolang wij hier vertoeven.

Er is geen enkel Christen in deze wereld, die deze drie bestanddeelen van het getuigenis Gods niet openbaren kan. Waarom vindt men ze dan zoo weinig? Omdat men niet naar den wil Gods er mee handelt. Men moet met de bazuinen blazen, de kruiken breken, en de fakkels mag men niet onder een korenmaat zetten. Leven wij naar de gemakzucht dezer wereld? Hebben wij nooit iets ervaren van wat de Apostel moest doorstaan? Ach, dan zijn wij ongelukkig. God heeft ons dan nog niet

waardig geacht, den lichtglans van het Evangelie voor de oogen der wereld te brengen. "Welgelukzalig zijn de gebrokenen," zegt de Heer; en Hij voegt er bij : "Verheugt u en weest blijde, want uw loon is groot in de hemelen!"

De driehonderd mannen stonden een ieder op zijne plaats, rondom het leger, en riepen: "Het zwaard des Heeren en van Gideon!" Legt dan ook *gij* getuigenis van Christus af, stelt Hem door woord en wandel aan anderen voor, zonder u om uzelf te bekommeren; laat alleen Gods Woord uw wapen zijn, en *gij* zult zien, dat de gansche macht des satans en der wereld u niet kan weerstaan. En tevens zal dit anderen wakker schudden. Het is bemoedigend te zien, hoe het ééne getuigenis steeds het andere te voorschijn roept. Deze driehonderd werden door God gebruikt, om het gansche volk weer te vereenigen. De mannen van Israël vergaderden zich en vervolgden Midian, en alle mannen van Efraïm verzamelden zich en namen trouw deel aan de vervolging en aan den buit van den vijand. Zoo zal het ook met ons gaan, als wij getrouw zijn. Zijn wij getuigen van Christus, dan zullen wij ook den ijver opwekken van anderen, die Hem toebehooren.

Moelijkheden en valstrikken in de uitoefening van den dienst.

Van het oogenblik af, dat wij met God wandelen als de dragers van zijn getuigenis, kunnen wij verzekerd zijn, dat wij moeilijkheden van allerlei aard op onzen weg zullen aantreffen. Het achtste hoofdstuk van het boek der Richteren toont ons dit duidelijk aan. Reeds in het vorige hoofdstuk ondervonden Gideon en zijne driehonderd mannen eenige bezwaren. De strijd ging met verlooehening gepaard. Zij moesten gemak- en genotzucht verzaken. In dit hoofdstuk worden de bezwaren echter grooter. De mannen van Efraïm begonnen met Gideon te twisten. In de dagen van Debora hadden zij een eereplaats ingenomen; (Richt. V : 14.) maar sinds dien waren zij afgeweken, en onder het bestuur van God had Gideon hen niet ten strijde geroepen. Zoo waren zij dus achteruitgezet. Dit maakte hen jaloersch op datgene, wat God aan hunne medebroeders had toevertrouwd. (Jes. XI: 13.) IJverzucht is steeds iets schrikkelijks, zoowel in het huisgezin als in de vergadering des Heeren. Meestal is scheiding er het gevolg van. Vele scheuringen zijn het gevolg van jaloezie geweest tegen degenen, die waarlijk om des Heeren wil dienden.

"Wat voor een stuk is dit, dat *gij ons* gedaan hebt?" Ingenomen met hun eigen gewichtigheid, dachten de mannen van Efraïm aan zichzelf in plaats van aan God. Dat is menigmaal de oorzaak van veel oneenigheid en twist tusschen broeders. Meestal is het eigen-ik geprikkeld, zoodat men meent, dat men is voorbijgezien, dat anderen niet genoeg notitie van ons hebben genomen. En het gevolg is boosheid. Gelukkig als men dan nog maar zich rondweg tegen den persoon in quaestie uitspreekt, zooals Efraïm hier doet. Dan worden ten minste anderen er niet mee bezoedeld, en kan alles goedge maakt worden. Het is schoon te zien, hoe Gideon, deze man Gods, hier in de kracht Gods de moelijkheid overwint! - In het boek der Richteren vinden wij drie voorbeelden van twist onder broeders: hier bij Gideon, later bij Jephtha, en eindelijk bij den strijd der elf stammen met Benjamin. In de beide laatste gevallen werd de twist niet bijgelegd, waardoor veel ellende ontstond. Hier in dit geval werd de breuk hersteld. Als onder broeders twisten ontstaan, waar is dan hulp te vinden? Wat moeten wij doen? In volkomen ootmoed wachten! Gideon had dit in de school Gods geleerd, en daarom viel het hem niet moeilijk, dit te verwezenlijken. God had er voor gezorgd, dat Gideon het leerde verstaan, dat zijne dapperheid en kracht niet van hemzelf waren, en dat het zwaard van Gideon op zichzelf niet meer waard was dan een gerstebrood. En daarom past Gideon, door wien God zulk een wonderbaar verlossingswerk tot stand bracht, wel op, om in de tegenwoordigheid van Efraïm over zijn eigen persoon te spreken. Hij houdt zich bezig met datgene, wat God door de hand zijner *broeders* had gedaan. "Wat heb *ik* nu gedaan, gelijk *gijlieden*?" zoo

zegt hij - "zijn niet de nalezingen van Efraïm beter dan de wijnoogst van Abi-ezer?" Hij neemt de laagste plaats in en erkent zonder eenige terughouding den ijver voor God, met welken Efraïm ondanks alles bezielde was. Door dezen ootmoed werd een groote moeilijkheid uit den weg geruimd. O, laat ons evenzoo handelen! Laat ons, als wij van onze broeders spreken, niet hunne fouten optellen, maar veelmeer de dingen, die God door hen heeft gewerkt. Kan ik niet Christus in mijnen broeder zien, als ik opmerk, hoe God zich met hem bezig houdt om hem klein te maken? Door niets worden twisten beter bijgelegd, dan daardoor, dat wij in anderen Christus aanschouwen.

Gideon en zijne mannen stietsen spoedig op een nieuwe moeilijkheid, die nog grooter was dan de vorige. "Moede en nochtans vervolgend," zetten zij hun weg voort. Zij gevoelden alzoo aan hun lichaam de dagelijksche inspanning, die het deel van allen is, die in het getuigenis volharden. Maar zij gaven het toch niet op. Zij bereikten Sukkoth, een stad in Israël, die tot den stam van Gad behoorde. Sukkoth wijst hen af, en weigert zelfs, hun brood te geven. Er was dus in het midden van het volk een gansche stad, die, hoewel zij den naam van Israël droeg, elke gemeenschap met de getuigen des Heeren ontkende. "Is dan de handpalm van Zebah en Tsalmana alreede in uwe hand," zeiden zij, "dat wij aan uw heir brood zouden geven?" Zij hadden een groote gedachte van de macht des vijands, en waagden het daarom niet, zich bloot te stellen door partij te kiezen voor Israël. Zoo is heden ten dage het aantal Christenen groot, dat wel den naam van Christus wil dragen, maar nochtans met het bondgenootschap der wereld en met de vriendschap tegenover haar niet breken wil. Uit vrees van zich bloot te stellen maken zij liever gemeene zaak met onze vijanden, en leggen zij den geloovigen, die de overwinning willen behalen, moeilijkheden in den weg. Wij moeten ons daarover niet verbazen; en de rechtmatige toorn, die zich van ons meester maakt, als we dit ondervinden, moet ons niet op den weg doen stilhouden. Zoals bij Gideon moeten onze harten geheel bij den krijg zijn. De man Gods vervolgde zijn weg. De schandelijke handelwijze van de mannen van Pnuël houdt hem evenmin op als die van de lieden van Sukkoth. Voor den getuige Gods heeft elk ding zijn bestemden tijd. De duivel zoekt de dingen met elkander te verwarren, om ons daardoor moeilijkheden te bereiden. Maar Zebah en Tsalmana mogen ons niet ontsnappen. Voor de bestraffing van de oproerige steden is later nog tijd. Zoo moeten ook wij ons in onzen strijd in deze wereld niet laten ophouden door boozen en verkeerden, die in hun oproerigen geest het er op aanleggen, om ons op den weg ten strijde en ter overwinning hindernissen in den weg te leggen. Bij zijn terugkeer oefent Gideon tucht uit in de gemeente van Israël, en doet "den booze uit het midden weg," want het zou tot oneer van God zijn, als het booze in de vergadering Gods werd geduld.

Ik meen genoegzaam aangetoond te hebben, hoe in deze gansche geschiedenis Gideons ootmoed en energie des geloofs aan het licht treedt; de energie, die noodig was om het volk bijeen te roepen en te louteren, zoodat zij ten strijde konden trekken en den vijand vervolgen; de ootmoed, die van zichzelf en van zelfvertrouwen leert afzien, om alle kracht in den Heer te zoeken. En toch werkte Satan juist op deze beide punten, waarin Gideon zoo sterk scheen te zijn, en voor welke het scheen, dat hij het minst waakzaam behoefde te zijn, om dezen machtigen verlosser van Israël een strik te spannen.

De overwonnen koningen begonnen Gideon te vleien, en die vleitaal was des te gevaarlijker, waar zij niet van zelfzuchtige bedoelingen scheen uit te gaan. Hij vraagt hen: "Wat waren het voor mannen, die gij te Thabor doodsluogt?" En zij antwoordden: "Gelijk gij, alzoo waren zij, eenerlei *van gedaante, als koningszonen.*"

Mijn lezer, laat ons nooit de vleierijen der wereld vertrouwen. Het eenvoudig christelijk verstand zegt ons, dat de wereld ons alleen vleit om ons te verzwakken, en om de wapenen, waarmede wij strijden, ons uit de hand te nemen. Gideon wordt gelukkig door deze vleitaal niet van den weg Gods afgebracht, maar het schijnt mij toe, dat zij toch invloed op hem uitoefende. Hij verliest het ware

begrip van de macht van den tegenstander en begint hem te verachten in plaats van hem te vreezen. Jozua had dit niet gedaan, toen hij de vijf koningen tot zijne gevangenen maakte. In Jozua X : 22-27 vinden wij, dat hij er ver van af is, om de macht van den vijand te verkleinen tegenover de mannen van Israël. "Treedt toe," zeide hij tot de *oversten* van het krijgsvolk, "zet uwe voeten op de halzen dezer koningen." En daarna vervolgde hij: "Vreest niet en ontzet u niet, zijt sterk en hebt goeden moed." Hij bewees daardoor, dat hij zich zoowel van de macht des vijands als van die des Heeren goed bewust was. Twee dingen betamen ons in den strijd: een zekere vrees, wat onszelven betreft, daar wij een diep bewustzijn hebben van de macht des vijands, en tevens een volkomen vertrouwen op God, hetwelk alle vreeze verbant! Gideon heeft dit niet geheel verwezenlijkt, Hij gaf aan zijn zoon Jether de opdracht, de beide koningen te doden. "Maar de jongeling trok zijn zwaard niet uit, *want hij vreesde*, daar hij nog een jongeling was." In het vorige hoofdstuk had Gideon degenen, *die vreesden*, afgezonderd en mochten zij niet aan den strijd deelnemen. En hier neemt Gideon een kind om een eerste plaats in te nemen.

Dan zeggen de Koningen tot hem: "Sta gij op en val op ons aan, want *naardat de man is, zoo is zijne macht*." Opnieuw een vleierij, tegen welke Gideon niet genoeg op zijn hoede was. Zijne kracht was inderdaad het tegenovergestelde van die des mans. Had de Engel des Heeren niet tegen hem gezegd: "Ga heen in deze uwe kracht?" En was dat niet duidelijk gebleken in dien gedenkwaardigen nacht, toen de Heer hem openbaarde, dat een gerstebrood alle tenten van Midian zou omverwerpen? Als Gideon op zijn hoede geweest was, zou hij niet toegelaten hebben, dat deze kiem van zelfvertrouwen in zijn hart werd geplant.

En ziedaar, weldra komt hij voor een nieuwen valstrik. Nu is het niet de vleierij der wereld, maar de vleierij van het volk des Heeren. "De mannen van Israël zeiden tot Gideon: Heersch over ons, zoo gij als uw zoon en uws zoons zoon, dewijl *gij* ons van der Midianieten hand verlost hebt." Zoo wilden de Israëlieten hun aanvoerder in de plaats des Heeren stellen en boden hem den scepter aan. Niets ligt zoo zeer het volk Gods na, als een zoogenaamde "geestelijkheid" in te voeren. De gelukkige uitvoering van den dienst, de overwinning, die de Heer geeft, brengt zoo licht het gevaar met zich om den dienaar tot iets te maken en God uit het oog te verliezen. Het geloof van Gideon ontgaat, Gode zij dank! dit gevaar geheel. Met beslistheid zegt hij: "Ik zal over u niet heerschen, ook zal mijn zoon over u niet heerschen, *de Heer zal over u heerschen*." Het doel van elken dienst is, dat God de eerste plaats inneemt en behoudt.

De efod van Gideon.

Tot op dit oogenblik was Gideon te midden van de moeilijkheden en valstrikken wonderbaar bewaard gebleven. Zijn hart was nog vol van de beste bedoelingen; maar - reeds had een zeker gif een geheime schade aangebracht, en, zooals éérst voor het verval van het geheele *volk*, staan wij nu voor het verval van den *richter*.

"En Gideon zeide tot hen: Eéne begeerte zal ik van u begeeren: geeft mij maar een iegelijk een voorhoofdsiersel van zijnen roof." Het volk bewilligde in dit verzoek volgaarne. Gideon was geenszins, gelijk Achan, op goud en zilver belust. Hij was edel en dacht niet aan zichzelf. Van het goud wilde hij een goed gebruik maken. Hij had de afgodsbeelden omvergeworpen, en hij dacht er geenszins over, ze weer op te bouwen; neen, hij wilde, eenigszins door het gevoel van zijn eigen gewichtigheid geleid, in zijn vaderland Ofra een gouden herinneringsteeken aan de behaalde overwinning oprichten. Dit gedenkteeken zou den vorm van een efod hebben, dus een voorwerp van goddelijken oorsprong zijn. De efod toch was een deel van de kleeding van den hoogepriester, als deze voor God het volk van God vertegenwoordigde. Zoo was de efod dus inderdaad een heerlijk

voorwerp, maar het was waardeloos in de oogen des Heeren, als het niet in verbinding stond met den hoogepriester, die het dragen moest. Ach, gansch Israël begreep de bedoeling dan ook verkeerd en hoereerde den efod van Gideon na, dat wil zeggen: zij beschouwden hem als een middel om tot God te naderen, en wierpen zich voor den efod neder. En het werd Gideon-zelf en zijn huis tot een valstrik!

Ook in de Christenheid zijn de efods niet vreemd. Talrijk zijn de door God-zelf ingestelde dingen, die men van Christus losmaakt, en door welke men nu tot God zoekt te naderen. De vorm treedt dan in de plaats van het wezen. Maakt men niet zelfs van den gekruisigden Christus in de Roomsche kerk een afgodsbeeld? Hoe verootmoedigend is het, dat de aanvoerders van het volk den eersten stoot tot den afgodendienst kunnen geven! Gideon was geen hoogmoedig man, maar zijn hart was niet meer louter voor God. Een talrijke familie omgaf hem, maar hij voedde in zijn huis een slang op, die den val van zijn geslacht zou bewerken. Abimélech, zoo noemde hij dezen zoon. "Mijn vader is koning" beteekent deze naam. Een bewijs te meer, dat Gideon niet nederig was gebleven.

Nauwelijks had Gideon de oogen gesloten, of Israël gaf zich weer geheel over aan den afgodendienst en maakte zich Baäl-Berith *tot een God*. Is het niet diep treurig? Gelukkig, één troost blijft bij alle afwijking: God laat zich nimmer onbetuigd. Hij behoudt te allen tijde een getuigenis voor zijn Naam. Laat ons dan in getrouwheid getuigen des Heeren zijn, en het woord van Gideon in gedachtenis houden: "*De Heer zal over u heerschen!*"

En hiermede zijn wij aan het einde gekomen van de schoone geschiedenis van *Gideon, Gods strijdbaren held*. Moge de overdenking van hetgeen deze man Gods in de kracht Gods deed, ons aansporen om in ootmoed en met energie des geloofs onzen weg te gaan te midden van het verval. Moge ook zijne afwijking van het rechte pad ons een waarschuwend voorbeeld wezen om toch te allen tijde - ook als wij reeds veel in den dienst des Heeren deden - waakzaam en biddende te zijn en in afhankelijkheid van onzen God te leven en te wandelen.

ABIMÉLECH.

(Richt. IX.)

Het is merkwaardig, dat het *langste* hoofdstuk van het Boek der Richteren gewijd is aan de diep treurige geschiedenis van den man, wiens naam wij hier boven plaatsten. Na de schoone hoofdstukken, waarin ons de treffend heerlijke geschiedenis van Gideon wordt medegedeeld, worden wij hier ingeleid in een zóó bedroevend gedeelte van den tijd van verval, dat het bij den eersten oogopslag schijnt, alsof er geen enkel rustplekje voor het geloof in te ontdekken valt. Waarom dan een dergelijk onderwerp zoo uitvoerig wordt behandeld? Het antwoord is niet moeilijk. God wil ons doen zien, dat Hij het booze straft, al wordt het ook jaren lang schijnbaar onopgemerkt en straffeloos bedreven. Hij weet en ziet alles. Hij kent de drijfveeren des harten. En dit ééne is zeker en vast: de zonde wordt door Hem achterhaald.

In het voorgaande hoofdstuk hebben wij gezien, hoe het volk tevergeefs tracht om hun Richter tot Koning te maken, ten einde hem de hoogste macht te verleen. Hier echter vinden wij den wolf, die wederrechtelijk de plaats van den herder inneemt en zich meester maakt van de kudde, om haar te verslinden. Het is de willekeurige autoriteit van den boozen knecht, die in de afwezigheid van zijn Heer aanvangt zijne mededienstknachten te slaan, en eet en drinkt met de dronkaards. (Matth. XXIV: 48 en 49.) Het herinnert ons met één woord aan de grondstelling der zoogenaamde geestelijkheid in het huis Gods, en aan haar onheilvolle aanmatiging. De ellendige Abimélech was geen Richter. Hij was met deze plaats ook niet eens tevreden. Hij streefde naar iets hoogers: Koning

moest hij wezen, en daarom liet hij zich tot Koning uitroepen. (Vs. 6.) En doordat hij zich openlijk tot heerscher opwierp, (Vs 2.) deed hij geheel en al het tegenovergestelde van hetgeen een door God verwekte Richter verrichtte. (Richt. VIII: 23.) En om deze plaats, die hij zoo zeer begeerde, te verkrijgen, gebruikte hij niets dan menselijke middelen. In naam der broederschap verleidde hij de mannen van Sichem door de broeders zijner moeder, die een bijwif van Gideon was. Dezen stelden hun vertrouwen in den verrader. Hun zedelijke toestand was zóó laag, dat zij den band, die hen met Israël verbond, vergaten en verbraken, ja, van Abimélech zeiden: "Hij is *onze* broeder." De broederschap had dus voor hen hare ware beteekenis verloren, en was alleen nog een naam voor een partij.

De invloed van dezen man steunt op de schatten, die uit het huis der valsche goden weggenomen waren. (Vs. 4.) De veroveraar van den troon maakt aanspraak op de beurs van het volk en neemt er in 't minst geen aanstoot aan, dat dit geld een onreine herkomst heeft. De zeventig zilverlingen dienen hem om het werk des duivels ten uitvoer te brengen. De schat van Baäl is in de plaats getreden voor de macht des Heeren en geeft den roover de middelen in de hand om de nakomelingschap van het geloof, de familie Gods, te vervolgen en uit te delgen. Alleen Jotham, de jongste van alle zonen van Gideon, blijft over, - een man, die vluchtte en zich wist te verbergen.

Abimélech, had dus het spel gewonnen. Hij huurde voor het geld van Baäl ijdele en lichtvaardige mannen, en vermoordde al zijne broeders, omdat hij-zelf Koning wilde wezen. Alles ging volkomen naar wensch. Maar daarom was zijn werk nog niet goed! Vele menschen meenen, dat het goed is, wat zij doen, omdat zij succes hebben. Doch dit is geen bewijs. In Numeri XXXII: 23b lezen wij: "Doch gij zult uwe zonde gewaar worden, als zij u vinden zal." Het succes, dat deze of gene verkeerde zaak soms heeft, moet ons niet op een dwaalspoor leiden. Want wij zien het einde nog niet. Denken we slechts aan Asaf. En hier - bij Abimélech was het einde schrikkelijk. Ja, de booze geest kan voor een tijd triomfeeren. Dat zien we ook in Abimélechs geschiedenis. Maar treffend is het tegelijkertijd op te merken, dat deze booze geest nooit een geest des vredes onder de menschen werkt. Tweedracht, verraad, strijd om de eerste plaats, drinken, en vloeken ten gevolge der dronkenschap, eerzucht, (Gaäl) arglistigheid, (Zebul) en gewelddadigheid, (Abimélech) - dat zijn de dingen, die wij onder zijn optreden in Israël vinden. Welke schrikkelijke tooneelen worden er in het leger van Israël afgespeeld, nadat het volk van Israël het getuigenis Gods verlaten had! Het is één woest schouwspel, uit ruwheid, bloedvergieten en haat samengesteld. Nauwelijks heeft Abimélech den troon bestegen en een drietal jaren geregeerd, of God zond een boozen geest tusschen Abimélech en tusschen de burgers van Sichem, en de burgers van Sichem handelden trouweloos tegen Abimélech; opdat het geweld, gepleegd aan de zeventig zonen van Jerubbaäl, kwame, en opdat hun bloed gelegd wierd op Abimélech, hun broeder, die hen gedood had, en op de burgers van Sichem, die zijne handen gesterkt hadden om zijn broeders te dooden. (Vs. 22-24.) Ook de booze geesten zijn in Gods macht. Hij gebruikt ze tot zijn dienst, zelfs voor de geloovigen. Satan heeft geen macht over de geloovigen, maar God laat het dikwerf toe dat zij door hem aangerand worden. Zoals b.v. bij Job. De Heer had als het ware een omheining om hem gemaakt, en verder dan de Heer wilde mocht de duivel niet komen. De Satan mocht niet eens in de zwijnen varen zonder Gods toelating!

Doch door Gods genade komt er te midden van deze dikke duisternis toch nog een lichtstraal. De Heere God laat altijd een getuigenis voor zijnen Naam achter. Wij mogen dat met vertrouwen vasthouden, zelfs wanneer wij door de moeilijkste tijden heengaan. En al zou er zelfs, zooals hier, slechts één enkele getuige voor God in deze wereld overblijven, welnu, laat ons dan die eenige getuige zijn. Want al was Jotham de laatste van allen, al moest hij vluchten en zich verbergen, hij was getrouw en hield aan God vast. Door de Goddelijke Voorzienigheid geleid, ging hij "op de hoogte

van den berg Gerizim." (Vs. 7.) Mozes had in vroegere dagen verordend, dat zes stammen op den berg Ebal zouden staan ten vloek, en zes stammen op den berg Gerizim om te zegenen. Jozua gedacht aan dit bevel, toen het volk Kanaän was binnengetrokken. Sinds dien tijd evenwel had het volk Israëls in zedelijken zin den berg Ebal verkoren. Doch Jotham voor zich kiest den berg Gerizim, de plaats der zegening, en *staat daar geheel alleen*. Hij is de getuige Gods voor het gansche volk. En voor de ooren der geheele menigte verheft hij zijne stem en verkondigt in een gelijkenis zoowel de zegeningen van het geloof, als de gevolgen van de ontrouw van het volk. Zwak en vervolgd, maar toch staande in de gunst van God, van wien hij getuigenis geeft, en tot wiens verheerlijking hij vruchten draagt, is Jotham in zijn persoon de vertegenwoordiger van het ware Israël Gods.

Drie boomen, zoo verhaalt hij, weigeren koning te zijn over de andere. Deze boomen stellen, naar het Woord, de verschillende karaktertrekken van Israël onder de zegenende hand des Heeren voor. De *olijfboom* zegt: "Zou ik mijn vettigheid verlaten, die God en de menschen in mij prijzen? en zou ik heengaan om te zweven over de boomen?" De olie is het beeld des Heiligen Geestes, en Israël kon alleen dán zijne geestelijke macht verwezenlijken, wanneer het zich gansch van de volkeren en hunne grondbeginselen gescheiden hield. De volkeren maakten zich Koningen, (1 Sam. VIII : 5.) terwijl de Heer de eenige Heerscher wilde zijn over zijn volk. De *vijgenboom* zeide: "Zou ik mijne zoetigheid en mijne goede vrucht verlaten? en zou ik heengaan om te zweven over de boomen?" Israël kon slechts vruchten voortbrengen, als het zich gescheiden hield van de volkeren. En de *wijnstok* sprak: "Zou ik mijnen most verlaten, die God en de menschen vroolijk maakt? en zou ik heengaan om te zweven over de boomen?" De most stelt de vreugde voor, welke te vinden is in de wederkeerige gemeenschap van de menschen met God. Dit genot, het hoogste, dat zich denken laat, was verloren, zoodra Israël den geest en de zeden der volkeren navolgde. Deze drie boomen zijn dus de symbolen van het volk Israëls. En het is door Gods Geest geleid, dat Jotham juist deze boomen koos, die *vetheid*, *zoetigheid* en *vreugde* voorstellen. Langzamerhand ging de toestand van het volk naar beneden, totdat de doornbosch aantoonde, hoe al het liefelijke had plaats gemaakt voor dorheid. De doornstruik geeft geen schaduw, en toch zegt zij: "Vertrouwt u onder mijn schaduw." Voor *vettigheid* trad dus *kaalheid* in de plaats!

Welk een gewichtige leering ligt hierin ook voor ons opgesloten, geliefde lezers! De wereld staat voor ons gelijk met wat de volkeren voor Israël waren. Volgen wij haar, dan verliezen wij olie, vruchten en most, dat wil zeggen: geestelijke kracht, werken, die God ons bereid heeft, en de vreugde der gemeenschap. Mochten wij toch op alle uitnodigingen der wereld antwoorden: "Zou ik dat, wat mij geluk en vreugde schenkt, wat mijne kracht uitmaakt, opgeven ter wille van een vruchteloze onrust, of om de lusten en eerzuchtige neigingen van het menschelijke hart te bevredigen?" Jotham erkent, evenals zijn vader, de waarde van deze schatten voor het Israël Gods, en blijft liever alleen op den berg Gerizim. Hij bewaart zijn gezegende plaats. In de tegenwoordigheid van het gansche afgeweken volk is hij de ware en laatste spruit des geloofs, de eenige getuige Gods. Welk een eer voor den jongen en zwakken zoon van Jerubbaäl! Hoewel van allen verstooten, is toch zijn lot het eenige benijdenswaardige; want hij alleen verheerlijkte God in deze treurige wereld. Mochten ook wij, gelijk als hij, van het booze gescheiden leven! Want dan zullen wij alle vruchten der boomen Gods genieten; en wie deze eenmaal heeft geproefd, wil ze niet meer missen.

Nadat Jotham het volk zijne dwaasheid had voorgehouden, en het oordeel over hetzelfde had aangekondigd, was voor hem het oogenblik aangebroken om te vluchten en te ontwijken. Hij verliet het volk Israëls en liet het over aan de tuchtiging, die reeds vóór de deur stond. Hij ging naar Beër en bleef aldaar. "Dit is de put," zoo lezen wij over Beër in Num. XXI: 16-18, "van welchen de Heer tot Mozes zeide: 'Verzamel het volk, zoo zal Ik hun water geven.' Toen zong Israël dit lied: Spring op,

gij put! zingt daarvan bij beurte! Gij put, dien de vorsten gegraven hebben, dien de edelen des volks gedolven hebben, door den wetgever, met hunne staven."

Zoo trekken ook heden te midden van de ten oordeel opgeschreven Christenheid de getrouwe getuigen zich naar Beër terug, naar de plaats der ware reiniging of afzondering, naar de plaats waar de bron van levend water is, waar liederen en lofgezangen worden gehoord!

THOLA, JAÏR, JEFTHA EN ZIJNE DOCHTER, EBZAN, ELON EN ABDON.

(Richt. X - XII.)

Waar ons in het negende hoofdstuk van het Boek der Richteren zulke treurige dingen over den goddeloozen zoon van Gideon worden meegedeeld, wordt ons in het tiende hoofdstuk in zeer korte trekken de geschiedenis geschilderd van twee richters in Israël, genaamd Thola en Jaïr, die beiden in vrede het volk hebben gericht, maar van wie nochtans, merkwaardigerwijze, niets wordt verhaald. Toch waren zij beiden mannen, die op den voorgrond traden: de eerste door zijn afstamming, want Genesis vermeldt zijne voorouders onder de kinderen Israëls, die naar Egypte trokken, waar Thola en Pua opgenoemd worden onder de zonen van Issaschar; (Vergelijk 1 Kron. VII: 1.) de tweede door zijn rijkdom, door het aantal zijner zonen, door zijn welvaart en zijn steden. God gebruikt hen beiden, noemt Thola zelfs den behouder Israëls, laat hen beiden lang, ongeveer een gelijk aantal jaren, regeeren, maar Hij verheerlijkt Zich toch niet op bijzondere wijze door hen. Dit herinnert ons aan de woorden in 1 Kor. I: "Niet vele machtigen, niet vele edelen, maar het dwaze der wereld heeft God uitverkoren, opdat Hij de wijzen beschamen zou; en het zwakke der wereld heeft God uitverkoren, opdat Hij het sterke beschamen zou; en het onedele der wereld en het verachte heeft God uitverkoren, en hetgeen niets is, opdat Hij hetgeen iets is te niet zou doen; opdat geen vleesch zou roemen voor God." God gebruikt niet vele edelen en machtigen, en als Hij ze gebruikt, is het vaak niet tot de gewichtigste dingen. Met voorliefde verkiest Hij zwakke vaten tot zijn dienst. Dit is ook de reden - gelijk wij reeds vroeger opmerkten - waarom zoo vele richters in het een of ander opzicht den stempel der zwakheid dragen. En dit is ook nu nog zoo, want de waarde van een werktuig Gods bestaat o.a. ook dáárin, dat het een voorstelling geeft van Christus in zijne vernedering. Een machtig, rijk persoon, van hooge geboorte, geeft ons niet zoo licht het beeld te aanschouwen van Hem, die hier beneden zwak, arm en gering was, opdat Hij ons de genade Gods zou brengen.

De vreedzame tijden onder Thola en Jaïr verhinderden evenwel niet, dat het volk steeds dieper zonk. Het verval nam toe, en de boosheid vermeerderde. "Toen voeren de kinderen Israëls voort te doen, wat kwaad was in de oogen des Heeren, en dienden de Baäls en Astharoth, en de goden van Syrië, en de goden van Sidon, en de goden van Moab, en de goden der kinderen Ammons, mitsgaders de goden der Filistijnen; en zij verlieten den Heere en dienden Hem niet." (Richt. X: 6.) Nog nimmer waren zoo vele afgoden in Israël vereenigd geweest, als juist in dezen tijd. Een verregaande afgodendienst kenmerkt den toestand van het volk.

De kinderen Ammons worden door den Heer als roede gebruikt; zij onderdrukken Gilead achttien jaren lang en trekken daarna over de Jordaan, om tegen Juda, Benjamin en het huis van Efraïm te krijgen.

En nu was het Gods tijd om een nieuw ontwaken in Israël te verwekken. Onder den druk der omstandigheden zou Hij het geweten des volks door zijne genade wakker schudden.

Het is merkwaardig, dat, als het verval zijn hoogtepunt bereikt heeft, ook in diezelfde mate het geweten wordt wakker geschud. Denken wij slechts aan het loflied van Debora, hetwelk alle

voorrechten van Gods volk weder in een helder licht stelde. Toen evenwel gevoelde Israël zeer weinig van zijn *verantwoordelijkheid*; het geweten was nauwelijks getroffen en aan het oordeelen van zichzelf werd ter nauwernood uitdrukking gegeven. Hier vinden wij voor de eerste maal, dat het goddelijk licht in het *geweten* des volks dringt, en het volk *daarheen geleid wordt om zichzelf ernstig te oordeelen*. "Wij hebben tegen U gezondigd, zoo omdat wij onzen God hebben verlaten, als dat wij de Baäls gediend hebben." Zoo hooren wij thans het volk spreken.

Maar God wilde hen nog liever tot inkeer doen komen. Daarom herinnert Hij hen, als antwoord op hun schuldbekentenis, aan de vroegere bewijzen zijner genade, hoe Hij hen uit de hand van zoo vele volkeren gered had, en voegt er dan bij: "Nochtans hebt gij Mij verlaten, en andere goden gediend." Dezelfde woorden, welke zij, door den nood afgeperst, hadden uitgesproken, doet de Heer als een pijl in hun hart terugkeeren, en eindigt dan met de straf aan te kondigen: "Daarom zal Ik u niet meer verlossen." (vs. 13.) Israël kan in zijn éénheid als volk niet meer hersteld worden. Zoo is het ook met de gemeente.

Bij het vernemen van deze ernstige woorden gaan de kinderen Israëls een schrede verder op den goeden weg, waarop Gods Geest hen geleid had. Zij zeggen: "Wij hebben gezondigd, doe Gij ons naar alles wat goed is in uwe oogen." Terwijl zij hunne zonde belijden, over zichzelf het oordeel uitspreken en de rechtvaardigheid van het oordeel Gods erkennen, voegen zij er bij: "Alleenlijk verlos ons toch te dezen dage." (Vs. 15.) Zij roepen de genade aan. Zou deze zich voor hun klachten doof houden? Onmogelijk! Deze boetedoening brengt er hen toe, den Heer beter dan ooit te voren te leeren kennen.

Deze bekeering zou van geen kracht geweest zijn, indien de vruchten uitgebleven waren. Maar wij lezen: "Zij deden de vreemde goden uit hun midden weg en dienden den Heer." (Vs. 11.) En thans, waar zij zich van de afgoden afwenden om den levenden en waarachtigen God te dienen, opent de Heer hun weder de schatten van zijn medegevoelend hart.

Geve God, dat ook in onze treurige dagen deze stempel op iedere opwekking gedrukt worde! Het is goed, wanneer de zielen hunne voorrechten en hemelsche roeping leeren kennen; maar het is even noodzakelijk, dat een diepe verootmoediging en een ernstig onderzoek van het geweten met de opwekking gepaard ga, opdat de Christen vruchten drage van ware heiligmaking en ootmoedige overgegevenheid, vruchten eener volkomene overgave, welke zichzelf niet op den voorgrond plaatst om van zich te laten spreken, maar die de afgoden verlaat om *den Heer* te dienen.

Hoe gezegend evenwel de dag der opwekking ook zijn moge, zoo missen wij toch ééne gewichtige zaak, namelijk de kennis der grondwaarheden, welke God aan zijn volk toevertrouwd had. "Toen zeide het volk, de oversten van Gilead, de een tot den ander: Wie is *de man*, die beginnen zal te strijden tegen de kinderen Ammons? *die zal tot een hoofd zijn over alle inwoners van Gilead.*" (Vs. 18.) Het bewustzijn van de eenheid des volks is verdwenen; Gilead neemt een plaats voor zich alleen in. Het gezag en de leiding van Gods Geest worden ternauwernood nog erkend; anders zouden zij niet vragen: "Wie is de man?" Het ontbreekt er slechts aan, dat zij dezen man zelf kiezen, ja, zij doen dit later ook, gelijk wij in de verzen 4 - 11 van het volgende hoofdstuk zullen zien. Ik wil daarmede geenszins zeggen, dat Jeftha niet door God zou zijn verkoren, maar Gilead speelt hier toch een voornamelijk rol bij de keuze van dezen man. Hoe zeer staat deze verkiezing van Jeftha bij die van Gideon ten achter, en hoe kenmerkend is *deze inmenging van den mensch* voor de tijden van het verval!

Het elfde hoofdstuk brengt ons met dezen man in kennis, die, hoewel door menschen aangewezen, nochtans door God tot een bevrijder was uitverkoren. Ook hij draagt, evenals zoo vele andere richters, het teeken der zwakheid. Jeftha, de Gileadiet, was *een strijdbaar held*, maar . . . hij was van onreine geboorte. Als *hoerekind* moest de gedachte aan zijne moeder hem schaamrood maken.

Doch God bedient zich van hem, ja, nog meer, Hij doet door hem eenige karaktertrekken van Christus aan het licht treden. Laat ons er toch steeds aan denken, dat de geschiedenis der geloovigen, ook van de oude bedeeeling, de grootste waarde voor ons heeft, in zooverre zij ons den een of anderen trek in het beeld van onzen Heiland voorstelt. De geschiedenis van Jeftha brengt ons in verlegenheid en biedt ons weinig verkwikkelijks, wanneer wij niet datgene er in zoeken wat het karakter Gods voor ons aan het licht brengt. Ongetwijfeld schildert Gods Woord ons aan de eene zijde den natuurlijken, geheel van God vervreemden mensch; aan de andere zijde ook de zwakheden der geloofshelden, zooals hier bij Jeftha; maar God geeft in hunne geschiedenis meer dan dat, Hij stelt ons *Christus* voor. Dát is het wat deze mannen voor ons zoo merkwaardig maakt. Laat ons daarop acht geven, opdat het ons tot leering en tot nut zij. Zoo gemakkelijk valt het ons vaak om de gebreken bij onze broeders te ontdekken, terwijl wij ons veel meer moesten inlaten met de wijze waarop God Zich met hen bezig houdt, hen bewerkt en vormt, om, niettegenstaande alles, getuigen van Christus van hen te maken.

Jeftha heeft, wat zijne afstamming betreft, een zekere gelijkenis met Abimélech, doch staat verder in bepaalde tegenstelling met dezen goddeloozen man. Abimélech beijverde zich van den aanvang af om zichzelf te verheffen en zich in de plaats te dringen der rechtmatige nakomelingen van Gideon. Jeftha was, afgezien van zijne afkomst, de oudste zijner familie, maar werd door zijne broeders verdreven. "Gij zult in het huis onzes vaders niet erven," zeiden zij, "want gij zijt een zoon van een andere vrouw," (Vs. 2.) Herinnert ons dat niet aan het woord: "Wij willen niet, dat deze over ons koning zij?" En wat deed Jeftha? "Toen vlood Jeftha voor het aangezicht zijner broederen en woonde in het land Tob." (Vs. 3.) Jeftha laat zich berooven en buigt zich, in plaats van den boozen zijn macht te doen gevoelen. Hij laat al zijn rechten varen en ontwijkt naar een vreemd land. Doch God weet hem op te sporen en op het tooneel terug te voeren. De tijd kwam, dat degenen, die hem verdreven hadden, om hulp smeekend tot hem komen moesten. "Hebt gijlieden mij niet gehaat en mij uit mijns vaders huis verstooten?" zegt hij dan. En terecht. Evenals vroeger Jozefs broeders zijn deze oudsten thans gedwongen, den door hen smadelijk behandelde redder te erkennen en hem in hunnen nood tot hun overste te kiezen. Dezen titel wijst Jeftha echter af vóór de overwinning. (Vs. 9.) Zoo zal ook Christus eerst dán openlijk als hoofd van Israël erkend worden, wanneer Hij over zijne vijanden getriomfeerd heeft. Schoon is het, in dezen door de wereld verachten, maar die verachting gewillig dragenden Jeftha de zwakke afschaduwing van den Messias te zien, want men mag zeggen, dat hij om in dit opzicht een voorbeeld van Christus te zijn, waardig geacht word om het volk te richten.

De kinderen Ammons waren in dien tijd gezworen vijanden van Israël. De ergste tegenstanders van Gods volk stammen steeds naar het vleesch van geloovigen af. Midian, de tegenpartijder van Gideon, was een nakomeling van Ismaël; Moab en de kinderen Ammons stamden van Lot af; Edom was de zoon van Izaäk. Wel waren er ook andere geduchte tegenpartijders, zooals b.v. Jabin in den tijd van Barak, en de Filistijnen ten tijde van Simson; maar wij mogen toch wel zeggen, dat onze meest verbitterde vijanden door onze dwalingen of door ons vleesch verwekt worden. Wat vooral het getuigenis en het geestelijke leven der gemeente in den weg staat, is de bittere vrucht van het vleesch. Het neemt weliswaar den naam van Christus aan, doch zijn afgodisch, van het goddelijk leven vervreemd karakter, benevens zijn list en vijandschap, blijven tot den einde toe voor het volk van God een strik, een geesel, en een oorzaak tot verootmoediging.

De kinderen Ammons, partij trekkend van Israëls treurigen toestand, verhieven zich en trachtten het aan Israël behoorend gebied in te palmen en zich de voorrechten van dit volk toe te eigenen. Wat baatte het thans den Israëlieten, dat zij hunne knieën voor de afgoden der Ammonieten gebogen hadden? Zij waren onder het oordeel Gode en in de handen der vijanden des Heeren gevallen. Wanneer wij ons gelijkstellen met de wereld, berooft zij ons; zij doet ons onze voorrechten verliezen

en maakt er zich meester van. Een schrikkelijke verwarring ontstaat daardoor. De wereld zegt dan tot ons: "Wij hebben dezelfde rechten als gij, wij zijn even goed Christenen, want gij toont immers denzelfden lust tot de dingen dezer aarde als wij." "Omdat Israël mijn land genomen heeft," zegt Ammon, "zoo geef mij dat nu weder met vrede." (Vs. 13.)

Onder zulke omstandigheden brengt een opwekking soms merkwaardige werkingen teweeg. Jeftha loochent den treurigen toestand van het volk niet; maar hij gaat in zijne onderhandelingen met de kinderen Ammons terug tot den oorsprong der regeeringen van Israël. (Vs. 15-27.) Wel verre van zich te schikken in den toenmaligen stand der zaken, of zich bezig te houden met het sedert achttien jaren op het volk drukkende juk der kinderen Ammons, beroept hij zich op de eerste zegeningen der Israëlieten ten dage, toen zij uit Egypte togen, om de reis naar Kanaän te ondernemen.³ Hij houdt de zegeningen, waarop het volk gesteld was, hoog. "Wij zullen wandelen," zegt hij, "naar de instellingen, die God ons in den aanvang gegeven heeft en die steeds ons deel blijven." Hij beschouwt het volk, de familie Gods, zooals God het in den aanvang erkende en zegt: "Onze strijd geldt niet de kinderen Ammons maar de Amorieten."

Evenzoo is het met de gemeente. Haar strijd is tegen de geestelijke machten der duisternis in de hemelsche gewesten, (Efeze 1.) zooals Israël te strijden had tegen de Kanaänieten. Wij hebben met de godsdienstige verwickelingen, die in het vleesch hun oorsprong vinden, niets anders te doen, dan dezelve noch als vriend noch als vijand te beschouwen en ze alleen dan te bestrijden, wanneer zij ons daartoe noodzaken. Onze leuze is die van Jeftha: "Alzoo zullen wij al dengene erven, dien de Heer, onze God, voor ons aangezicht uit de bezitting verdrijft." (Vs. 24.) Derhalve, wij willen datgene bezitten, wat de Heer ons gegeven heeft!

Nadat Jeftha zoo gesproken had, viel hem een nieuwe zegening ten deel: "De Geest des Heeren kwam op hem." (Vs. 29.)

De macht van God begeleidde hem op zijn weg. Zich *niet* in het verval te schikken, alsof God dit erkent, maar te handelen naar de instellingen, ons *in den beginne door God toevertrouwd* - dát is de weg der kracht, zelfs wanneer slechts twee of drie zouden samenstemmen om zich in zijnen naam te vergaderen.

"Toen kwam de Geest des Heeren op Jeftha." Maar ach! zooals dit vaak gebeurt, werd ook bij hem het vleesch werkzaam. Hij vergenoegt zich niet met de goddelijke genade en kracht. Onbekend met het ware karakter van God, beloofde hij den Heer een gelofte. (Vs. 30.) Hij sluit een overeenkomst met God; en terwijl hij zich zoo op een wettelijk standpunt plaatst, valt hij in dezelfde fout, die de kinderen Israëls eens in de woestijn begingen. "Indien Gij de kinderen Ammons ganschelijk in mijne hand zult geven, zoo zal het uitgaande, dat uit de deur van mijn huis mij tegemoet zal uitgaan, als ik met vrede van de kinderen Ammons wederkom, dat zal des Heeren zijn, en ik zal het offeren ten brandoffer." (Vs. 31.)

God gaat op dit voorstel niet in, noch wijst het terug; hij laat aan Jeftha de verantwoordelijkheid en de gevolgen van zijn belofte over⁴. De hemel schijnt gesloten te zijn voor de stem van den leidsman Israëls. Nochtans doet de Geest des Heeren hem de zegepraal behalen.

Jeftha keert naar zijn huis in Mizpa terug, en, ziedaar! zijne *dochter* komt hem tegemoet met trommelen en reien. "Zij nu was alleen, een eenig kind." Deze opmerking herinnert ons aan meer dan ééne plaats der Schrift. God zegt tot Abraham: "Neem nu uwen zoon, *uwen eenigen*, dien gij

---

³ Hoe blijkt hieruit tevens, dat Jeftha uitnemend de geschiedenis van zijn volk had leeren kennen!

⁴ Behalve dat het doen van een dergelijke belofte het innemen van een verkeerd standpunt verried, was het ook een zeer gewaagde en overmoedige daad. In Pred. V: 1 lezen wij: "Wees niet te snel met uwen mond, en uw hart haaste niet een woord voort te brengen voor Gods aangezicht; want God is in den hemel, en gij zijt op de aarde; daarom laat uw woorden weinig zijn." Dit is de ernstige vermaning van een wijze, waarvan ook wij in onzen tijd veel kunnen leeren.

liefhebt, Izaäk." (Gen. XXII: 2.) Terwijl Abraham evenwel zijn zoon "door het geloof," *op Gods bevel*, offert, offert Jeftha zijne dochter vrijwillig, uit "gebrek aan geloof." Het woord "eenig kind" herinnert ons ook nog aan Eén, grooter dan Izaäk. En zooals Jeftha in het begin, zoo geeft hier zijne dochter ons op roerende wijze iets van den persoon des Heeren te zien. Het geloof, dat in dezen weg den vader ontbrak, wordt thans gevonden, - en wel op helder-stralende wijze, - bij het kind. Christus onderwierp Zich naar een te voren bestemd raadsbesluit en door de voorkennis Gods. En deze eenige dochter, te voren door een onbezonnen gelofte tot offer bestemd, onderwierp zich ook, en dat zonder haar vader eenig verwijt te doen. "Mijn vader!" zoo zegt zij, hebt gij uwen mond opengedaan tot den Heer, doe mij, gelijk als uit uwen mond gegaan is; naardien u de Heer volkomen wraak gegeven heeft, van uwe vijanden, van de kinderen Ammons," Zij onderwerpt zich dus om des Heeren wil geheel, en is in zooverre een voorafschaduwing, al is het zonder twijfel een zwakke, van Hem, die gezegd heeft: "Ik kom, o God! om uwen wil te doen." Met het oog op de overwinning rekent zij het geven van zichzelf als een offerande voor den Heer als niets. Geen zelfzuchtige gedachte houdt haar terug, zich over te geven. Hoe schoon is deze zelfverloochening van het geloof, dat slechts op God het oog gericht heeft! Jeftha wordt in den brief aan de Hebreëen onder de geloofshelden opgenoemd, en zijne dochter verdient een plaats in de rij der geloovige vrouwen.

Het was zeker voor Jeftha's dochter geen geringe zaak, zich den Heer op te offeren. Zij zou haar geheele leven als een afgezonderde moeten doorbrengen, en geen man zou tot haar mogen naderen. Dit was in het bijzonder voor een geloovige, Israëlietische vrouw een groote beproeving. De wensch van deze was de moeder te worden van den beloofden Messias. Dit was voor Jeftha's dochter zulk een vreeselijke slag, dat zij haar vader vraagt: "Laat twee maanden van mij af, dat ik heenga, en ga af tot de bergen, en beweene mijnen maagdom, ik en mijne gezellinnen." Maar na twee maanden geschiedde de zaak aan haar. Toen zij tot haren vader wederkwam, volbracht deze aan haar zijne gelofte, die hij beloofd had. En wij lezen van haar: "Zij heeft geen man bekend." Het is zeer schoon, deze vrijwillige overgave bij dit meisje te zien. Niettemin - hoe schoon ook - wordt ze verre overtroffen door hetgeen de Heer Jezus deed. Hij, wien alles toebehoorde, was, met het oog op het verlossingswerk, gereed om van alles en allen afgesneden te worden en *niets te hebben*. Hij gaf Zichzelf over als een offerande Gode. Maar Hij heeft *zaad gezien*, en de Heer zal *zijn zaad in eeuwigheid zetten*. (Jes. LIII; Ps. LXXXIX: 29.) Inderdaad, deze dochter van Jeftha, hoewel in zichzelf zwak, geeft ons eenige volmaaktheden van Christus' persoon te aanschouwen. Klaar en helder straalt haar geloof uit; zij onderwerpt zich aan Gods wil. Laat ons haar tot een voorbeeld nemen! Laat ons leeren, onszelf te vergeten, en ons leven ten offer te brengen aan Hem, die Zich voor ons heeft opgeofferd! Mochten wij bereid zijn, in "het geloof, dat de beloften niet ontvangen heeft," te sterven, en hoewel wij misschien geen zichtbare vruchten op onzen arbeid aanschouwen, toch onze volkomen bevrediging dáárin zoeken, dat wij te midden der menschen als brieven van Christus zijn, tot zijn roem en ter eere Gods!

Het twaalfde hoofdstuk geeft ons weer iets geheel anders te aanschouwen, namelijk één der ergste verschijnselen van het verval: den strijd, ja, den open oorlog tusschen broeders. Vroeger, toen het volk nog niet zijn eerste liefde verlaten had, en zijn aanvoerders nog meer geestelijke kracht openbaarden, had dit ongeval kunnen afgewend worden. De satan is er steeds op uit, om onder de kinderen Gods verdeeldheid te verwekken. Hij weet, dat hunne kracht bestaat in het eendrachtig zich scharen om een gemeenschappelijk middelpunt, en daar hij deze door God gemaakte eenheid op zichzelf niet verwoesten kan, zoekt hij tenminste de openbaring, voor welke instandhouding de geloovigen verantwoordelijk zijn, te verstoren. Wij weten, helaas! dat hij zijn doel bereikt heeft.

In het boek Jozua vinden wij het eerst dit pogen van den duivel, waar hij de twee en een halve stam, die naar het Overjordaansche terugkeerden, van de anderen wilde aftrekken. Door het altaar, dat

word opgericht, (Jozua XXII) werd dit booze streven gelukkig verijdeld. En door de energie der stammen en den ijver van Pinehas werd elk sectarisch beginsel geweerd.

Later, in het Boek der Richteren, (Hfdst. VIII : 1-3.) werd de strijd tusschen Efraïm en Gideon dáárdor beslecht, dat de laatste in ootmoed des harten de laagste plaats innam en de nalezingen van Efraïm beter noemde dan de wijnoogst van Abiëzer. In dit achtste hoofdstuk, en nog meer in het thans vóór ons liggende twaalfde, gaat het niet meer om de verdediging van goddelijke grondbeginselen. Wanneer het dáárom gaat, kunnen wij niet energiek genoeg optreden, en moet het hoog houden van wat God gegeven heeft ons meer zijn dan vrede onder de broederen. Maar in elk ander geval, zooals in de hierboven genoemde, moet alle oneenigheid vermeden worden. Doch het volk was hier niet meer in de kracht, die het openbaarde ten tijde van Jozua en de oudsten. Overdreven gevoeligheid was de oorzaak van Efraïms ontevredenheid. En hoewel hij zich door den ootmoed van Gideon voor een tijd tot bedaren liet brengen, zoo was hij nochtans niet in het geweten getroffen en tot zelfveroordeeling gebracht. En daarom brengt hij nu weer dezelfde beschuldigingen tegen Jeftha in. Dit is zeer ernstig. Een fout - ontevredenheid, bemoeizucht, of welke andere fout ook - die wij niet waarlijk oordeelen voor God, komt vroeger of later weer onder dezelfde omstandigheden te voorschijn. De toestand van Efraïm was sedert de dagen van Gideon nog slechter geworden. Toen had Efraïm ten minste nog een nalezing gehouden, maar nu had het niets gedaan. Deze omstandigheid maakte het echter des te meer ijverzuchtig op de resultaten, die zijn broeders door de energie des geloofs verkregen hadden. Zoo is het ook heden nog, en wij zijn allen in gevaar, in dezen strik des satans te vallen. Wanneer dienaren Gods in alle eenvoudigheid hun werk met den Heer doen, zijn er vaak anderen, die uit de hoogte op hen nederzien. In hunne oogen heeft slechts waarde, wat *zij zelf* doen. Zij moeten ook voor alles gevraagd worden om hunne medewerking. En zij zijn niet in staat om zich neder te buigen in ootmoed, om zich te verheugen in datgene, wat *God door anderen doet*. In het bijzonder zien wij dit vaak bij de machtigen en edelen thans, die telkens ijverzuchtig worden, wanneer het werk der zwakke, door God verkoren werktuigen voortgang heeft. Dan worden zij zelfs vijandig en gaan ten slotte tot dreiging en haat over, zooals hier in het twaalfde hoofdstuk: "Wij zullen uw huis met u met vuur verbranden."

Ten tijde van Debora nam Efraïm de eerste plaats in. En onder Jeftha werd deze stam als niets geacht door God. Van zijne vroegere zegeningen behield Efraïm slechts de herinnering aan zijn gewichtige plaats over, en, helaas! ook de behoefte om deze nog te doen gelden.

Het is jammer, dat wij niet alleen bij Efraïm, maar ook bij Jeftha achteruitgang vinden. Hij had niet de zelfstandigheid en de ootmoed van een Gideon. Hij beantwoordt het vleesch met het vleesch, het eigenlievende "ik" met het gekrenkte "ik." Hij verdedigt zich door zichzelf op den voorgrond te stellen. In vers 2 en 3 lezen wij: "*Ik en mijn volk* waren zeer twistig met de kinderen Ammons; en *ik* heb ulieden geroepen, maar gij hebt *mij* uit hunne hand niet verlost. Als *ik* nu zag, dat gij niet verlostet, zoo stelde ik *mijne* ziel in *mijne* hand, en toog door tot de kinderen Ammons, en de Heer gaf hen in *mijne* hand. Waarom zijt gij dan te dezen dage tot *mij* opgekomen, om tegen *mij* te strijden?" Jeftha spreekt over zichzelf, over zijn eigen strijdkracht; en daardoor valt hij in den strik, dien de satan hem gespannen had. Hij, die nog ten vorigen dage zich met het gansche volk had één gemaakt, en deze eenheid voor de kinderen Ammons luide had verkondigd, (Richt. XI: 12, 23 en 27.) maakt nu een partij en zegt: "*Mijn volk*," dat is Gilead: in tegenstelling tot Efraïm!

Door de woordenwisseling nam de strijd nog in hevigheid toe. In vers 4 lezen wij: "En de mannen van Gilead sloegen Efraïm, *omdat zij gezegd hadden*: Gijlieden zijt vluchtelingen van Efraïm, gij, Gileadieten, tusschen Efraïm en tusschen Manasse." ⁵ Geen enkel goddelijk beginsel kwam dus bij

---

⁵ Dit is een betere vertaling van dezen tekst. De reden van den strijd was de spot van Efraïm: "Gijlieden zijt vluchtelingen van Efraïm." Dit maakte de Gileadieten boos en bracht hen tot den broederkrijg.

dezen strijd in aanmerking. Aan beide zijden toont zich de ijverzucht en een hooge dunk van zichzelf. De harten zijn opgewonden. Het ééne vertoornde woord geeft aanleiding tot het andere, en in minder dan geen tijd is een burger-, een broederoorlog uitgebroken. Om elkander te doden, onderscheidde men zich aan de veren van de Jordaan door een Schibboleth, door een zekere formaliteit, die in de plaats des Heeren werd gesteld, en welke niet het minst met de waarheid Gods in verbinding stond. "En er vielen te dier tijd van Efraïm twee en veertig duizend!"

Hoe schrikkelijk! Hoeden wij ons voor een dergelijken valstrik. Want niets is den tijd van verval meer eigen, dan juist twist in de familie Gods. Laat ons niet nauw zijn in onze ingewanden, d.w.z. ruime harten hebben met betrekking tot het werk Gods in deze wereld. Wanneer dit ook aan andere handen dan de onze is toevertrouwd, zoo moet dit nochtans voor ons van gelijk gewicht en van gelijke waardij zijn, als ware het ons eigen werk. Paulus schreef, terwijl hij in Rome gevangen zat, aan de Filippiërs, dat hij zich dáárover verheugde, dat de naam van Christus verkondigd werd, zij het ook door dezulken, die aan zijn banden verdrukking wilden toevoegen. Tegen deze gevaren is trouwens geen enkele tijd gewaarborgd geweest. Ze waren er zoowel in de dagen der eenheid, als ze er zijn ten tijde van het verval. In het begin der gemeente ontstond twist en ijverzucht tusschen de Grieken en de Hebreëen. Tot het bijleggen van dezen strijd was meer noodig dan de ootmoed van een Gideon; de groote wijsheid der apostelen werd er toe vereischt. Zij gaven aan anderen de zorg over om de tafelen te bedienen; zij deden vrijwillig afstand van een zekere macht, die hen in de besturing der gemeente een eerste plaats gaf, om zich tot het gebed te verledigen en zich geheel aan den dienst des Woords te wijden. Door zulke handelwijzen worden de gewetens geraakt en de listige aanslagen des satans vernietigd.

Na den dood van Jeftha verheugde Israëel zich over den verkregen vrede onder de regeering van drie richters. De eerste dezer richters stamde van Juda af, de tweede van Zebulon en de derde van Efraïm. Zij werden niet ten strijde geroepen, maar moesten het volk in den toestand bewaren, waarin de overwinning het gebracht had. Misschien bezaten zij niet dezelfde energie van een Jaïr, van wien gezegd wordt, dat hij "opstond en Israëel richtte," maar toch waren er twee van hen, die zich, evenals deze, in een grooten welstand verheugden. De tijden van uiterlijk geluk zijn echter niet altijd de gezegendste voor het volk Gods. Wij hooren hier iets van de persoonlijke beteekenis van den richter, maar niets van den toestand van Israëel. Wij vernemen wat deze aanzienlijke mannen waren en deden, maar niet hoe het met het hart en het geweten van het volk gesteld was.

En nauwelijks had de laatste dezer richters het tooneel verlaten, of Israëel viel weer in den vroegeren toestand terug. (Richt. XIII : l.) In sommige tijden gaat het er om "te overwinnen", in andere tijden "vast te staan." (Ef. VI: 13.) Waartoe gebruiken wij de dagen van betrekkelijken vrede, dien de Heer ons geeft? Om ons in de van God ontvangen waarheden te sterken, of om in de weldadige rust in te sluimeren, totdat wij plotseling door een onverwachten aanval van den duivel worden opgeschrikt, om ons dan zonder kracht tegenover den vijand te zien? Wie nalaat voedsel tot zich te nemen, is ongeschikt tot den strijd. Gebruiken wij daarom de tijden van rust, om in de persoonlijke kennis des Heeren toe te nemen en in innige gemeenschap met Hem te leven. Wij zullen dan ook kracht ontvangen, om bij een nieuwen strijd weerstand te bieden en de overwinning te behalen; om voor nieuwe, schrikkelijker onderdrukkingen bewaard te blijven; om gebruikt te worden door den Heer in *nieuwe opwekkingen*, die Hij in zijne genade ten tijde van het verval geven wil.

HET NAZIREËRSCHAP.

(Richt. XIII.)

De hoofdstukken dertien tot zestien van het boek der Richteren vormen een geheel nieuwe afdeeling. In de door ons behandelde hoofdstukken drie tot twaalf, werd ons een reeks verlossingen, aangebracht door werktuigen des Heeren, voor oogen gesteld. Dit was het tijdperk der *opwekkingen*. Het gedeelte, dat ons thans bezig houdt, draagt een geheel bijzonder karakter.

Israël kwam opnieuw tot een val. "En de kinderen Israëls voeren voort te doen, dat kwaad was in de oogen des Heeren; zoo gaf de Heer hen in de hand der Filistijnen veertig jaren." (Richt. XIII : 1.) Na de vreedzame regeering van Jephtha en de drie richters, die op hem volgden, lezen wij weer, dat de kinderen Israëls deden dat kwaad was in de oogen des Heeren. En hoewel wij niet weten, waarin het kwaad thans bestond, zoo kunnen wij toch gissen, dat het hetzelfde kwaad is, hetwelk in Richt. X : 6 wordt vermeld, daar er niet alleen geschreven staat, dat zij kwaad *deden*, maar dat zij *voortvoeren* kwaad te doen. En aan de grootte der straf, die God over zijn volk brengt ten gevolge van dit kwaad, kunnen we zien, dat het geen geringe zaak was. De Heer gebruikte thans de Filistijnen als tuchtroede. En niets kenmerkt den toestand, waarin Israël zich bevond, duidelijker dan dit. Tot nog toe was de onderdrukking uitgegaan van de vijanden van buiten, of van Jabin, het hoofd van de vroegere bezitters des lands, of ook van die volken, die uit Abraham naar het vleesch waren voortgekomen. Thans evenwel had de vijand zich vast genesteld *binnen in* het gebied van Israël en verwoestte het land. De Filistijnen heerschten over het volk en onderdrukten het.

Uit een zedelijk oogpunt beschouwd, is er weinig verschil tusschen dien tijd en onze dagen. De ontrouw der kerk heeft reeds sedert lang deze laatste openbaring van het kwaad aan het licht gebracht. Wat vroeger *buiten* Gods huis zich bevond, heerscht thans *binnen* hetzelve. De menschen, van wie in Rom. I en 2 Tim. III : 1-5 gesproken wordt, zijn thans bewoners van het huis geworden. En deze vermenging noemt men dan "Christenheid."

Wat blijft er in zulk een tijd voor het volk des Heeren over? Eén woord geeft antwoord op deze vraag; namelijk het "Nazireërschap." Een algeheele en volkomene afzondering, een zich wijden aan God, moet ons thans kenmerken.

Vóórdat wij met de geschiedenis van Simson beginnen, willen wij dit belangrijke punt iets nader toelichten. Onder de wet, zoolang alles uitwendig nog in orde was, was het Nazireërschap *voorbijgaand*, het duurde maar een zekeren tijd. (Num. VI.) In een tijdperk van verval echter wordt het een blijvende zaak, zooals wij dit in de geschiedenis van den richter Simson zien zullen.

Simson is een Nazireër van zijn moeders schoot aan. Dit karakter van een onafgebroken voortzetting van het Nazireërschap vinden wij in Samuël weder, (1 Sam. I : 11.) terwijl het verdwijnt met David, het voorbeeld der koninklijke genade, en met Salomo, het voorbeeld der koninklijke heerlijkheid van Christus. Daarop volgt dan het verval van het volk onder het verantwoordelijke koningschap des menschen, zooals dit reeds vroeger onder de meer onmiddellijke regeering Gods was ingetreden. En nadat het verval van het volk en van het koningschap volkomen is, wordt Israël aan de volken overgegeven. Slechts een overblijfsel wordt weder saamgebracht om den Messias te verwachten.

Het huis - Israël - was nu zonder twijfel gereinigd; maar het ware leven ontbrak. In dien tijd nu werd Johannes de Dooper verwekt, die geroepen was tot een blijvend Nazireërschap, zooals wij lezen in Luk. I : 15, van zijn moeders schoot aan. En, door Johannes aangekondigd, verscheen Jezus, de ware Jozef, de Nazireër onder zijne broederen, evenwel zonder de uitwendige kenteekenen van een aardich Nazireërschap, omdat Hijzelf de verwezenlijking er van was.

Toen het verval reeds geheel geopenbaard, maar nog niet tot volle rijpheid was gekomen, omdat Christus nog niet verworpen was, zond God derhalve een Redder in den nood, den waren Nazireër, wiens komst door een Nazireër werd voorbereid.

Wij weten, dat Israël niet heeft geluisterd, en daarom vinden wij den Heer aan het einde van zijn loopbaan in het *hemelsche* gedeelte van zijn Nazireërschap intreden. Hij heiligde Zichzelven voor zijne discipelen, in den hemel, als de ware Nazireër, afgezonderd van de zondaren en aan de rechterhand Gods gezeten, terwijl Hij de zijnen hier beneden achterliet om hier van zijn Nazireërschap te getuigen. Nadat de wereld, door Jezus' sterven aan het kruis, van de zonde overtuigd en geoordeeld was, werden de discipelen (later de gemeente) *hemelsche* Nazireërs in het midden der wereld. Ten minste, dat was hun *roeping*. Hoe zij die vervuld hebben, zullen wij bij de behandeling van Simsons geschiedenis zien.

Het is ook nog der moeite waard op te merken, dat hetgeen onder de wet slechts het voorrecht van enkelen was, onder de genade het deel van allen geworden is. Het priesterschap, dat slechts aan één enkele familie werd toebedeeld, is thans het algemeene voorrecht van *alle* kinderen Gods geworden. (1 Petr. II : 5- 9.) Nog minder talrijk dan de klasse der priesters was die der Nazireërs in Israël; zij bestond slechts uit eenige alleenstaande mannen of vrouwen - om niet te spreken van de Rechabieten ten tijde der profeten. (Jer. XXXV.) Maar ook dit karakter dezer enkelen kenmerkt thans alle geloovigen. De oorzaak er van hebben wij reeds aangeduid: de afzondering voor God is het noodzakelijk merkteken van Gods getuigen bij het in aanraking komen met de verdorven menschen en met deze booze wereld, die aan den vooravond van het oordeel staat. Deze waarheid van het volkomen en blijvend Nazireërschap straalt ons uit elk gedeelte van het Nieuwe Testament tegen. Zij is van een buitengewoon praktische beteekenis.

Onder de wet zonderde zich een Nazireër, hetzij man of vrouw, een zekeren tijd lang voor den dienst van God af. Deze afzondering bestond uit drie dingen, (Num. VI: 1-9.) die, in figuurlijken zin beschouwd, de noodzakelijkste en gewichtigste elementen van het menschelek leven aantastten. De gezelligheid hangt met de natuur en zelfs met het bestaan des menschen nauw te zamen. De Nazireër nu moest zich onthouden van wijn en sterken drank. Van den wijn lezen wij in hoofdstuk IX : 13, dat hij "God en de menschen vroolijk maakt." Deze vreugde der gezelligheid hadden de menschen met God kunnen deelen, wanneer door den mensch de zonde niet tusschenbeide gekomen ware en het God onmogelijk gemaakt had, Zich met hen te verheugen. Die zich aan den dienst van God wenschte te wijden, kon zijne vreugde dus niet langer in het gezelschap van zijns gelijken vinden; want God heeft geen gemeenschap met de vreugde der zondaren. Een dienstknecht des Heeren kan derhalve zijn vreugde niet zoeken in de wereld, noch kan hij aan hare vreugdemaaltijden en genoegens deelnemen, omdat God er niet is. En hoe duidelijker zich het verval vertoont, des te scherper treedt deze waarheid aan het licht.

In dit opzicht falen de Christenen vaak. Zij hebben soms "wereldsche vrienden", en zoeken hun gezelschap, niet opdat zij hun het Evangelie mochten brengen, maar om de aangenaamheden van zulk een omgang te genieten.

De Heer legt een bijzonderen nadruk op deze afzondering van den gemeenzamen omgang met anderen. "Van wijn en sterken drank," zoo lezen wij in Num. VI : 3-4, "zal hij zich afzonderen; wijn-edik en edik van sterken drank zal hij niet drinken, noch eenige vochtigheid van druiven zal hij drinken, noch versche of gedroogde druiven eten ... niets zal hij eten, dat van den wijnstok des wijns gemaakt is, van de kernen af tot de basten toe." Brengen wij dit voorschrift in beoefening, geliefde lezers? Is ons waarlijk al datgene vreemd, wat met het natuurlijke, menscheleke hart in verbinding staat? Wij zijn door Gods genade geroepen tot het Nazireërschap, maar hoe verwezenlijken wij het? Misschien zegt deze of gene: "Maar is het dan mogelijk, om zulke voorschriften op te volgen?" Ons

antwoord luidt: ja, het *is* mogelijk; en *dat* het mogelijk is, is gelegen in het *hemelsche* karakter van ons Nazireerschap. Onze dierbare Heiland heeft ons hierin een heerlijk voorbeeld gegeven. Zijn Nazireerschap was niet van deze aarde. Daarom heeft Hij wel van de vrucht des wijns gedronken. Maar Hij, die in Zichzelven een volkomen Nazireër was, afgezonderd voor God, Hij heeft in zijn leven hier beneden het *hemelsche* karakter van het Nazireerschap getoond. En dáárin kunnen wij Hem navolgen. De Heer wien wij toebehooren, is afgezonderd van de zondaren en hooger dan de hemelen geworden. En zoo moeten wij, die van Christus zijn, geestelijke en hemelsche Nazireërs zijn. Hij heeft twee middelen, om ons met Zichzelven af te zonderen, en ons Zijner gelijkvormig te maken: ten eerste door het Woord Gods, dat ons met den Vader, die in de hemelen is, in verbinding brengt; ten tweede door zijn eigen Persoon, want Hij is voor ons in den hemel afgezonderd, om ons te betuigen, dat onze betrekkingen en genegenheden hemelsch zijn.

Behalve de afzondering van den wijn, vinden wij nog een tweede, en wel in Num. VI:5: "Al de dagen der geloften van zijn Nazireerschap zal het scheermes over zijn hoofd niet gaan; totdat die dagen vervuld zullen zijn, die hij zich den Heere zal afgezonderd hebben, zal hij heilig zijn, latende de lokken van het haar zijns hoofds wassen." Behalve den gezelligen omgang, de gemeenzaamheid, is er nog iets, dat den mensch in zijn diepste binnenste aantast. Het is zijn eigen-ik, waarmede zijn gansche waardigheid, en alles wat hij wil, samenhangt. Het lange hoofdhaar van den Nazireër stelde zinnebeeldig voor, dat hij van dit alles gescheiden leefde, want uit 1 Kor. XI weten wij, dat het lange haar het zinnebeeldige teeken van afhankelijkheid en oneer was. Doordat de Nazireër zijn haar niet liet knippen of scheren, kondigde hij dus openlijk aan, dat hij van zijne waardigheid en van zijn persoonlijke rechten als mensch afstand deed, om zich aan den dienst van God te wijden. Dat wat voor de *vrouw* een eer was, was voor *hem* een schande. Onder den sluier van zijn lange haar verborg hij dus als het ware zijne persoonlijkheid. Hij, die tot een zekere waardigheid geboren was, achtte die niet; en hij, die tot heerschen bestemd was, onderwierp zich vrijwillig aan den Heer, zooals een vrouw zich aan haar man onderwerpt. Welnu, dit geeft ons veel te leeren. Wij moeten het natuurlijk, evenmin als bij den wijn, in het *uiterlijke* zoeken. Voor ons wijst alles op geestelijke, hemelsche dingen. *Ware afhankelijkheid* kan ons alleen geschikt maken voor den dienst des Heeren. Datgene, wat voor den Nazireër een teeken van zwakheid was, werd voor hem een bron van kracht. En zoo is het ook voor ons. Hoe meer wij onszelven vergeten en onszelven op den achtergrond plaatsen, des te meer zal onze dienst waarde hebben voor God.

Ten slotte werd de Nazireër nog door een derde zaak gekenmerkt: "Al de dagen, die hij zich den Heere zal afgezonderd hebben, zal hij tot het lichaam eens dooden niet gaan. Om zijn vader of om zijne moeder, om zijn broeder of om zijne zuster, om hen zal hij zich niet verontreinigen, als zij dood zijn: want het Nazireerschap zijns Gods is op zijn hoofd." (Num. VI: 6 en 7.)

De Nazireër moest dus een aanraking met den dood tot elken prijs vermijden, en dat wel om deze reden, dat de dood het gevolg der zonde is. Zelfs de sterkste banden, die der verwantschap, waarmee hij gebonden was, mochten niet in aanmerking komen bij den Nazireër, waar het er hem om ging, zich voor den dienst van God af te zonderen. O, hoe weinig verstaan wij dat! Hoe vele Christenen zijn er, die zeggen: "Veroorloof mij eerst heen te gaan om mijn vader te begraven." Of: "Ik kan niet; mijne ouders zouden het mij verbieden." Wie zoo spreekt, is geen ware Nazireër. Een Nazireër mag zich niet bezig houden met familiebanden, *waar het gaat om den dienst des Heeren*. Hij moet het voorbeeld navolgen van den volmaakten Nazireër, die zeide: "Wat heb ik met u te doen, vrouw? Mijne ure is nog niet gekomen." Of: "Wie is mijne moeder, en wie zijn mijn broeders?" (Joh. II : 4; Matth. XII: 48.) Men ziet, het gaat hier dus weer niet om het natuurlijke, maar om het geestelijke. De Heer staat boven alles en allen, en voor Hem wijkt elke betrekking hier beneden, ten minste als het goed bij ons is. Maar niet alleen dit. De Nazireër moest zich ook voor elke zonde en

elke verontreiniging wachten. Het is den lezer bekend, dat de wet geen toevluchtsoord bood voor de zonden, die willens bedreven waren ⁶, wel echter voor de zonden bij ongeluk, en dan: f. in het *dagelijksch leven* van den Israëliet, voor de zonde door afdwaling of door een vergrijp; (Lev. IV en V.) 2°. in zijn *wandel*, voor de zonde bedreven door gebrek aan waakzaamheid of uit onachtzaamheid; (Num. XIX.) en 3°. in zijn *dienst*, voor de zonde uit nalatigheid en voor de niet-voorzien zonde, die de mensch schijnbaar onmogelijk kan vermijden. Over dit laatste lezen wij in Num. VI : 9: "En zoo de gestorvene bij hem onvoorziens haastelijk gestorven ware, dat hij het hoofd van zijn Nazireërschap zou verontreinigd hebben. ..." Dat was dus een geval, waaraan hij persoonlijk in geen enkel opzicht schuldig stond, en toch was het zonde en nog des te meer, waar het ging om een belangrijken en eervollen dienst. Niet waar? dit feit, deze zaak, spreekt tot ons geweten. Hoezeer wij ons ook afzonderen van het kwade, zoo wordt *toch* ook ons Nazireërschap verontreinigd door de zonde.

Wij hebben dus drie kenteekenen van den waren Nazireër besproken. Nochtans - en dit kan zoo licht vergeten worden! - zijn deze drie, hoe belangrijk ze ook wezen mogen, slechts de *uitwendige* kenmerken zijner roeping. Zij waren alle drie het gevolg van een *geloofte*, van een zich wijden aan den dienst des Heeren, van een *inwendige* afzondering der ziel voor Hem, gelijk wij lezen in Num. VI : 2: "Wanneer een man of een vrouw zich zal afgescheiden hebben, (zich *gewijd* zal hebben) *belovende* de *geloofte* eens Nazireërs, om zich den Heer af te zonderen. ..." Daar was dus een *bepaald besluit* aanwezig om den Heer op een zekere wijze te dienen, een besluit zonder eenige beperking. Men wijdde zich aan den dienst des Heeren. Welnu, deze zelfde overgegevenheid aan God en Christus ligt ten grondslag van het christelijk Nazireërschap. Wanneer deze ontbreekt, loopen wij gevaar van te vallen. Men kan zeer goed uiterlijk de kenteekenen van een Nazireër bezitten, zonder nochtans in zijn hart de afzondering te verwezenlijken. Wij bedoelen nu met die uiterlijke kenteekenen niet de letterlijke navolging van wat in Israël gevonden werd. Men kan thans zeer goed lid of zelfs oprichter en voorzitter van een geheelonthoudersvereniging zijn, zonderdaarom nog in het minst een Nazireër te zijn. Maar wij hebben het oog op de ware kenteekenen: dat is een open getuigenis afleggen tegenover de wereld, een zich afscheiden van de vreugde dezer wereld, en een bewandelen van den weg der afhankelijkheid. Welnu, deze dingen kan men zeer goed bezitten en openbaren, zonder nochtans in waarheid een hart te hebben, dat onverdeeld voor den Heer klopt. Daarom is zoo belangrijk, wat wij in Hand. XI : 23 lezen, dat Barnabas de geloovigen vermaande, met een voornemen des harten bij den Heer te blijven. Dat is het voornaamste. Een *voornemen des harten*, een *besluit der ziel* om zich aan Hem te wijden. En dan komen *uitwendige* kenteekenen vanzelf, en ze zijn in dat geval het gevolg van de *inwendige* afzondering voor Hem.

Maar wat moest nu de Nazireër doen, als hij het hoofd van zijn Nazireërschap *verontreinigd* had? Wij lezen dit in Num. VI : 9-11. Hij moest dan twee dingen verrichten: 1°. het hoofd scheren, en 2°. twee tortelduiven offeren. De eerste dezer handelingen had betrekking op het verlies van zijn uitwendig Nazireërschap; de ander op het verlies van zijn inwendige afzondering, van zijn geloofte. Hij erkende door het scheren van zijn haar openlijk, dat hij gefaald, en tegelijkertijd de kracht van zijn Nazireërschap verloren had. En hij gaf een bewijs van zijn onbekwaamheid, doordat hij twee tortelduiven of twee jonge duiven moest offeren, want dit was het offer van iemand, die het benodigde voor een stuk kleinvee niet bij elkander kon brengen. Wij doen wèl, wanneer wij op dit alles acht geven en het in de tegenwoordigheid des Heeren overdenken. Laat ons niet uiterlijk een zekere houding van geestelijke kracht aannemen, terwijl wij de ware gemeenschap met den Heer

---

⁶ De genade doet geheel anders. Die houdt zich juist het meest met zulke zonden bezig. Slechts met ééne uitzondering: het verlaten des Christendoms. Dat ligt buiten de hulpbron der genade. (Hebr. X:26.)

verloren hebben! Laat ons liever ootmoedig met onze zonden voor God komen en ze Hem belijden, zoodra wij in één enkel opzicht in de vervulling der plichten van onzen dienst hebben gefaald!

Ja, mochten wij allen in den dienst des Heeren volharden zonder moede te worden, of ons door iets te laten terughouden. Er kwam een dag, waarop het Nazireerschap ophield, en waar dan de Nazireër *alle offeranden* bracht. (Num. VI : 12-18.) Ook voor ons zal eenmaal zulk een dag aanbreken, dán als de Heer zal komen, en, als het laatste en hoogste gevolg van zijn offer, de *zonde*, niet meer zijn zal, als de dood zal zijn weggedaan en de satan voor eeuwig onder onze voeten zal vertreden zijn. Dan zullen wij het hoofdhaar van ons Nazireerschap beschermen. Dan zullen wij het hoofdhaar van ons Nazireerschap nemen en het leggen op het vuur, dat onder het dankoffer is. Dan zal onze gansche kracht gewijd zijn aan het genot van een onvermengde gemeenschap met God. O, mochten wij, in dit heerlijk vooruitzicht, hier beneden als ware Nazireërs onzen weg gaan tot een getuigenis en tot verheerlijking van God!

Keeren we thans tot ons hoofdstuk terug. Het volk, dat opnieuw ontrouw is geworden, is onderworpen aan de Filistijnen. Dat is dus als het ware het slot-gedeelte van de geschiedenis van het verval. De kinderen Israëls roepen niet meer tot den Heer. Zij verdragen de heerschappij der vijanden, zonder ook slechts den wensch naar verlossing te uiten of te hebben; (Richt. XV : 11) ja, zij trachten zelfs, opdat zij in dezen toestand van slavernij rustig zouden kunnen voortleven, zich van hun bevrijder te ontslaan.

Te midden van dit onherstelbare verderf zondert God evenwel een trouw overblijfsel af, en tot hen richt Hij zijne mededeelingen. Manóach en zijne vrouw vreesden den Heer, hoorden naar zijne stem en zij spraken met elkander over Hem en over hetgeen Hij deed. (Mal. III : 16.) Hierin zijn ze een treffend voorbeeld van het overblijfsel der geloovigen ten tijde des Heeren Jezus, die, zooals Maria, Elisabeth, Anna, Zacharias en Simeon, op den waren Messias, den Verlosser van Israël, wachtten; alsook van het toekomstige trouwe overblijfsel, dat, door den tijd der groote beproeving gaande en de komst van zijn Koning verwachtende, op den weg der gerechtigheid zal wandelen.

Simson, de bevrijder van Israël, vindt bij zijne geboorte niet een volk, dat hem toejuicht, maar slechts een godvruchtig ouderenpaar, dat in zijne zending gelooft. Zoo was het ook met den Heer, toen Hij op deze aarde kwam en toen Hij onder zijn volk optrad. Niet geacht en niet erkend, dan alleen door enkele heerlijken op deze aarde, die in Psalm XVI genoemd worden degenen, in dewelke al zijn lust was.

De tijd van het onherstelbare verval is dus de tijd voor de overblijfsels. Dat is ook waar voor het tegenwoordige tijdperk van de algemeene geschiedenis der christelijke kerk. De Heer-zelf heeft dit tijdstip aangekondigd door te spreken van een vergadering, welke slechts zou bestaan uit twee of drie, die zich gedurende zijne afwezigheid om Hem zouden scharen als om het ware Middelpunt.

Wat nu dit overblijfsel te allen tijde kenmerkt is het *Nazireerschap*, d.w.z. de *geheele afzondering voor den Heer*. De Engel des Heeren, die aan de vrouw van Manóach verscheen, zeide tot haar: "Zie nu, gij zijt onvruchtbaar, en hebt niet gebaar; maar gij zult zwanger worden, en een zoon baren; zoo wacht u toch nu, en drink geen wijn noch sterken drank, en eet niets onreins." (Vs. 3 en 4.) Deze vrouw moest zich dus aan het Nazireerschap onderwerpen, omdat zij het door God uitverkoren vat was, om aan het volk den beloofden redder te schenken. "Want zie," zegt de Engel verder, "gij zult zwanger worden, en een zoon baren, op wiens hoofd geen scheermes zal komen; want dat knechtje zal een Nazireër Gods zijn, van moeders buik af; en hij zal beginnen Israël te verlossen uit der Filistijnen hand." (Vs. 5.) Met het Nazireerschap van Simson was dus tevens dat zijner moeder inbegrepen. Om den redder Israëls te eeren, moesten zij, die met hem in verbinding stonden, voor aller oog datgene openbaren, wat hem later zou kenmerken. En deze waarheid geldt

voor alle tijden. Wanneer wij hier beneden niet Christus in ons openbaren, d.w.z. het kenmerk van een volkomen afzondering voor God in ons omdragen, dan kunnen wij onmogelijk getrouwe getuigen voor onzen Heiland zijn. Het *blijvende* Nazireerschap moet sedert de komst van Christus, zooals het *Hem* heeft gekenmerkt, ook *alle getrouwen* kenmerken. Hoe meer het verval toeneemt, des te meer treedt dit aan het licht. De tweede brief aan Timotheüs, waarin ons de tijden van het einde beschreven worden, is vol van de karaktertrekken van het Nazireerschap. In hoofdstuk II : 19 is het de Nazireër, die van elke aanraking met de zonde of ongerechtigheid afstaat. In hetzelfde hoofdstuk vers 21 vinden wij zijne reiniging voor God. In hoofdstuk III : 10 en 11 en IV:5-7 wandelt de dienstknecht Gods als iemand, die zichzelf vergeet, alles om des Heeren wil verdragende, en in afhankelijkheid van God. Ook in andere brieven vinden wij iets dergelijks, en het zou ons niet moeilijk vallen, de vele plaatsen, die hierop betrekking hebben, aan te halen. Maar wat we genoemd hebben voldoet, om duidelijk in het licht te stellen, dat geen goede wandel, geen waar getuigenis en geen getrouwe dienst mogelijk is zonder het Nazireerschap, d.w.z. zonder afzondering voor God.

In vers 6 vertelt de vrouw van Manóach aan haar man het bezoek van den Engel, en zegt: "Er kwam een man Gods tot mij, wiens aangezicht was als het aangezicht van een Engel Gods, zeer vreeselijk; en ik vraagde Hem niet, vanwaar Hij was, en zijn naam gaf Hij mij niet te kennen." De arme vrouw had niet veel inzicht; want zij wist niet, vanwaar de Engel kwam, noch wie hij was; zij had het hem ook niet gevraagd, een bewijs, hoe weinig omgang zij met God had. De tegenwoordigheid van den God der belofte had haar zelfs verschrikt, in plaats van haar een gevoel van vertrouwen te schenken. De Engel leek haar "zeer vreeselijk." Manóach zelf was een man van oprechte vroomheid; toch had hij eveneens weinig kennis en wenschte meer te weten. Hij wilde weten, "wat hij met het knechtje doen moest," (Vs. 8.) en verder "wat des knechtjes wijze en werk zou zijn." (Vs. 12.) De Engel des Heeren zegt hem echter, in plaats van zijne vragen te beantwoorden: "Van alles, wat ik tot de *vrouw* gezegd heb, zal *zij* zich wachten: *zij* zal niet eten van iets, dat van den wijnstok des wijns voorkomt; en wijn en sterken drank zal *zij* niet drinken, noch iets onreins eten; al wat ik *haar* geboden heb, zal zij onderhouden." (Vs. 13 en 14.) Waarom sprak de Engel op deze wijze? Omdat God niet in de eerste plaats kennis en inzicht eischt. Een ware persoonlijke afzondering voor God moet aan het verkrijgen van kennis en inzicht voorafgaan. O, dat dit meer bedacht werd!

In de verzen 17-19 lezen wij: "En Manóach zeide tot den Engel des Heeren: Wat is uw naam? ... En de Engel des Heeren zeide tot hem: Waarom vraagt gij dus naar mijnen naam? Die is toch *Wonderlijk*. Toen nam Manóach een geitenbokje, en het spijsoffer, en offerde het op den rotssteen den Heere. En Hij handelde *wonderlijk* in zijn doen; en Manóach en zijne huisvrouw zagen toe." Als wij de geschiedenis van het gansche boek der Richteren nagaan, dan vinden wij in elk verschillend tijdperk zekere grondbeginselen aan den dag treden. De tijden van Othniël, Ehud, Barak, Gideon en Jephtha stellen ons elk weer een nieuw grondbeginsel voor oogen. Maar de kostbaarste waarheden bewaart God voor de laatste tijden van het verval. Dat is een handelwijze, die den God der liefde waardig is. Waar Hij de moeilijkheden der zijnen te midden van het toenemende ongeloof kent, stelt Hij ze steeds kostbaarder waarheden voor de aandacht.

Deze waarheden hebben tot uitgangspunt *het offer*. Manóach, die meer begreep van de bedoeling Gods dan Gideon bij een dergelijke gelegenheid, (Richt. VI : 19 en 20.) nam het geitenbokje en het spijsoffer en offerde het den Heere op de rots. Het kruis is de grondslag van al onze voorrechten als kinderen Gods. Manóach wenschte veel te weten, maar de Engel kon hem dit tevoren niet openbaren. Zoodra echter deze grondslag gelegd was, handelde de Engel wonderlijk in zijn doen, of, duidelijker gezegd, hij deed een *wonder*. "Het geschiedde, als de vlam van het altaar opvoer naar den hemel, zoo voer de Engel des Heeren op in de vlam des altaars. Als Manóach en zijne huisvrouw dat zagen, zoo vielen zij op hun aangezichten ter aarde." (vs. 20.) Manóach en zijne

vrouw zagen toe. Zij ontdekten in dit offervuur een nieuwen, tot op dat oogenblik ongebaanden weg, den weg der plaatsvervanging, die tot Hem naar boven voerde, en hunne op den Engel gevestigde blikken zagen een verheerlijkten persoon, wiens woonplaats zij nu, nadat hij voor hun oogen verdwenen was, kenden. Toen eerst bekende Manóach, dat het een Engel des Heeren was. (Vs. 21.) Het hart en de belangstelling van dit "getrouwe overblijfsel" werden in dit oogenblik van de wereld afgetrokken om den weg des Engels te betreden en met Hem als het ware den hemel binnen te gaan. Deze eenvoudige geloovigen kunnen dus nu spreken van een weg, die ten hemel voert, en van een Persoon, die Zich daar bevindt en die het voorwerp van hun hart geworden is, terwijl zij nog beneden zijn. Natuurlijk was dit alles in zekere mate voor hen onbewust. Zij verwachtten den redder Israëls en zagen nu op een typische, voor hen duistere wijze deze dingen voorgesteld.

Voor ons is dit evenwel geheel anders. Golgotha is de grondslag van al ons weten, van al onze voorrechten. En het eerste wonderbare, wat onze aandacht trekken moet, is het toekomstige karakter van het Nazireërschap. De Engel, die zich van Manóach en zijn vrouw scheidt, zondert zich af in den hemel. En de Heere Jezus heeft, toen Hij door de wereld verworpen was, met het oog op zijne discipelen gezegd: "En Ik heilig Mijzelven voor hen, opdat ook zij geheiligd mogen zijn door de waarheid." (Joh. XVII: 19.) Afgezonderd in den hemel, trekt Hij ons tot Zich en richt onze oogen op Zichzelve, opdat wij hier beneden uitdrukking zouden geven aan het hemelsche karakter van ons Nazireërschap. Tegenover zulk een openbaring, waarvan de beteekenis door Manóach en zijne vrouw ternauwernood een weinig kon verstaan worden, vielen deze beiden met hun aangezichten ter aarde. En zouden wij dan, die de bedoeling kennen en die er door geleerd worden, niet nog meer *dien God* aanbidden, die ons te midden van een wereld, die in het booze ligt, een weg heeft gegeven om tot Hem te naderen, en een Persoon heeft geschonken, een hemelschen verheerlijkten Christus, die het Voorwerp onzes geloofs is, en met wien wij gezet zijn in de hemelsche gewesten, zoodat wij hier in deze wereld Hem kunnen openbaren in een leven van afzondering? Zulke zegeningen zijn er toe bestemd, om onze harten met vreugde en dankbaarheid te vervullen. Hoe vele Christenen, die hun plaats in de wereld innemen, wandelen met gebogen hoofden, doordat zij op den toestand zien van hen, die hen omgeven, en daardoor dagelijks, evenals Lot, hun rechtvaardige ziel kwellen! En God heeft ons toch niet geroepen om Lot na te volgen! Ons deel is met *Abraham*, den vriend van God. Het verval drukte *hem* niet terneer. Als een Nazireër stond hij op zijn hoogen berg, en zijne oogen waren niet gericht op Sodom, maar op de stad, die fundamenten heeft. Jezus heeft het van hem getuigd: "Abraham, uw vader, verheugde zich, dat hij mijnen dag zien zou; en hij heeft dien gezien, en zich verblijdt." (Joh. VIII : 56.) Laat ons daarom, in plaats van ontmoedigd te zijn, veel meer God prijzen en Hem danken voor den hemelschen schat, dien Hij ons gegeven heeft.

Zooals zoo vele Christenen onzer dagen, was ook Manóach met vreeze vervuld, toen hij zich in Gods tegenwoordigheid bevond. "Wij zullen zekerlijk sterven," zeide hij, "omdat wij God gezien hebben." Maar zijne vrouw was hem een ware hulpe. "Hebben wij oorzaak om te vreezen, nadat God ons offer heeft aangenomen?" Zoo sprak zij terecht. Ja, de liefde Gods, die zich op het kruis voor ons onthuld heeft, is ons een zekere waarborg. God heeft aan het kruis bewezen vóór ons te zijn. Wie of wat zal dan tegen ons zijn? Hij, die zijn eigen Zoon niet heeft gespaard, maar Hem voor ons allen heeft overgegeven, hoe zal Hij ons met Hem niet *alle dingen* schenken?

Wie	vindt	er	woorden,	U	te	danken?
O	Vader,	uwe	liefde	is	groot.	
Wat	zijn	hier	onze	zwakke	klanken!	
Gij	gaaft	den	Zoon	uit	uwen	shoot.
Gij	gaaft,	o	God,	uw	Eengeboornen,	

Voor zondaars stondt Ge uw' lieveling af.
Voor uwe haters, voor verloornen
Deedt Gij Hem gaan in dood en graf.

Nu weten wij - God vol erbarmen!
Dat Gij de liefde zelve zijt;
Dat wij in uwe Vaderarmen
In Christus rusten voor altijd.
In Hem gaaft Gij ons 't eeuwig leven,
Ja, alles! ... O, wie mint zoo teer!
Een God, die zijnen Zoon kon geven,
Die trouwe God onthoudt niets meer!

SIMSON – DE SLANG EN DE LEEUW, HET FEESTMAAL.

(Richt. XIV.)

Nadat wij in onze vorige beschouwing gezien hebben wat het Nazireerschap is, kunnen wij thans tot de geschiedenis van Simson overgaan, waarin ons geleerd wordt, dat in het Nazireerschap onze *geestelijke kracht* ligt.

Christus is de eenige, die in zijn gansche leven hier beneden zijn Nazireerschap, de algeheele zedelijke afzondering, verwezenlijkt heeft.

De Nazireër Simson is hoogstens in zijne *zending* een voorbeeld van Christus; (Richt. XIII : 5.) in werkelijkheid is hij meer een voorbeeld van het getuigenis, hetwelk de gemeente in hare afzondering van de wereld, in de kracht des Heiligen Geestes en in de gemeenschap met den Heer aflegt. De geschiedenis van dezen man Gods is, hoewel zij vele machtige daden aanwijst, welhaast één der treurigste, welke de Bijbel ons verhaalt. Evenals de gemeente, gebouwd op den verheerlijkten Christus, moest ook Simson een voorbeeld der afzondering voor zijnen God zijn. Maar, helaas! hij was dit in het geheel niet. En juist in vergelijking met het Nazireerschap van Christus treedt de onvolkomenheid van dezen man Gods des te sterker aan het licht.

In tweeërlei gestalten trad Satan den waren Nazireër, Christus, in den weg; eenmaal in de woestijn als de listige, verleidelijke slang, daarna, aan het einde van zijn loopbaan, als de brullende leeuw, zoekende te verslinden. In de woestijn waren de wapenen des Heeren tegen de verzoeking van den vijand *het Woord* en *de volkomen afhankelijkheid van God*; en met deze wapenen behaalde Hij de overwinning.

Ook Simson ontmoette in het begin van zijn loopbaan een slang, welke hem in de gestalte van een dochter der Filistijnen trachtte te verleiden. Tweemaal wordt van haar gezegd, dat zij "bevallig was in zijne oogen." (Richt. XIV : 3 en 7.) Van toen af vervulde hem de gedachte, zich te verbinden met deze vrouw, welke behoorde tot het volk der onderdrukkers van Israël.

Zoo openbaren zich ook thans nog vaak enkele personen, en zelfs de gemeente in haar geheel, wanneer zij met den verleider in strijd komen. Satan, die in Christus geen aanknoopingspunt vond, vindt bij ons zoo licht harten, die hem tegemoet komen. Hij tracht onze harten te winnen door ons een voorwerp voor oogen te houden, dat ons aantrekt. Wij *behoeven* echter geenszins te struikelen, ook wanneer zulk een voorwerp voor onze oogen aangenaam is. Gods Woord en zijne genade kunnen ons bewaren!

De wensch van Simson, om deze vrouw te bezitten, bewees, dat Gods Woord geen genoegzame waarde voor hem bezat. Zijne ouders, die minder dan hij Gods raadsbesluit *verstonden*, doch die des te beter Gods Woord kenden, zeiden tot hem: "Is er geene vrouw onder de dochteren uwer broeders, en onder al mijn volk, dat gij heengaat om een vrouw te nemen van de Filistijnen, die onbesnedenen?" (vs. 3.) Gods Woord spreekt inderdaad duidelijk genoeg over deze zaak: "Gij zult u ook met hen (de volken) niet vermaagschappen; gij zult uwe dochters niet geven aan hunne zonen, en hunne dochters niet nemen voor uwe zonen; want zij zouden uwe zonen van Mij doen afwijken, dat zij andere goden zouden dienen." (Deut. VII : 3 en 4.) Waarom sloeg Simson hierop geen acht? Christus, de volmaakte Nazireër, erkende de autoriteit der Schrift en voedde zich met ieder woord, dat uit Gods mond uitging. Voor Simson bezat het Woord geen genoegzame waarde, daarom geraakte hij op een hellend vlak, dat hem ten val bracht.

In Simsons leven komen drie vrouwen voor, die de drie trappen aanduiden, waarlangs hij van zijn Nazireërschap afdaalde. De eerste was *bevallig in zijne oogen*, met de tweede knoopte hij *een voorbijgaande verbintenis* aan, (Richt. XVI: 1.) en de derde *had hij lief*. (Richt. XVI : 4.) Zoodra zijn hart *geboeid* was, (en dit niet opeens; langzamerhand komt men tot een val!) had ook de laatste ure van zijn Nazireërschap geslagen.

Toch had Simson liefde tot den Heer en tot zijn volk. "Zijn vader nu en zijne moeder," zoo lezen wij in het vierde vers, wisten niet, dat dit van den Heere was, dat hij gelegenheid zocht van de Filistijnen." Simson haatte hunne heerschappij. En hij loerde op een gunstige gelegenheid om zijn slag te slaan, die het juk, dat zwaar op de schouders der Israëlieten drukte, moest verbreken. Maar zijn hart was verdeeld, niet *volkomen* bij zijn werk. Hij zocht den lust zijner oogen met den haat tegen de vijanden zijns volks te verbinden. Terwijl hij zijn linkerhand aan de wereld bood, wilde hij haar met zijn rechterhand bestrijden! Toch hechtte God waarde aan wat in dit gedeelde hart voor Hem overbleef. "Het was van den Heer," zoo lezen wij; God kon Zich zelfs van Simsons zwakheden bedienen, om het raadsbesluit zijner genade tegenover zijn volk ten uitvoer te brengen.

Deze geneigdheid van Simson om in de wereld te zoeken, hetgeen voor oogen is, bracht hem in oneindig vele moeielijkheden, waaruit alleen de macht van God hem weder kon bevrijden.

En dit is ook voor ons van veel leering. Wij kunnen vele voorbeelden vinden in den Bijbel, waar de *eerste* blik van den geloovige, gericht naar de wereld hem in een nimmer weder te herstellen ongeluk stortte. Laat ons derhalve met vreezen en beven daarvoor waken, want wij kunnen niet weten welk een afgrond zich voor ons zou openen bij het toegeven aan één enkele begeerte. Denken wij slechts aan Adam, aan Noach, aan Lot en aan David. Gods genade kan ons bewaren, doch laat ons niet met haar spelen, en niet meenen, dat zij een dekmantel is voor onze lusten, een verontschuldiging voor onze zonden!

Laten wij op haar steunen om staande en voor vallen bewaard te blijven, en haasten wij ons tot deze genade terug te keeren, wanneer wij, treurig genoeg, een oogenblik haar steunpunt verlaten hebben, opdat de verbroken gemeenschap met God weder hersteld worde!

Simson stond op een moerassigen grond. Zijne oogen waren gevangen; hij wenschte deze dochter der Filistijnen tot een vrouw te bezitten, want de verbinding met de wereld volgt den lust der oogen op den voet. En daarom maakte hij een bruiloft. (vs. 10.) Hij neemt er deel aan, en hoewel hij ongetwijfeld de uiterlijke kenteekenen van zijn Nazireërschap bewaarde, - want er wordt ons niet medegedeeld, dat hij met de Filistijnen wijn dronk, - zoo neemt dit feestmaal voor hem toch een treurig einde.

Voordat wij echter verder gaan, willen wij even een blik slaan op de gebeurtenissen, die aan dit feestmaal voorafgingen. Wij hebben reeds opgemerkt, dat Satan ons niet alleen als een slang, maar ook als een brullende leeuw tegenkomt. In deze gedaante ontmoette hem de Heer Jezus in

Gethsemané en op het kruis. Satan trachtte Jezus' heilige ziel te verschrikken, om te trachten Hem zijn goddelijk, ten offer leidend pad te doen verlaten. In de kracht des Heiligen Geestes en in volkomen afhankelijkheid van zijn Vader wederstond de Heer hem evenwel. En aan het kruis, waar Satan zijn mond tegen Christus opsperde als een verscheurende en brullende leeuw, (Ps. XXII : 13.) overwon de Heer "in het zwakke Gods" (1 Kor. 1: 25.) den "sterke", en maakte hem door den dood machteloos.

Satan vertoont zich aan Gods kinderen vaak in dezelfde gedaante. "Uwe tegenpartij, de duivel, gaat om als een brullende leeuw, zoekende wien hij zou mogen verslinden." (1 Petr. V : 8.) Gelukt het hem niet ons te verleiden door zijn listen, zooals een slang, dan tracht hij ons te verschrikken.

Met zulk een jongen leeuw, die zich in het land der Filistijnen op hem werpt, heeft Simson het thans te doen. En nu vertoont zich het Nazireerschap van Simson in zijn gansche kracht. "Toen werd de Geest des Heeren vaardig over hem, dat hij hem vanéén scheurde, gelijk men een bokje vanéén scheurt; *en er was niets in zijne hand.*" (vs. 6.)

Dat is ook onze plicht tegenover den satan. Wij mogen hem niet ontzien, want dan begint hij zijn aanval opnieuw. Wij moeten hem in dezen strijd vanéén scheuren, zooals men een bokje vanéén scheurt. Van het oogenblik af, dat wij hem onbevreesd aanzien, kan hij ons niet meer schaden, want Jezus heeft hem reeds, zonder wapenen, aan het kruis overwonnen!

Toen Simson na eenigen tijd langs denzelfden weg toog, week hij af om het aas van den leeuw te bezien en ziet, een bijenzwerm was in het lichaam van den leeuw, met honig. Hij at van dien honig al voortgaande en gaf ook zijne ouders daarvan. Ook daarin ligt voor ons een toepassing. De vrucht van Christus' overwinning aan het kruis stelt ons in het bezit van alle hemelsche zegeningen. Zij bevinden zich voor ons als 't ware in de weggeworpen wapenrusting van den verslagen vijand; (Kol. II : 15.) en wanneer *wij* een overwinning over hem behalen, hoewel deze niets is in betrekking tot Christus' overwinning, dan wordt ook onze ziel met kracht en zoetigheid vervuld. Wij kunnen dan ook anderen daarvan meedeelen, maar, evenals bij Simson, die at, al gaande, zal onze *eigene* ziel *in de eerste plaats* daardoor gevoed worden.

Simsons overwinning over den leeuw van Timnath is niet alleen een bewijs van kracht, doch ook tegelijkertijd een geheim tusschen God en hem. Toen zijne oogen aangetrokken waren door de dochter der Filistijnen, verhaalde hij dit aan zijn ouders; van zijn overwinning echter spreekt hij tot niemand. Het leven van Simson is even vol van geheimen als van machtige daden. Zijn Nazireerschap zelf was een geheim, een voor allen onbekend verbond tusschen den Heer en zijne ziel.

En dan troffen wij in dit hoofdstuk nog vier geheimen aan: Simson had aan zijn ouders zijne plannen niet bekend gemaakt, noch het aandeel, dat de Heer in de zaak had; (vs. 4.) hij had hun zijne overwinning niet medegedeeld, (vs. 6.) noch ook de plaats, waar hij de honig vond; (vs. 9.) en hij had hun zijn raadsel niet verteld. (vs. 16.) Dit alles was, zoolang het ongestoord tusschen God en zijne ziel bewaard bleef, het eenige middel voor hem om zijn weg van zegen door deze wereld ongestoord voort te zetten. Maar de geschiedenis leert ons, dat hij het tegenovergestelde deed.

Keeren wij thans tot het feestmaal terug. Simson gaf den Filistijnen zijn raadsel op in de juiste veronderstelling, dat zij er niets van zouden begrijpen. Maar het gelukte den vijand, hem zijn geheim te ontrukken.

Zoo handelt de wereld ook met ons. Wat voor Simson het verbond met God was, is voor ons de gemeenschap met God. En de wereld doet niets liever dan door list die gemeenschap te verstoren.

Wanneer onze harten, evenals dat van Simson, zich laten inpakken door iets wat de wereld bieden kan, zal de gemeenschap spoedig verbroken zijn.

Het ontbreken der gemeenschap sluit echter niet onmiddellijk het verlies aan kracht in zich; hoewel het de weg is, die daarheen leidt. Want zoolang het Nazireerschap bestaat, al is het ook maar

uiterlijk, kan de kracht niet uitblijven. Dat bewees Simson aan de Filistijnen, toen het om de dertig wisselkleeders ging. Toch, niet waar? genoot deze man Gods geen vrede en ware vreugde gedurende de feestdagen. Hij werd lastig gevallen door tranen en plagerijen. (vs. 17.) Juist de vrouw, die hij zich verkoren had, verried hem. En zijne dertig *metgezellen*, "die bij hem zouden zijn," legden hem met behulp zijner bruid lagen om hem te berooven.

Wie zich met deze wereld inlaat, kan zich nauwelijks voorstellen, dat deze zóó slecht zou kunnen zijn, als ze werkelijk is. Simson zou het ook nooit geloofd hebben, van hen, met wie hij in aanraking was gekomen!

De genade Gods bespaarde Simson de laatste gevolgen van zijn misstap, en bevrijdde hem van de verbintenis met een Filistijnsche vrouw, een verbintenis die God niet kon toelaten. De Geest des Heeren werd opnieuw vaardig over hem en deed hem groote daden verrichten. "Doch zijn toorn ontstak." (vs. 19.) Simson had een karakter, dat hem altijd aan zijn eigen persoon deed denken. Hij liet zich in zijn handelingen leiden door zijn persoonlijk gevoel tegenover het jegens hem gepleegde onrecht. Maar hoe dan ook, hij overwon de vijanden des Heeren, en hij behield niets van hun buit; hij gaf hun terug, wat hij hun ontnomen had; en hij verliet daarop dit tooneel der onheilen om op te gaan in zijns vaders huis, waar hij had moeten blijven in plaats van zich bij de Filistijnen te voegen.

Laat ons hem hierin navolgen! Wanneer wij in de aanraking met de wereld op de eene of andere wijze smartelijke ervaringen hebben opgedaan, laat ons dan als Simson snel terugkeeren naar het huis des Vaders, hetwelk wij nooit, niet eens in gedachten, hadden moeten verlaten! Want dáár woont Hij, wiens gemeenschap de bron van onzen vrede en ons geluk is gedurende al den tijd, dat onze pelgrimsreis hier beneden nog duurt, tot op dat heerlijke oogenblik, waarop wij voor eeuwig in dat huis des Vaders, in onze eeuwige woning, zullen binnengaan.

SIMSON – DE OVERWINNINGEN.

(Richt. XV.)

In het vijftiende hoofdstuk worden ons de overwinningen van Simson medegedeeld. Vóór wij er evenwel toe overgaan hierover enkele opmerkingen te maken, willen wij eerst nog de aandacht vestigen op eenige bijzonderheden, die het veertiende en vijftiende hoofdstuk, welke te zamen ééne doorlopende geschiedenis vormen, gemeen hebben.

De eerste dezer bijzonderheden is deze, dat God steeds zijne plannen volvoert, al gaat het ook door een menigte van omstandigheden, die volstrekt niet in overeenstemming zijn met zijne gedachten. Ja, Hij bedient Zich juist van deze omstandigheden, om zijne voornemens ten uitvoer te brengen en tot het doel te doen komen, dat Hij Zich voor oogen heeft gesteld. Hier, in de geschiedenis van Simson, is dit doel de verlossing van Israël, aangebracht door een werktuig, dat door God zelf tot dit doel was verkozen en geschikt gemaakt. Uit deze omstandigheden laat zich ook de uitdrukking verklaren: "Het was van den Heer." (Rich. XIV : 4.) God volbrengt zijn wil niet alleen door middel van dingen, die zijne goedkeuring wegdragen, neen, Hij laat zelfs onze fouten, zijne tuchtigingen, den tegenstand van Satan en van de wereld, in één woord *alles* medewerken, om de door *Hem* bedoelde einduitkomst te verkrijgen. Onze ontrouw benadeelt en verhindert de plannen Gods nooit; dat ziet men duidelijk in den geheelen levensloop van Simson; en men kan het eveneens opmerken in de geschiedenis der Christelijke Kerk. Deze wegen Gods eindigen ten slotte alle met de overwinning en de uit die overwinning te voorschijn tredende zegeningen. Welk een troost ligt daarin voor ons opgesloten! Zeer dikwijls bereiken wij tot onze beschaming ons doel niet, zooals het voorbeeld van Simson ons leert, waar hij de dochter der Filistijnen, die hij had willen huwen, niet tot vrouw

gekregen heeft. Telkens weder zien zich de kinderen Gods genoodzaakt, ootmoedig op hunne schreden terug te keeren, daar zij hun weg door God versperd vinden, zoodat zij niet in staat zijn dien verder te bewandelen. Een anderen keer wordt onze wandel, dien wij in de kracht van onzen dienst hadden moeten voortzetten, plotseling onderbroken, (en ook in dit opzicht levert ons de geschiedenis van Simson een waarschuwend voorbeeld) zonder dat ons de mogelijkheid geboden wordt om weder tot het punt, waar we afgedwaald waren, terug te keeren. Iets dergelijks gebeurt echter nooit in de wegen van God. Zij zijn verheven boven al onze wegen. Door den dood van een blinden Simson behaalde de Heer de overwinning; en een Mozes, wiens loopbaan onderbroken werd, eer hij het beloofde land binnentrad, is later op den heiligen berg gekomen, waar hij de heerlijkheid van Christus zelf aanschouwen mocht!

Een tweede, eveneens merkwaardige bijzonderheid is deze, dat Simson, hoe vermengd zijne beweegredenen ook mochten zijn, toch in den tijd van het verval "een gelegenheid zocht." (Richt. XIV : 4.) En waartoe? Om Israël te bevrijden en den vijand te verslaan, die het onderworpen had. Mocht een dergelijke beweegreden ook ons leiden! "Den gelegen tijd uitkoopende," zegt de Apostel, "omdat de dagen boos zijn." (Ef. V : 16.) Mochten ook wij, die immers eveneens Nazireërs zijn, een hart vol innig medegevoel hebben voor onze broeders, die zuchten onder het juk dezer wereld, en mochten wij tevens gelegenheid zoeken, om in liefde de noodige geestelijke wilskracht tot hunne bevrijding aan den dag te leggen. De hoofdstukken 14 en 15 verklaren op treffende wijze deze waarheid, dat Simson een gelegenheid zocht om den Filistijnen afbreuk te doen. En, dank zij de oprechtheid en kracht van dezen wensch! vond hij ze ook, terwijl toch lafhartigen en onverschilligen zeker voor elken hinderpaal, die op den weg voorkwam, zouden teruggeschrikt zijn.

Ten derde zien wij de uitdrukking: "De Geest des Heeren werd vaardig over hem," (Richt. XIII : 25; XIV : 6; XV : 14.) meermalen in deze hoofdstukken herhaald. Zoo dikwijls wij deze woorden ontmoeten, kunnen wij verzekerd zijn, dat de strijd geheel en al naar den wil van God en zonder vreemde inmenging was. Ook wij kunnen zulke overwinningen behalen; en dat niet ten gevolge van een zeker voorbijgaand uitwendig aangegrepen worden door den Heiligen Geest, maar omdat wij, krachtens onze verlossing, met den Heiligen Geest en met macht *verzegeld* zijn geworden. Intusschen is het gewichtig op te merken, dat wij de innerlijke waarde van een man Gods niet naar de grootte zijner gave mogen beoordeelen. In de geheele Schrift is geen man te vinden, sterker dan Simson, maar tegelijkertijd ook geen man, zedelijk zwakker dan hij. Het Nieuwe Testament levert ons in de vergadering van Korinthe een dergelijk voorbeeld op. In deze gemeente ontbrak het aan geen enkele gave, en toch dulde zij in haar midden alle soorten van zedelijk kwaad. Simson was een Nazireër, dien de Geest Gods dikwijls aangreep, maar tegelijkertijd ook een man, wiens hart, omdat hij het nooit recht geoordeeld had, niet in overeenstemming stond met de gave, die hij uitoefende. Op zijn gansche loopbaan, van het begin tot het einde, zien wij hem niet één enkelen keer aarzelen, den weg zijner begeerten en lusten in te slaan. Zonder strijd ging hij overal heen, waar zijn hart hem heentrok. Alhoewel de macht des Geestes in hem was, openbaarde hij zich als een vleeschelijk mensch.

En hiermede zijn wij dan vanzelf aan ons hoofdstuk gekomen. Want reeds in het begin er van vinden wij daar Simson als een man, die toegeeft aan de neigingen des vleesches. Vleeschelijk waren zijn teedere gemoedsbewegingen, toen hij zijn vrouw met een geitebokje bezocht; vleeschelijk was ook zijn toorn, toen hem de wereld in plaats van de hartstochtelijk begeerde vrouw een andere aanbod, die geen waarde voor hem had. Trouwens de wereld behandelt ons altijd zoo, tot onze schande en schaamte, wanneer we iets van haar begeerd hebben. Wat zij aan een kind van God na zoo vele schoone beloften geeft, heeft voor hem toch geen waarde en kan hem nooit bevredigen.

Ik zeide, dat ook de toorn van Simson vleeschelijk was. En dat blijkt duidelijk. De Geest des Heeren werd niet vaardig over hem, toen hij die driehonderd vossen ging vangen. Hij wilde den Filistijnen "kwaad doen" door hun have en goed te verwoesten, en tot dit doel wendde hij listen aan, die geenszins naar de gedachten van God blijken geweest te zijn. De verwoede Filistijnen trekken op, verbranden zijn vrouw, hare medeplichtigen en haren vader.

Hun wraak gaf Simson een nieuwe gelegenheid om het werk van God ten uitvoer te brengen. (Vs. 7.) Ook hier vinden we wederom gemengde beweegredenen. Hij zegt: "Het zij dan, dat ik *mij* aan u gewroken heb ...;" er wordt echter niet bijgevoegd, dat de Geest des Heeren vaardig over hem was. Maar hoewel God Zich niet openlijk vertoonde als een Helper door de macht zijns geestes, zoo stond Hij toch ook achter dit tooneel. Het was toch altijd een bevrijding voor het volk. "En hij ging af en woonde op de hoogte op de rots Etam." (Vs. 8.) Hier moest hij den loop der dingen afwachten. Afgezonderd staat de geloovige, als hij tegen de wereld voor God partij kiest. En Simson verstond dat. Ach! in een tijd van verval worden de getuigen van Christus zelfs door *het volk van God* ter zijde gesteld.

Die drieduizend mannen van Juda, die zich door het getuigenis van Simson in de rust hunner slavernij gestoord zagen, waren bereid om de wereld behulpzaam te zijn tot het doen verdwijnen van dien held. Zij verkozen het juk der Filistijnen boven de moeilijkheden en gevaren, die dit getuigenis met zich bracht. In het geheele boek der Richteren vinden wij geen droeviger toestand van het volk opgeteekend. Israël riep niet meer tot den Heer; het *wilde niet* bevrijd worden! De man Gods, hun eigen bevrijder, staat het volk in den weg. De Filistijnen zeggen: "Wij willen hem doen, gelijk hij ons gedaan heeft." (Vs. 10.) Juda zegt: "Waarom hebt gij *ons* dan dit gedaan?" (Vs. 11.) Juda was *niet* meer Juda, waar het zich zóó met zijn onderdrukker één maakte. Een volkomen gemeenschap ontstond tusschen deze twee, want beiden waren *vijanden* van het getuigenis; maar Juda bevond zich in een veel ernstiger toestand dan de Filistijnen, omdat het de slavernij verkoos boven de vrije macht van den goddelijken Geest, wiens werktuig Simson was.

Simson liet zich door hen binden. Dat is ook de geschiedenis der Christenheid. Het volk Gods had met den Heiligen Geest hetzelfde gedaan wat Juda met Simson deed. Zijne macht is den Christenen hinderlijk; zij verachten de vrijheid, welke de Geest hun brengt. Ze weerhouden zijne werkzaamheid en binden hem door al hunne nieuwe methoden en ceremoniën, die gelijken op de nieuwe touwen, waarmede Juda zijn bevrijder bond, terwijl het er bijvoegde: "*dooden* zullen we u geenszins!" Simson had iets geheel anders kunnen doen, dan wat hij gedaan heeft; want die armzalige touwen waren voor hem, zooals hij later ook bewees, gelijk aan een spinrag. De sterke man spotte met hun nieuwe touwen. Toch liet hij zich gewillig leiden. Welk een verantwoordelijkheid laadden die drieduizend uit Juda op zich, door de hun van God gegeven gave zoo gering te schatten! Welk een smaad voor hen! Voorzeker lag de schande niet aan de zijde van Simson. Wanneer ooit iets een verdiende schandvlek op de met de wereld verbonden Christenen werpt, dan zijn het in de allereerste plaats de touwen, die zij de vrije werkzaamheid des Heiligen Geestes aanleggen, omdat deze hun te lastig zijn, en omdat ze niet weten, wat ze er mede beginnen zullen.

Op een gegeven oogenblik echter rukte de macht des Geestes alle banden los. "De Geest des Heeren werd vaardig over hem;" en de touwen, die aan zijne armen waren, "werden als linnen draden, die van het vuur verbrand zijn, en zijn banden versmolten aan zijn handen." (Vs. 14.) En daarop gebruikte God een eenvoudig stuk been, dat op het veld lag, een armzalig ezels-kinnebakken, om een glansrijke overwinning te behalen; en voortaan heette die plaats Ramath-Lechi (Kinnebakkenheuvel) naar den naam van het verachtelijke werktuig, dat in den strijd gebruikt werd. Wij zijn gelijksoortige werktuigen in de handen van den Geest van God, en het is den

Heer welgevallig om onze namen met zijn zegepraal te verbinden, zooals het was alsof het ezelskinnebakken "één hoop, en twee hoopen" geslagen had. (Vs. 16.)

Na zijn overwinning "dorstte Simson zeer." (Vs. 18.) De werkzaamheid van den geloovige is immers niet voldoende voor hem, want de strijd kan nooit den dorst lesschen. Integendeel, de dorst wordt er door vermeerderd. Simson had iets noodig, dat met zijn persoonlijke behoeften overeenkwam, als hij niet, zooals hij zegt: "van dorst sterven en in de hand der onbesnedenen vallen" zou. Zoo is het ook met de geloovigen. Als wij de vruchten van den strijd niet verliezen willen, moeten wij het Woord van God, dat ons hielp in den strijd, ook tot onze verkwikking gebruiken ná den strijd. In zijn benauwdheid riep Simson tot den Heer, en God liet hem een verfrisschende bron vinden, die uit een door Hem gekloofde rots ontsprong. De rots is overal en altijd "Christus." "Zoo iemand dorst, hij kome tot Mij en drinke!" Laat ons na den strijd tot Christus terugkeeren! Zijn Woord zal ons steeds verkwikken.

Simson is zich van het gevaar, dat de overwinning als op den voet volgt, bewust. Het feit, "dat God door de hand van zijn knecht zulk een groot heil gegeven had," werd tegelijk een gelegenheid, om persoonlijk "in de handen der onbesnedenen te vallen." En dit is ook voor ons zoo, als onze ziel niet dadelijk toevlucht, verkwikking en kracht zoekt bij de van Christus uitgaande wateren der genade. Op dien gezegenden dag openbaarde Simson twee dingen: een groote werkzaamheid in den strijd voor anderen, en met het oog op zichzelf een ootmoedige afhankelijkheid van God, welke hem van de bronnen, die in Hem zijn, deden genieten.

Dit eerste gedeelte van de geschiedenis van Simson, de mededeeling zijner overwinningen, eindigt met de woorden: "En hij richtte Israël in de dagen der Filistijnen twintig jaren." (Vs. 20.) Niettegenstaande al de fouten en verwarringen, die wij zooeven hebben beschouwd, laat God ons toch zien, hoe Hij openlijk de werkzaamheid van zijn dienstknecht erkent.

SIMSON – NEDERLAAG EN HERSTEL.

(Richt. XVI.)

Met het zestiende hoofdstuk van het boek der Richteren opent zich in de geschiedenis van Simson een nieuwe afdeeling, die tevens het *slot* er van is. Het verlies van zijn Nazireërschap en zijn daaropvolgend herstel zijn de voornaamste dingen, die er in behandeld worden.

In het vijftiende hoofdstuk zagen wij, hoe God zijn dienstknecht *tegen* diens wil voor een levenslange verbintenis met een vrouw, die andere goden diende, bewaart. Deze ondervinding had Simson echter niet van de booze neigingen zijns harten genezen. Het eerste vers van ons hoofdstuk toont ons aan, waartoe deze hem brachten. Zijn hartstocht liet hij den vrijen teugel. Waar eens zijn hart uitging naar de afgodische wereld, ging hij nu verder. Hij zocht thans de wellustige, *onreine* wereld op, zonder er schijnbaar gewetensbezwaar in te hebben, zich met haar voor een oogenblik één te maken. Laat ons dit tot leering strekken! Een wereldsche neiging, een hartstocht, waaraan toegegeven wordt, voert ons, wanneer wij deze niet oordeelen, noodzakelijkerwijze tot een dieperen val.

Die verbinding was, zooals gezegd, slechts voorbijgaand. Simson verloor zijn kracht niet, omdat het geheim tusschen *hem* en *God* nog bestond. Zijn vijanden legden hem den ganschen nacht lagen in de stadspoort. Maar Simson stond te middernacht op en "greep de deuren der stadspoort met de beide posten, en nam ze weg met den grendelboom, en leide ze op zijn schouderen, en droeg ze op de hoogte des bergs, die in het gezicht van Hebron is." (Vs. 3.) Meer dan éénmaal herinnert ons de geschiedenis van Simson aan die van Christus, zoo, bij voorbeeld, zijn overwinning op den leeuw van Timnath, alsook het wegdragen van de stadspoort van Gaza. Zooals Simson, uit zijn slaap ontwaakt,

de voornemens der Gazieten vrijdelde, zoo heeft ook de Heer, nadat Hij uit den dood was opgestaan, de plannen van den vijand te niet gedaan, doordat Hij de macht der zonde en des doods verbrak. Hij heeft datgene, wat ons gevangen hield, weggenomen. In Ef. IV : 8 lezen wij: "Hij heeft de gevangenis gevangen genomen." En nadat Christus dit verricht had, is Hij ten hemel gevaren om daar het teeken der overwinning op te richten. En hierin kunnen wij, die in Christus zijn, ons verblijden. De dood, het bolwerk van den satan, heeft geen poorten meer, die ons zouden kunnen tegenhouden. Integendeel, hij is voor ons tot een waren *doorgang* geworden. De berg, "die in het gezicht van Hebron is," de plaats van den opgestanen Mensch in het aangezicht der schaduwen des doods, staat er ons borg voor, dat niets of niemand ons in den dood vermag gevangen te houden, evenmin als dit met Christus mogelijk was.

Reeds herhaalde malen hebben wij opgemerkt, dat een man Gods steeds geroepen is, in zijn gansche openbaring de gezindheid van den Heer Jezus te vertoonen. Helaas! Simson deed dit niet. O, hoe schoon ware het, wanneer Simson hier niet alleen een beeld, maar een waardig beeld van Christus in zijn overwinning over den dood zou geweest zijn, zooals hij dit eens was in zijn overwinning over den brullenden leeuw! Maar ach! waar kwam deze sterke man, met de deuren van Gaza op zijne schouderen, vandaan? Wie had hem in deze moeilijke positie gebracht? In al deze dingen vormt zijne geschiedenis een onmiddellijke tegenstelling met die van onzen aanbiddenswaardigen Heer en Heiland.

In de volgende verzen lezen wij echter iets, wat nog meer tot ootmoed stemt. (Vs. 421.) Terwijl Simson tot nu toe slechts een *voorbijgaande* verbinding met het booze en verkeerde gesloten had, ging hij nu verder. De dochter der Filistijnen was bevallig in zijn oogen geweest; de vrouw van Gaza had hem voor een korten tijd in hare netten gevangen gehouden; Delila echter maakte zich *geheel* van hem meester. "Hij kreeg een vrouw *lief* aan de beek Sorek." (Vs. 4.) Dit is het einde, waarheen de weg van een kind van God voert, wanneer het aan zijn hartstocht gehoor geeft, in plaats van dien te oordeelen. Tot op dit oogenblik had Simson, niettegenstaande al het droevige, dat was voorgevallen, zijn vertrouwde en geheime betrekkingen tot God bewaard. Hij bezat iets, dat de wereld niet kon verstaan en welks bron zij niet bereiken kon. Zijn kracht bleef daarom voor zijn vijanden een raadsel. Zonder twijfel zagen zij er de werkingen van, te meer daar deze tegen henzelfen gericht waren. Dit maakte hen echter des te begeeriger, hem het geheim van zijn kracht te ontfutselen, om op die wijze een wapen te vinden tegen dezen dienstknecht des Heeren. Zeer zeker lag ook in het lange hoofdhaar, dat door niemand anders zoo gedragen werd, een openlijke bekentenis van zijn afzondering voor God. Maar de wereld kon nooit, wanneer het geheim ten minste niet verraden werd, op de gedachte komen, dat dit beeld van afhankelijkheid en van het vergeten van zichzelf, voor den Nazireër de bron van zijn kracht was.

Simson *had Delila lief*. Hij oefende niet éénmaal, maar blijvend gemeenschap met deze vrouw, en God kan een gedeelde gemeenschap niet dulden. Wij kunnen onze neigingen voor de wereld en voor God onmogelijk met elkander in overeenstemming brengen. "Geen dienstknecht kan twee heeren dienen; want of hij zal den eenen haten, en den anderen liefhebben, of hij zal den eenen aanhangen en den anderen verachten." (Luk. XVI : 13.) Door zijn liefde tot Delila en zijn gemeenschap met haar bekende Simson, dat hij God haatte en verachtte, al is het waar, dat hij Hem in werkelijkheid toch toebehoorde. Maar voor dat oogenblik was het toch werkelijk zoo, dat Simson Delila verkoos boven God. En langzamerhand oefende deze vrouw steeds meerderen invloed op hem uit. "Hoe zult gij zeggen: Ik heb u lief, daar uw hart niet met mij is?" (Vs. 15.) zoo spreekt de listige vrouw. En haar woord trof doel. Van nu aan had Simson ook zijn hart aan haar verloren; nu kon hij haar ook niet langer zijn geheim verbergen. Tot drie keer toe hadden de zeven versche zelen en de nieuwe touwen en de weversboom de macht des Geestes niet kunnen bedwingen. God stond zijn ontrouwen

dienstknecht nog ter zijde, omdat hij het verbond nog niet verbroken had. Zoodra hij echter het geheim verried, het teeken zijner afhankelijkheid verloor en den band der gemeenschap, welke zijn ziel met God verbond, verbrak, was het uit. Wat bleef Simson thans nog over? Zijn geheele kracht was verdwenen. De ondervinding, die hij tot nu toe opgedaan had, dat God hem, niettegenstaande de ketenen, die hem inwendig telkens bonden, had geholpen en verlost, had er slechts toe gediend om hem te misleiden en in slaap te sussen. Tot driemaal toe had hij zich op het kritieke oogenblik "uitgeschud;" waarom zou hij het een vierde maal niet ook kunnen doen? In zijn verblinding denkt hij bij zichzelf: "Ik zal ditmaal uitgaan als op andere malen, en mij uitschudden." Maar met het verlies van de *gemeenschap* was ook het *verstaan* van de *gedachten* Gods verdwenen. "Hij *wist niet*, dat de Heer van hem geweken was." (Vs. 20.)

Overigens gevoelde Simson zich in 't geheel niet welbehagelijk in de banden van Delila. "En het geschiedde, als zij hem alle dagen met hare woorden perste, en hem moeilijk viel, dat zijn ziel verdrietig werd, tot stervens toe." (Vs. 16.) Dit was dus alles, wat hij vond in die dingen, welke hem zoo geweldig hadden aangetrokken. Gaarne zou hij geweigerd hebben om aan den aandrang van Delila toe te geven, maar daartoe was hij niet meer in staat. Zijn geestelijke kracht had hij verloren. En daarom had Simson ook geen vreugde. Een wereldling kan zijn genoegen vinden in de dingen dezer wereld, maar een geloovige nooit. Het hart van Simson was in den grond der zaak toch eenigermate met God en met het Israël Gods. Dáárdoor had hij dan ook dien strijd, die worsteling, die kwellingen, die ellende. Ons geweten spreekt en laat ons niet tot ware rust komen; en de vreugde wordt daardoor vergald.

Eindelijk deed Simson dan die laatste schrede en openbaarde Delila "zijn gansche hart." (Vs. 17.) En wat lezen wij nu? Toen "deed zij hem slapen op hare knieën." (Vs. 19.) De ziel verliest elk gevoel van hare betrekkingen tot God, en valt, te midden van de duisterste omgeving des verderfs, in slaap. De vijand, die, in hinderlaag verborgen, loerend wachtte op dit oogenblik, sloop nader, boeide en verblindde den sterken man, en maakte hem tot een van zijn ellendigste slaven. Welk een schrikkelijk lot! Simson is nu een arme, blinde slaaf, een speelbal voor de vijanden des Heeren. En dat die eertijds zoo krachtige dienstknecht Gods! Maar - laten wij ons niet vergissen! De vijand heeft het eigenlijk meer op God, dan op Simson gemunt. Want de overwonnen Nazireër wordt tot een getuige van den openlijken triomf van den god Dagen op den waarachtigen God des hemels en der aarde. Zoo is het ook nu nog. Het gebrek van ernst bij den Christen, zijn leven in de zonde, vormt het machtigste wapen van de wereld tegen Christus. Want in de verachting van den ontrouwen geloovige vindt de wereld een middel om Christus te verachten.

Gode zij dank! dat de geschiedenis van den laatste der Richters niet met een *nederlaag* eindigt! De Heer wil de eindelijke overwinning behalen, trots de ontrouw zijner getuigen. Simson vond op de rechte plaats, namelijk op die van bitter berouw en verootmoediging, zijn Nazireerschap terug. "En het haar zijns hoofds begon weder te wassen, gelijk toen hij geschoren werd." (Vs. 22.) Simson was geen man des gebeds. In zijn geheele geschiedenis zien wij hem slechts tweemaal zich tot God wenden. In hoofdstuk XV : 18 en hier in dit hoofdstuk vs. 28. Terwijl de vijanden hun triomf vieren, roept hij tot God. En - de Heer hoorde hem. Welk een genade! Het is zeker te waardeeren bij een man Gods, wanneer zijn levenseinde zich glansrijker ontwikkelt dan het *begin* van zijn loopbaan. Wel is dit niet het hoogste, wat er is. De weg van Christus, den volmaakten Mensch, was één pad, van het begin tot aan het einde hetzelfde. Nochtans is echter een einde, zooals dat van Simson, of het einde van een Jakob, wiens leven vol menschenlijke plannen en listen, eindigde met een heerlijken profetischen blik op de toekomst van Israël, te verkiezen boven het einde van een Salomo, die, na een heerlijke regeering in wijsheid en macht, als een *afgodendienaar* zijn loopbaan eindigde. Ja, het

einde van Simson was een glansrijke overwinning: "En de dooden, die hij in zijn sterven gedood heeft, waren meer, dan die hij in zijn leven gedood had." (Vs. 20.)

Mochten wij uit deze geschiedenis iets leeren! En mochten wij tot degenen behooren, die noch een slecht *begin* noch een slecht *einde* van hun loopbaan behoeven te ervaren! Paulus, een mensch van gelijke bewegingen als wij, ontkwam aan *beide*, doordat hij Christus navolgde. Laat *ons* dan ook leeren, onze schreden te richten naar die van onzen Heiland, ons heerlijk, vlekkeloos Voorbeeld!

Het godsdienstig bederf van Israël.

DE LEVIET VAN JUDA.

(Richt. XVII en XVIII.)

Nadat wij in den vorigen jaargang eenige beschouwingen hebben gegeven over het eigenlijke boek der Richteren, namelijk over de eerste zestien hoofdstukken, waarin ons de geschiedenissen der Richteren worden medegedeeld, wenschen wij thans in enkele artikelen nog een woord te zeggen over de vijf slot-kapittels, het zoogenaamde *aanhangsel* van dit boek. Wij willen met dit laatste niet zeggen, dat deze hoofdstukken van minder gewicht zijn; dat zij "maar" een aanhangsel vormen. Integendeel. Wij gelooven, dat zij tot de voltooiing der schilderij, die ons Israëls verval voorstelt, van groot belang zijn. Maar geschiedkundig hebben de gebeurtenissen, die ons in deze hoofdstukken worden medegedeeld, plaats gevonden vóór het eigenlijke begin van het boek der Richteren; zij voeren ons zelfs ten deele terug tot den tijd van Jozua en van de oudsten, die hem opvolgden. Op drie verschillende plaatsen wordt ons dit, in deze hoofdstukken zelve, medegedeeld.

Ten eerste in hoofdstuk XVIII : 1. Wij lezen daar, dat de stam der Daniëten voor zich een erfenis zocht om te wonen, omdat het hun toegedachte deel voor hen te klein was. En uit Jozua XIX : 47 blijkt, dat de stam van Dan ten tijde van het uittrekken der twaalf stammen, om hun erfdeel te veroveren, Lesem innam. Lesem nu is dezelfde stad als Laïs in Richteren XVIII.

Ten tweede in hoofdstuk XVIII: 12. Machané-Dan krijgt daar zijn naam door het optrekken en het er zich legeren van den stam van Dan, terwijl deze plaats reeds in den aanvang der geschiedenis van Simson onder denzelfden naam bekend was. (Richt. XIII : 25; Machané-Dan = optrekking of legering van Dan.)

En ten derde in hoofdstuk XX : 28. Uit hetgeen wij daar lezen: "Pinehas, de zoon van Eléazar, den zoon van Aäron, stond voor zijn aangezicht in die dagen," mogen wij besluiten, dat deze dagen onmiddellijk op de in Jozua XXIV vermelde gebeurtenissen volgden. (Zie Jozua XXIV : 33.)

Geschiedkundig vond dit alles, wat in deze hoofdstukken vermeld wordt, plaats vóór Richt. I. En dit is merkwaardig. Want daaruit blijkt, dat de inwendige toestand des volks reeds geheel bedorven was eer God het in de handen der vijanden overgaf. Met de gemeente des Heeren is dit evenzoo gegaan. Nauwelijks was de laatste apostel van het tooneel verdwenen, of reeds vertoonde zich het inwendig bederf. Welk een breede afgrond tusschen de oorspronkelijke grondbeginselen der gemeente en die, welke in de tijden, op de apostelen volgende, werden op den voorgrond gesteld en gehuldigd!

Wij hebben bij de beschouwing der eerste zestien hoofdstukken van ons boek opgemerkt, hoe belangrijk het is om te zien, dat het verval zich trapsgewijze ontwikkelt, maar tevens, dat het bederf in Israël begon op het oogenblik, dat God het bewaren der eerste zegeningen aan de handen zijns volks toevertrouwde. Verder hebben wij mogen opmerken, dat steeds het *einde Gods* niet het volkomen verval, maar veelmeer de herstelling van zijn volk is. En ten slotte was het niet minder van

belang om duidelijk aan het licht te doen treden de plaats, die het priesterdom tegenover het verval innam, en aan te toonen, hoe dit zich met het verval één maakte, ja, het bevorderde. Welnu, al deze hoofdtrekken der waarheid Gods, en nog vele andere, vinden we hier in dit zoogenaamde aanhangsel, hetwelk wij thans overdenken zullen, in het kort samengevat.

Deze laatste vijf hoofdstukken staan door een karakteristieke zinsnede, die er viermaal in voorkomt, met elkander in verbinding. Deze zinsnede luidt: "In diezelfde dagen was er geen koning in Israël; een iegelijk deed, wat recht was in zijne oogen." (Richt. XVII : 6; XXI : 25.) "In die dagen was er geen koning in Israël." (Richt. XVIII : 1; XIX : 1.)

Zoo wordt dus de toestand des volks in die booze dagen door twee feiten gekenmerkt.

Ten eerste: "Er was geen koning in Israël." Dat wil niet zeggen, dat dit het begeerlijke en gewenschte was. Maar de bedoeling is, dat het nog niet de tijd was, dat vanwege Israël de wensch zou geuit worden: "Zet nu een koning over ons om ons te richten, *gelijk al de volken hebben*." (1 Sam. VIII : 5.) Tot nu toe was de Heer de koning des volks geweest. Maar thans was God vergeten, ter zijde gesteld, hoewel het koningschap, naar de wijze der volkeren, nog niet was ingevoerd geworden. Maar dit verlaten des volks van de goddelijke regeering, zou ongetwijfeld leiden tot den regeeringsvorm dezer wereld. En is het niet ook zoo met de Christenheid in onze dagen gegaan?

Ten tweede: "Een iegelijk deed, wat goed was in zijne oogen." Men had de heerschappij der *gewetensvrijheid*. Ieder gaf voor, het licht van zijn geweten tot richtsnoer te hebben. Men vroeg niet meer naar het licht van Gods Woord. Men sprak er niet meer van. Het Woord Gods en de gedachten des Heeren hadden geen invloed meer. Een iegelijk deed, *wat hij meende*, dat goed was. Hoe geheel onderscheiden waren deze dagen van de dagen van Jozua, toen het Woord Gods het eenige richtsnoer was, en alleen gezag voor Israël had. (Jozua I : 7-9; III : 4 en 6; VIII : 30-35, enz. enz.) En in werkelijkheid kan ook het geweten, hoewel het een buitengewone waarde voor den mensch heeft, geen *leidsman* voor ons wezen. Wel een *oordeelaar*. Dat is echter een groot onderscheid! Dezen oordeelaar, naar wien de mensch niet hoort, meent hij te eeren door hem tot zijn leidsman te benoemen. Maar hoe zal een geweten, dat ingeslapen, afgestompt, misschien met een brandijzer toegeschroeid is, nog kunnen leiden? Wij zien in deze hoofdstukken, waarheen de Israëlieten gebracht werden, toen zij zich door het geweten den weg lieten wijzen. De afgodendienst verkreeg diepe wortelen naast andere nog overgebleven godsdienstvormen. Men gaf zich over aan de neigingen van het hart en stortte zich in afschuwelijke zonden. Men *meende* toch *goed* te doen! O ja, een iegelijk deed wat goed was, maar... niet wat goed was in Gods oogen. En hoe is het hiermede thans in de Christenheid gesteld? Is het niet waar, dat men ook nu, over het geheel genomen, niet naar Gods Woord wil hooren? Men wil zijn vormen, *zijn* godsdienst houden, omdat men meent, dat het goed is; het is zoo heerlijk; veel schooner, dan het eenvoudige, wat God geeft. En als dan Gods Woord wordt aangehaald, om te bewijzen, hoe lijnrecht men handelt tegen Gods gedachten in, dan maakt men zich met de een of andere nuttigheidsredeneering er van af. Immers: "Men doet *wat goed is in zijn oogen*."

Werpen wij nu een blik op het tafereel, dat zich voor onzen blik ontvouwt in de hoofdstukken XVII en XVIII. In deze gansche schildering van het godsdienstig bederf van het volk, dat nog in het bezit was van de eerste rijke zegeningen Gods, is niet één enkel rustplekje voor het hart te vinden. Als wij dit bij het licht van Gods Woord overdenken, dan zullen wij leeren verstaan, dat te midden van het verval, van de schrikwekkende toeneming van het kwade, alleen *God* onze toevlucht is.

Het geheel vergeten van Gods Woord en van de ordeningen, door Hem daarin gegeven, kenmerkt Micha, den man van het gebergte van Efraïm, en zijn moeder. De zoon steelt, hoewel God in de wet had gezegd: "Gij zult niet stelen, en hij verkondigt zijn daad, zonder dat het zijn geweten eenigermate schijnt te bezwaren. En de moeder zegt: "Ik heb dat geld den Heere ganschelijk geheiligd van mijne

hand, voor mijnen zoon, om een gesneden beeld en een gegoten beeld te maken," (vs. 3.) niettegenstaande de Heer gezegd had: "Gij zult u geen gesneden beeld, noch eenige gelijkenis maken." (Ex. XX : 3 en 4.) Zij bracht dus, wat veel erger is dan alleen afgodendienst, den Heer met haar afgoden in verbinding, en haar geweten klaagde haar hierover niet aan. Zij had zich een godsdienst gemaakt naar haar gedachten, waaraan haar schuldige zoon ook geheel en al deelnam. Nu, de godsdienst der hedendaagsche godsdienstige wereld onderscheidt zich niet zoo zeer van hetgeen deze vrouw deed. Men zal dit misschien niet denken, maar toch is het zoo. Wordt niet de naam des Heeren in verbinding gebracht met allerlei voorwerpen van menselijke begeerlijkheid? Met die dingen, waarvan Johannes gezegd heeft: "Kinderen! bewaart uzelf van de afgoden?" Kunst, muziek, goud en zilver, allerlei kostbare voorwerpen, dienen tot het aantrekkelijk maken van den zóogenaamden godsdienst, en de menschen laten daarin alles, wat de wereld op prijs stelt en waarnaar zij streeft, haar rijkdommen, haar invloed en de menselijke wijsheid, den vrijen teugel.

"En de man Micha had een Godshuis; en hij maakte een efod en terafim." (vs. 5.) Hij verbond derhalve de valsche goden, de terafim, met den efod. Maar de vormgodsdienst, dien hij in het aanzijn riep, was waardeloos, want hij was gescheiden van den hoogepriester, die den efod dragen moest! Daarna "vulde hij de hand van één uit zijne zonen, dat hij hem tot een priester ware. "O, hoe was het Woord Gods in vergetelheid geraakt! Zijn zoon had geen recht op het priesterdom, en Micha had geen recht, dien zoon tot priester te wijden.

Maar hierbij blijft het niet. Een geheel nieuwe zaak doet zich voor. Een Leviet uit Juda, die als zoodanig met het huis des Heeren in betrekking stond, kwam toevallig dien weg langs, om naar een plaats te zoeken, waar hij gelegenheid zou vinden, zich eenigen tijd op te houden, daar hij als vreemdeling geen onderdak had. En dadelijk wendt Micha zich tot dezen man, daar hij hem ten minste *een schijn van waren godsdienst* zou verleen.

"Blijf bij mij," zegt hij, "en wees mij tot een vader en tot een priester; en ik zal u jaarlijks geven tien zilverlingen, en orde van kleederen, en uwen leeftocht." (vs. 10.) Micha gaat dus op den ingeslagen weg voort. In de eerste plaats mocht deze Leviet niet *offereren*. Hij had wel recht op het huis des Heeren, maar niet op het priesterdom. In de tweede plaats is *Micha* de man, die alles doet. *Hij stelt* een Leviet, die voor hem meer gold dan zijn zoon, *in den dienst, hij onderhoudt en hij bezoldigt* hem. Zoo werd dan deze Leviet een geestelijke, door menschen aangesteld. En hoewel niet op dezelfde wijze, zoo is toch het beginsel, dat hieraan ten grondslag ligt, hetzelfde, wat de hedendaagsche "geestelijken" aangaat.

Nemen wij hierbij in aanmerking, *hoe* God ons deze dingen laat mededeelen. Hij bestraft niet, noch geeft zijn ongenoegen te kennen. Hij vertelt alleen de feiten, en stelt die voor onze aandacht. Zij, die geestelijk zijn, zullen onderscheiden datgene, wat God afkeurt, of wat Hij prijst, en zij zullen dan de heerlijke ervaring opdoen, dat zij aan al de beginselen, waarvan ook dit hoofdstuk weer een zoo treurige schildering geeft, even vreemd zijn, als God zelf er vreemd aan is. Maar de vleeschelijk gezinde mensch blijft in zijne verblinding voortgaan, meenende, dat hij goed doet. Micha meende zich de gunst des Heeren te verwerven doordat hij deed, wat in *zijn oog* goed was. "Toen zeide Micha: Nu weet ik, dat de Heere mij weldoen zal, omdat ik dezen Leviet tot een priester heb!"

Nadat ons in hoofdstuk XVII is voorgesteld het verval van één enkelen Israëliet en van degenen, die met hem in verbinding stonden of kwamen, wordt ons in hoofdstuk XVIII medegedeeld, hoe een geheele stam, één der twaalf stammen Israëls, zich in betrekking stelde met het godsdienstig systeem van Micha.

Dan had bewezen de zwakste onder de stammen Israëls te zijn. Door de Amorieten was hij in het door Jozua aangewezen gebied uit de laagte verdrongen en tot op eenige plaatsen aan en op het gebergte beperkt. (Richt. I : 34.) Daardoor was hem, zooals hier geschreven staat, tot op dien dag

onder de stammen van Israël niet genoegzaam ter erfenis toegevallen. Bovendien was hij te zwak van geloof om later nog van zijn erfdeel bezit te nemen en zond nu vijf dappere, strijdbare mannen, om het land te verspieden en te doorzoeken, opdat er woning zou gevonden worden voor de Daniëten.

Laïs was een vreedzame en welvarende stad, in het uiterste noorden van Kanaän gelegen, ver van de Sidoniërs, van welke zij waarschijnlijk een kolonie was. Hulp bij mogelijken aanval kon zij dus niet verwachten, maar, daar zij niets met eenig mensch te doen had, was zij stil en zeker en vreesde geen kwaad. Op deze stad nu had Dan het oog gevestigd. Zij bood hem wel is waar niet het uitzicht op een roemrijke verovering, maar zij bevatte alles, wat het natuurlijke hart van Dan maar wenschen kon, en dat was voor hem hoofdzaak. De spionnen berichtten: "Een plaats, alwaar geen gebrek is aan eenig ding, dat op aarde is." (vs. 10.) Afgezien van de verdorvenheid, geelk Laïs, evenals Sodom vóór zijn verwoesting, op een tuin des Heeren. De verovering, welke de verzwakte stam van Dan zoo aantrok, was dus een verovering, een Lot waardig. Ach, waar was de geest van een Abraham! Dan had zeer goed *binnen* zijn grenzen den strijd kunnen strijden en de overwinning kunnen behalen, en dat wel over de Amorieten in het dal. Maar dat was Dan te bedenkelijk. Hij verkoos een minder gevaarlijke verovering aan het einde des lands, ver van de oogen der getuigen des Heeren, en ver van de plaats, waar de werkelijke vijand zich bevond, dien hij, zonder een woord te zeggen, in zijn erfdeel liet.

De vijf spionnen treffen op hun reis den Leviet in het huis van Micha aan, en vragen hem: "Wie heeft u *hier gebracht*, en wat *doet* gij alhier en wat *hebt* gij alhier?" Deze vragen hadden de oogen van den Leviet moeten openen, ten minste wanneer ooit vragen daartoe in staat zijn. Want wat kon hij er op antwoorden? Zijn eigen wil had hem *hier gebracht*, want hij had een plaats gezocht om te wonen en in zijn onderhoud te kunnen voorzien. Hij *deed* voorts wat Micha hem had opgedragen, en hij *had* geld, de bezoldiging, die hij ontving. Dit zijn alle karaktertrekken van de zoogenaamde geestelijkheid, die een plaats heeft gezocht, die doet wat haar door menschen aangewezen is, en die werkzaam is voor een vast loon.

"Toen zeiden zij tot hem: Vraag toch God, dat wij mogen weten, of onze weg, op welken wij wandelen, voorspoedig zijn zal." (vs. 5.) Tot zulk een man, die zulk een droevig antwoord geven moest op hun vragen, wenden zij zich nu verder om raad, wat betreft het gaan van hun weg, en zij ontvangen het antwoord: "Gaat in vrede; uw weg, welken gij zult heentrekken, is van den Heer." (vs. 6.) Deze valsche aanmatiging, van het orakel des volks te zijn, moest nog vermengd worden met den naam des Heeren! Verleider en verleiden, mag men wel zeggen. *Zij* vleien den priester door hem in zijn waardigheid te erkennen, en *hij* vleit wederkeerig de spionnen door hun een antwoord te geven naar hun wensch. En waarlijk, het woord van den Leviet kwam uit. Hun weg is voorspoedig. Met weinig moeite worden de inwoners verdreven en zij bouwen zich een stad. Zij hebben later zeker den Heer gedankt, door den priester, voor het voorspoedig maken van hun weg. Maar, helaas! hun hart was niet recht voor God. Hier hebben wij een zeer duidelijk bewijs, dat het gelukkig gevolg van een zekere onderneming nooit op zichzelf een bewijs van goddelijk welgevallen is. God laat veel gelukken, wat wij zonder zijn wil, zonder Hem eerst te vragen, tegen zijn wil zelfs, voornemen en ten uitvoer brengen. De wettige hoogepriester te Silo zou zeker een geheel ander antwoord gegeven hebben dan deze Leviet van Micha, die zich de waardigheid van priester had laten geven. De hoogepriester zou hun gezegd hebben, dat zij de Amorieten moesten verdrijven en dat zij niet hun erfenis moesten verlaten. (Jozua XVII : 12-18.)

Later, toen de kinderen van Dan gewapend het gebergte van Efraïm voorbij trokken, droegen de Daniëten er allereerst zorg voor, de goden van Micha te bemachtigen en hem zijn priester afhandig te maken. Zij schilderden dezen zijn bevordering in schoone kleuren voor de oogen door te zeggen: "Ga met ons, en wees ons tot een vader en tot een priester! Is het beter, dat gij een priester zijt voor

het huis van éénen man, of dat gij priester zijt voor een stam en een geslacht in Israël?" Zoo werd de Leviet tot een meer invloedrijke en gewichtiger positie geroepen. En wat deed hij? De gedachte aan den wil Gods kwam in het geheel niet bij hem op. "Toen werd zijn hart vroolijk, en hij nam den efod, en de terafim, en het gesneden beeld, en hij kwam in het midden des volks," (vs. 20.) Hij nam zijn afgoden mee; en met dezen man, die door de arme Daniëten "hun priester" werd genoemd, nam de afgodendienst in het midden van Dan een ambtelijk karakter aan.

Toen Micha dit hoorde, verzamelde hij zijn mannen en jaagde de roovers na. "Gijlieden hebt mijne goden, die ik gemaakt heb, weggenomen", zoo roept hij hun toe, "mitsgaders den priester, en zijt weggegaan; wat heb ik nu meer?" (vs. 24.) Welk een taal! Zijn godsdienst en zijn goden waren hem afgenomen en nu had hij *niets meer over*. Een man des geloofs had het verlies dezer uiterlijke dingen nooit kunnen ondervinden. God zelf, zijn Woord, het priesterdom Gods en het huis des Heeren te Silo, waren immers altijd voor hem gebleven. O, mochten wij de gewichtige les, die uit al deze dingen te leeren valt, ter harte nemen! Laat ons bidden tot God om ons geopende oogen en een opmerkzaam hart te geven, opdat wij niet luisteren naar de stem van ons geweten, waar het betreft het doen van Gods wil, het handelen naar zijn gedachten, maar opdat wij Gods Woord ter hand nemen en door den Heiligen Geest geleid, daaruit leeren verstaan, wat goed is in *Gods oogen*.

De kinderen van Dan togen huns weegs, sloegen Laïs met de scherpte des zwaards, verbrandden haar met vuur, herbouwden haar en "noemden den naam der nieuwe stad Dan, naar den naam huns vaders Dan." (vs. 29.) De naam Dan had voor hen meer beteekenis dan de naam des Heeren.

Ziet daar, geliefde lezers! in korte trekken een schets van de zwarte schildering, die ons in de behandelde hoofdstukken gegeven wordt van het godsdienstig bederf van Israël.

Het openbaar verval van Israël.

DE LEVIET VAN EFRAÏM.

(Richt. XIX.)

Onze vorige beschouwing heeft ons den godsdienstigen toestand, waarin het volk van Israël was gekomen, op treffende wijze voor oogen gesteld. Wij hebben tevens gezien welk een invloed door een valsche priesterlijke klasse op het volk werd uitgeoefend. Dit zoogenaamde priesterschap, dat, van een godsdienstig oogpunt bezien, geheel verdorven was, kweekte bij het volk het godsdienstig verderf aan. En hoewel de in hoofdstuk XVII vermelde gebeurtenissen in hoofdzaak hebben plaats gevonden vóór de tijden der Richteren, zoo was het toch noodzakelijk, ze eerst aan het einde mede te deelen om aldus de trapsgewijze ontwikkeling van het booze in Israël duidelijk voor oogen te kunnen stellen. Een dergelijke verplaatsing der gebeurtenissen, met het doel om een gezamenlijken indruk te geven betreffende sommige zedelijke waarheden, treffen wij ook in het Nieuwe Testament aan, en wel in het Evangelie van Lukas.

Het kwaad in zijn laatste en ergste openbaring vinden wij dan ook hier in dit negentiende hoofdstuk. Simson, de laatste der Richteren, riep nog tot zijn God. In alle gewichtige en moeilijke oogenblikken wendde hij zich tot den Heer. De Leviet uit Juda deed het alleen nog in betrekking tot zijn beelden en terafim. Maar bij den Leviet uit Efraïm, over wien wij thans met elkander spreken, is in het geheel geen godsdienst te vinden. De Heer schijnt voor hem niet meer te bestaan. En, let wel! deze man is een *Leviet*, en behoort tot een geslacht, dat zich heeft gewijd aan den dienst van Jehovah, van het priesterschap en van het huis Gods.

In het hoofdstuk, dat vóór ons ligt,⁷ vinden wij de verhouding van den Leviet van Efraïm tot den zedelijken toestand van Israël opgeteekend. Bij den vorigen Leviet kon er nog sprake zijn van den godsdienstigen toestand; hier niet. Helaas! waar deze laatste treurig was, zooals wij de vorige maal zagen, de eerste was nog veel droeviger. Het bijwif van den Leviet loopt van hem weg, nadat zij hem van te voren ontrouw was geworden. Nu raadpleegt de Leviet niet met den Heer, wat hij in zulk een diep-verootmoedigend geval had moeten doen. Wel neen, zijn hart drijft hem naar haar uit; hij snelt haar achterna, en hij vereenigt zich weer, handelende naar het goeddunken van zijn eigen hart, met deze ontrouwe vrouw. Dat bevalt den vader uitnemend, want in de handelwijze van den Leviet ziet hij een eerherstel voor zijn dochter. Ach, het doen van dezen Leviet was zonder twijfel een rechtvaardiging van het kwaad, een goedkeuren van de onreinheid, en dit was te schrikkelijker naarmate hij een plaats behoorde in te nemen van afzondering. De schoonvader is vroolijk over zijn schoonzoon, en hij houdt hem een paar dagen, want hoe langer hij bleef, des te duidelijker en ruchtbaarder werd de wederaanneming en het herstel in eere van zijn dochter.

De wereld bewijst ons hare liefde en vriendschap, naarmate wij hare belangen dienen. De verbintenis met de familie Gods is haar volstrekt niet onaangenaam. Als men natuurlijk maar met haar medegaat! De Leviet laat zich dus ophouden. Daar hij niet God of zijn Woord, maar slechts zijn geweten tot richtsnoer nam, liet hij zich door anderen overhalen, bleef den éénen dag na den anderen, liet het rechte oogenblik van vertrekken voorbijgaan, en stortte zich zodoende in het ongeluk.

En wat nu? Deze man, die er niets in zag, om zich met een hoer te verbinden, wilde niet bij de Jebusieten en in hunne stad overnachten! "Wij zullen herwaarts niet wijken," zegt hij, "tot een vreemde stad, die niet is van de kinderen Israëls."

Iets dergelijks vinden wij vaak bij den Christen. Hij wil zich uiterlijk niet met de wereld verbinden, terwijl de bodem zijns harten met dezelfde dingen verontreinigd is. Men kan in het openlijk optreden zeer nauwgezet, maar tegelijkertijd, wat de persoonlijke heiligmaking betreft, zeer zwak zijn. Het gaat dan als bij den Leviet; niet om den Heer, maar om het volk. De Leviet gevoelde zich nauwer aan het volk, dan aan God verbonden. Beter gezegd, met God hield hij geen rekening meer. Maar tegenover het volk nam hij toch nog een goeden schijn aan. Met een zekeren nationalen trots, want van vroomheid was geen sprake, wendt hij zich van de Jebusieten af. Hij schijnt de meening toegedaan, dat alleen dat, wat uit Israël komt, goed kon zijn, terwijl hij toch weten moest, dat Israël den Heer reeds smadelijk verlaten had. Deze beginselen worden *nog* gevonden, en kenteekenen *ons* verval evenzeer als dat van het oude volk Gods. Men prijst en roemt het Christendom in tegenstelling met de heidensche, afgodische volkeren, hoewel men weet, dat het Christendom zelf de kweekplaats geworden is van alle zedelijk en godsdienstig bederf.

De Leviet moet nu de ervaring opdoen, dat hij geen opname vindt bij een volk, tot hetwelk God gezegd had: "Wacht u, dat gij den Leviet niet verlaat, al uwe dagen in uw land." (Deut. XII : 19.) Het bedorven getuigenis biedt den man Gods (ik spreek hier natuurlijk over zijn roeping, niet over den zedelijken toestand, waarin hij zich bevindt) geen bescherming. Men ziet in vers 18, welke gevoelens er daardoor in het hart van den Leviet gewekt worden. Hij zegt: "Ik trek nu naar het huis des Heeren,⁸ en er is niemand, die mij in huis neemt." Een alleenstaande vreemdeling, die te midden van het verdorven Gibeon woont, en die, evenals Lot, er ook zelf het bewustzijn van omdroeg, (want hij zegt: "alleenlijk vernacht niet op straat!") bewijst den Leviet gastvrijheid en neemt hem met zijn vrouw in huis op. En dan gebeurt die vreeselijke, schandelijke zaak. De onreine, woeste hartstochten van

---

⁷ Mogen wij onzen lezers nog eens herinneren, dat het zoo hoogst noodzakelijk en nuttig is, bij *elke* beschouwing, die wij geven, steeds het hoofdstuk, dat behandeld wordt, eerst te lezen, en daarna ook te raadplegen?

⁸ De Nieuwe Vertaling heeft hier: "Ik trek of wandel met het huis des Heeren;" dat wil dus zeggen: Ik sta in verbinding met den tempel; ik ben een Leviet.

de menschen, die den naam des Heeren droegen, ontketenden zich, en dreven tot handelingen, die aan die der Sodomieten gelijk stonden. *Zulke* dingen vinden nu niet in de vervloekte stad der Heidenen, maar in *Israël* plaats, en ze zijn daarom schrikkelijker dan de geschiedenis van Lot. Want zooals doode vliegen de welriekende zalf des apothekers doen stinken, zoo is het verderf van Gods volk het schrikkelijkste van alle verderf.

Hier komen dan ook geen engelen, om in te grijpen in de gebeurtenissen en de rechtvaardigen te bevrijden. De heer des huizes gaat, evenals Lot, naar de deur om met de mannen der stad te onderhandelen. "Niet, mijne broeders! doet toch zoo kwalijk niet; naardien deze man in mijn huis gekomen is, zoo doet zulke dwaasheid niet. Ziet, mijne dochter, die maagd is, en zijn bijwif, die zal ik nu uitbrengen, dat gij die schendt, en haar doet, wat goed is in uwe oogen; maar doet aan dezen man zulk een dwaas ding niet." Hij wil zich dus een kleiner onheil laten welgevallen om een veel grooter af te wenden. Dit is altijd noodzakelijkerwijze het beginsel, waarnaar de geloovigen handelen, wanneer zij midden in de wereld leven. God bewaart dezen man, dat zijn huis niet door die schandjongens verontreinigd werd, maar hij zelf zag geen anderen uitweg, dan zijn dochter prijs te geven. Hoe schrikkelijk! Toen kwam de Leviet en leverde zijn bijwif aan de schande over. Door een ernstig roepen tot God, door een herinnering aan zijne bescherming in vroeger dagen, had dit onheil nog afgewend kunnen worden. Zou de Heer niet ook nu het volk met blindheid hebben kunnen slaan? Maar geen bede om hulp stijgt tot Hem omhoog, want van het hart van den Leviet ging geen weg tot den Heer.

De arme vrouw, die zonder berouw en zonder oefening des gewetens van haar vroegere hoererie had afstand gedaan, stierf nu aan de schrikkelijke gevolgen van datgene, waarnaar vroeger haar hart was uitgegaan. God laat de maat van het kwade vol worden. Maar nochtans weet Hij, zooals wij uit de volgende hoofdstukken zien zullen, uit het kwade altijd, zelfs hier uit deze afschuwelijke daad, iets te voorschijn te doen komen tot verheerlijking van zijnen Naam.

Het Woord van God stelt ons twee groote waarheden voor oogen: wie God is, en wie de mensch is. God zoekt nooit den toestand, waarin de mensch zich bevindt, te bemantelen; wanneer Hij dat deed, zou Hij niet de God zijn, die licht is, en zijn Woord zou in zijn beide elementen vervalscht zijn. God schildert ons den mensch als onverschillig, als natuurlijk beminnenswaardig of godsdienstig, als gewelddadig of verdorven, als steeds zelfzuchtig, huichelachtig, goddeloos en afkeerig; - zoowel zonder wet als onder de wet en onder de genade, en dat wel onder alle omstandigheden, terwijl Hij ons tevens het werken van zijne genade in het hart des menschen onder allerlei vormen aantoonde. Op deze wijze hebben wij een goddelijke schilderij van onzen toestand, en worden wij uitgenoodigd, daaruit de gevolgtrekking te maken, dat wij in onszelven volkomen hulpeloos zijn, en dat er geen hulp en geen toevlucht voor ons is, dan alleen in het hart van onzen God.

SCHEURING EN HERSTELLING.

(Richt. XX.)

Ten gevolge van de misdaad, te Gibeon gepleegd, vergaderen zich alle stammen, van het Noorden tot het Zuiden, van Dan tot Berséba toe, *als een ééinig man tot den Heer te Mizpa*. Schijnbaar is tegen dit eendrachtig optrekken tegen het kwaad weinig in te brengen. Er was *ijver* om het kwaad op te sporen en er zich van te reinigen. Tegelijkertijd werd de *eendracht van het volk* aan den dag gelegd. Later, onder Debora, Gideon en Jephtha werd dit in het geheel niet gevonden. "Alle kinderen Israëls togen uit." (vs. 1.) "Toen maakte zich al het volk op, als een ééinig man, zeggende: Wij zullen niet gaan een ieder naar zijne tent, noch wijken een ieder naar zijn huis." (vs. 8.) "Alzoo werden alle

mannen van Israël verzameld tot deze stad, verbonden als een éénig man." (vs. 11.) Daar was dus een schoone schijn van eenheid, want alleen de kleinste stam ontbrak, maar die was dan ook de schuldige. Voorts werd het middelpunt, de verzamelplaats voor het volk, door allen erkend, want zij vergaderden zich voor het aangezicht des Heeren te Mizpa. En zij maakten zich op, en togen opwaarts naar Bethel, (ten huize Gods) en "bleven daar voor het aangezicht des Heeren." (vs. 18 en 26.) Wat ontbrak Israël alzo?

Ja, bij al het goede, dat er gevonden werd, was er, helaas! toch ééne zaak, die gemist werd, en dat was "de eerste liefde," Deze richt zich zoowel tot God als tot de broeders.

Welnu, *tegenover God* was de liefde van Israël verkoeld, want Israël vraagt God eerst om raad, wanneer alles reeds beraamd en besloten is. (vs. 18.) In plaats van met het Woord Gods te *beginnen*, *eindigt* het volk daarmee. Het Woord wordt wel niet geheel terzijde gesteld, maar het neemt toch niet meer de eerste plaats in; en dat is een teken van het verlaten der eerste liefde. De eerste liefde is het gehecht zijn aan den Persoon des Heeren, het zien naar zijne oogen en het luisteren naar zijne stem. "Die mijne geboden heeft, en ze bewaart, die is het, die mij liefheeft." "Zoo iemand mij liefheeft, die zal mijn woord bewaren." (Joh. XIV : 21 en 23.) "Want dit is de liefde Gods, dat wij zijne geboden bewaren." (1 Joh. V : 3.) Een tweede teken van den teruggang van Israël vinden wij in het feit, dat de harten er meer over bedroefd waren, dat Israël onteerd was geworden, omdat de burgers van Gibeon zulk een schandelijke daad en dwaasheid in Israël gedaan hadden, (vs. 6, 10 en 13.) dan dat zij er onder leden, dat Gods eer was aangerand. O, hoe vaak vertoont zich hetzelfde beginsel nòg in de Gemeente des Heeren. Hoe menigmaal denkt men bij de uitoefening der tucht meer aan de Gemeente, dan aan wat het voor den Heer is. Dit komt, omdat God dan niet meer de eerste plaats in ons hart heeft. Onze toegenegenheid tot Hem is dan niet zóó, dat wij bij alles het eerst aan Hem denken.

Het verlaten der eerste liefde is ook zichtbaar in onze openbaring tegenover de broeders. Wij weten toch, dat de betrekkingen tot God en de broeders op het nauwst en innigst met elkaar verbonden zijn. "Die God liefheeft, moet ook zijnen broeder liefhebben." (1 Joh. IV : 21.) En dit werd bij het volk van Israël niet gevonden. Israël beschouwt Benjamin niet als een broeder, maar als een vijand, en bij al den schoonen schijn van eenheid, denkt het er niet over, om de zonde van den éénen stam te erkennen als de zonde van het gansche volk. Zij zeggen: "Wat voor een kwaad is dit, dat *onder ulieden* geschied is?" (vs. 12.) Zij zeggen niet: "Wat voor kwaad is dit, dat *onder ons* geschied is." Welk een onderscheid tusschen deze liefde en die, welke in 1 Kor. XIII:4-7 beschreven wordt! De ijver ontbrak niet, dat is waar; maar de ijver heelt geen wonden; ze brengt niet het verlaten der eerste liefde terecht. Het woord aan de Efeziërs, die eveneens hun eerste liefde hadden verlaten, geldt ook hier: "Gij kunt de boozen niet verdragen." (Openb. II : 2.) Maar de Heer had ook thans, evenals later aan de gemeente te Efeze, zijn volk kunnen toeroepen: "Maar ik heb iets tegen u." Waar waren de broederlijke gevoelens, toen de elf stammen aan hun vraag de woorden toevoegden, "Zoo geeft nu die mannen, die kinderen Belials, die te Gibeon zijn, dat wij hen dooden, en het kwaad uit Israël wegdoen?" (vs. 13.) Het is trouwens altijd een gevaar, bij het uitoefenen van tucht, dat men vergeet met broeders te doen te hebben. En merken wij wel op, dat, waar Israël eerst zegt: "Wat kwaad is dit, door *ulieden* bedreven," het dáárna spreekt van *wij*. Dit "wij" is dan wederrechtelijk. Zij gevoelen hun eigen gewichtigheid. En het verlaten der eerste liefde brengt dit altijd mee. Men is dan meer bezig met zijn werk en met zichzelf, dan met God en zijn Woord.

Aan den anderen kant echter staat niet alleen het goddelooze Gibeon, maar ook de stam van Benjamin, die niet zelf tegen Gibeon optrad. Benjamin zondigde zwaar, doordat het in zijn midden het kwaad duldde. De voorstellingen en de vermaningen van Israël hadden Benjamin moeten

verootmoedigen, maar in plaats daarvan wordt hij er door geprikkeld om een der slechtste dingen te doen: een broederkrijg te voeren.

"De kinderen van Benjamin verzamelden zich uit de steden naar Gibeon, om uit te trekken ten strijde tegen de kinderen Israëls." (vs. 14.) Benjamin gaat dus naar Gibeon, de plaats waar de schanddaad verricht was. Hij monstert zijn volk in Gibeon, stelt ze in slagorde bij Gibeon, en begint van uit Gibeon den strijd. (vs. 14, 15, 20 en 21.) Gebrek aan ootmoed sleept altijd schrikkelijke gevolgen met zich. Niet alleen laat Benjamin het kwaad ongestraft, maar komt er zelfs noodzakelijkerwijze toe, het te verontschuldigen en met het kwade partij te kiezen tegen het volk Gods. Benjamin geeft wel den schijn, alsof hij *zonder* de mannen van Gibeon ging, want uit de steden werden afzonderlijk zes en twintig duizend mannen geteld. Maar in werkelijkheid monstert hij toch ook de inwoners van Gibeon, en gebruikt hare 700 uitgelezen krijgshelden. Onder het volk van Benjamin, in het leger, waren ook zeven honderd uitgelezen mannen - het aantal was dus juist zoo groot als dat van de mannen van Gibeon. Deze waren allen *linksch*. Een dergelijke zwakheid wordt tot kracht in den dienst des Heeren, als een Ehud de strijder is, (Richt. III : 15.) maar hier zijn de linksche mannen uitgelezen in den strijd *tegen* den Heer.

Eerst nadat de verhandelingen hebben plaats gevonden, vraagt Israël God om raad. (vs. 18.) "Juda het eerst," antwoordde Hij, die Israël tuchtigen wilde; en twee en twintig duizend mannen van Juda werden op den grond uitgestrekt. En toch, welk een genade van God wordt in deze nederlaag betoond! Israël moest leeren, dat in den strijd tusschen broeders geen overwinnaars en overwonnenen zijn, maar dat allen overwonnen moeten worden, opdat de Heer ten slotte zou triomfeeren. God bedient Zich ook van de nederlaag, om zijn veelgeliefd volk, dat zoo verscheurd was, te herstellen. Israël trad uit den strijd, waarbij het zooveel verloor, gesterkt te voorschijn. Nadat de 22.000 man "ter aarde vernield" waren op één dag, *versterkte zich het volk*. (vs. 22.)

Laat ons zien, welke rijke vruchten de tuchtiging voor de Israëlieten afwierp. 1e. Zij brengt er hen toe, de tegenwoordigheid des Heeren in Bethel op te zoeken. 2e. In plaats van toorn treedt er een Gode welgevallige droefheid in; hun tranen leveren daarvoor het bewijs. 3e. De droefheid is niet voorbijgaand, want zij weenen tot aan den avond. 4e. Zij leeren waarlijk van God afhankelijk te zijn en vragen niet meer: "Wie van ons zal eerst optrekken?" maar: "Zullen wij wederom naderen?" 5e. Het gevoel voor den gevallen broeder wordt wakker, want Israël zegt: "De kinderen van Benjamin, mijnen broeder." Waarlijk, een heerlijk resultaat, Gode waardig! En deze vruchten werden niet afgeworpen door een overwinning, maar door een nederlaag. God tuchtigde zijn volk, en deze kastijding gaf aan hen, die door haar geoeffend werden, een vreedzame vrucht der gerechtigheid. En God zou nog verder werken; nog meerdere vruchten zouden gezien worden.

De Heer zeide: "Trekt tegen hem op." (vs. 23.) En de kinderen Israëls trokken des anderen daags ten strijde tegen de kinderen van Benjamin. Maar wat gebeurde er nu? Een tweede nederlaag volgde, en 18.000 mannen werden ter aarde nedergeveld. Wat zou Israël thans doen? Het is zoo schoon wat wij lezen: "Toen togen alle kinderen Israëls en al het volk op, en kwamen ten huize Gods, en weenden, en bleven aldaar voor het aangezicht des Heeren, en vastten dien dag tot op den avond, en zij offerden brandofferen en dankofferen voor het aangezicht des Heeren." (vs. 26.) 1e. *Al* het volk ging op, *alle* kinderen Israëls. Niet één bleef achter. Allen gevoelden diepe smart over hetgeen gebeurd was, en waren één van zin om den Heer te zoeken. 2e. Niet alleen weenden zij tot den avond, maar zij weenden en bleven aldaar voor het aangezicht des Heeren. De droefheid werd grooter en blijvend voor God. 3e. Zij vastten ten zelfden dage tot den avond. Dat was nog meer dan droefheid. Dat was verootmoediging, oordeel over het vleesch, en boete. 4e. Zij offerden brandofferen en dankofferen voor het aangezicht des Heeren. Zij vinden dus opnieuw hun vreugde in deze beide onschatbare dingen: de waardeering van het offer en van de gemeenschap. Het volk heeft

het bewustzijn, dat het zich in de tegenwoordigheid des Heeren bevindt, en nadert dus tot Hem, die tusschen de Cherubim woont, door middel van een priester. 5e. De eigenwil van het volk is geheel gebroken. Israël zegt thans bij monde van Pinehas: "Zal ik nog meer uittrekken ten strijde tegen de kinderen van Benjamin, mijnen broeder, of zal ik ophouden?" Welk een heerlijke herstelling! Eerst een vreeselijk kwaad en een schrikkelijke scheuring; maar door dit kwaad en door deze scheuring nader tot God gebracht. Niet alsof daardoor het kwaad zou vergoelikt worden, en God den maatstaf van het booze zou veranderd hebben; maar Hij bedient Zich, tot heil van zijn volk, zelfs van het verkeerde om zijn volk te zegenen. Dit gaat nog vaak zoo in de Gemeente des Heeren. Mocht Gods weg en werk altijd door ons opgemerkt worden!

Van het oogenblik af, dat Israël terecht is en een goede gezindheid heeft tegenover den Heer, kan God de overwinning schenken. Nu vindt er wel een slag plaats, waarin het herstelde Israël de ervaring opdoet, dat het zwak en onbekwaam is, maar het behaalt toch de overwinning; bijna de gansche stam werd uitgeroeid. Het was een overwinning, een overwinning des Heeren, maar ook tegelijkertijd een verlies, want één der stammen des volks verdween bijna geheel.

Dit zijn de beginselen van alle ware tucht in de Gemeente. Zonder liefde, zonder afhankelijkheid van God en zijn Woord, zonder zelfoordeel ook, zal de tucht steeds gebrekkig zijn. Slechts onder deze voorwaarden zal men zich met alle beslistheid van het oude zuurdeeg kunnen reinigen.

DE VRUCHTEN DER HERSTELLING.

(Richt. XXI.)

De herstelling van het volk Israëls had ten gevolge de onvoorwaardelijke weigering van de verbinding met het booze. "De mannen van Israël nu," zoo lezen wij in het eerste vers van het laatste hoofdstuk van het boek der Richteren, "hadden te Mizpa gezworen, zeggende: Niemand van ons zal zijne dochter aan de Benjaminiten ter vrouw geven." Wanneer de zielen, in een tijd van verval, door de machtige werking van Gods genade weer tot de eerste liefde terugkeeren, en die heerlijke gevoelens der toegenegenheid jegens den Heer bij hen werkzaam zijn, zoo worden zij daardoor niet verdraagzamer tegenover het booze. Vergeten wij niet, dat, hoe inniger en vertrouwelijker de gemeenschap met God is, des te meer ook de volkomen scheiding van het verkeerde zal gevonden worden. De afzondering verstompt echter anderzijds geenszins de hartelijke liefde der geloovigen, die alzo wandelen, tot hunne broederen. Wij zien dat hier. Ten derden male trekt het volk naar Bethel op. Deze plaats is thans voor hen onontbeerlijk. De nederlaag had het volk er heen gedreven; de overwinning doet het den weg er heen opnieuw inslaan. "Zoo kwam het volk tot het huis Gods, en zij bleven daar tot op den avond voor Gods aangezicht." Bij hun laatste bezoek te Bethel hadden zij *geweend*, en waren daarna voor Gods aangezicht *gebleven*. Hier is het andersom; het volk *blijft* eerst. Dit is heerlijk! Er was behoefte om blijvend Gods aangezicht te zoeken. Men gevoelde, dat het noodig was, om in zijne tegenwoordigheid te verwijlen. David zegt: "Mijn hart zegt tot U: Gij zegt: Zoek mijn aangezicht; - *ik zoek uw aangezicht, o Heer!*" (Ps. XXVII: 8.) En wanneer wij een gevoel hebben van den treurigen toestand, waarin de Gemeente zich op deze aarde bevindt, zullen wij ons geluk er in vinden om, te midden van het kwaad, dat er is, en de droevige omstandigheden des tegenwoordigen tijds, het aangezicht des Heeren te zoeken en als het ware tot den avond bij Hem te blijven. Weet ge wat het gevolg zal zijn? De tranen komen! En - wèlke tranen! Wij lezen van Israël: "En zij hieven hunne stem op en weenden *met groot geweend*." Voor het eerst gevoelen zij thans de gansche smart, die de geslagen wonde heeft veroorzaakt. Zij zeggen: "O Heer! God van Israël! waarom is dit geschied in Israël, dat er heden een stam van Israël gemist wordt?" Zij zeggen

niet: Het booze is weggedaan, en nu hebben wij eindelijk rust en vrede. Neen, het weder ontwaken der hartelijke gevoelens voor den Heer en de broeders brengt een bittere smart met zich. De scheuring is er. Eén stam ontbreekt. Het gansche lichaam gevoelt de smart der afscheiding van het ééne lid. De God van Israël is onteerd, *Hij*, die in den tabernakel de gouden tafel met de twaalf toonbrooden steeds voor oogen had! Israël denkt thans niet meer aan zijn eigen smart, zooals vóór de verootmoediging. Neen, heete tranen worden gestort in de tegenwoordigheid des Heeren, en juist daar, waar de eenheid voor altijd verloren schijnt te zijn, vindt zij hare verwezenlijking in het hart des volks. In de oogen des Heeren is dit nog eer de ware eenheid, dan die schijnbare eenheid van het afgefallen volk in het begin van het twintigste hoofdstuk.

De eerste stralen der opgaande zon vinden Israël bezig om een altaar te bouwen. Het volk kan nu met den Psalmist zeggen: "O God, Gij zijt mijn God! ik zoek U in den dageraad." (Ps. LXIII : 2.) De verootmoediging en het verval verhinderen niet om God te dienen en te eeren. Zij kunnen hun altaar bouwen om Hem offeranden te brengen. Welk een genade is het, dat te midden van den treurigen toestand een altaar des Heeren blijft! Drie dingen zijn dezen eeredienst voorafgegaan en hebben er toe geleid hem in te voeren, namelijk: De algeheele afzondering van al het kwade; het zoeken van Gods tegenwoordigheid; en de algeheele erkenning van het diepe verval, waarover groote droefheid heerscht. In dezen toestand brengen de Israëlieten hun brand- en vredeoffers. Ja, zóó verstaat het hart, wat het offer van Christus voor God is. O, mocht de gezindheid van Israël ook praktisch bij ons werkzaam zijn! Alleen het diepe gevoel van den toestand, waarin de Gemeente zich bevindt, kan ons op Gode welgevallige wijze eeredienst doen plegen. Dan zullen wij weenen over de smaadheid, der Gemeente aangedaan door de scheuringen, en tegelijkertijd zullen wij niet wijken van het aangezicht Gods, maar in zijne tegenwoordigheid offeranden der dankzegging brengen voor het deel, dat Hij ons, met Zichzelven, aan Christus' offerande gaf.

Al deze zegeningen, op den weg der verootmoediging herkreten, vormen het uitgangspunt voor het oordeel over Jabes in Gilead. Uit deze stad was niemand tot den Heer naar Mizpa opgekomen. Eenerzijds lag daarin een zekere onverschilligheid in betrekking tot het oordeelen van het kwaad; anderzijds een geringschatting van de door God gemaakte eenheid des volks, die in de houding der elf stammen zoo schoon tot uitdrukking gekomen was. Waarschijnlijk hebben de menschen van Jabes tot elkander gezegd: "Wat gaat dat *ons* aan?" O, hoe menigwerf hebben wij in onze dagen dergelijke woorden gehoord! De toestand dier mannen was nog ernstiger dan het kwaad zelf. Voor zulk een weigering kon geen erbarming gelden. Het oordeel moest worden uitgeoefend. Vóór dit evenwel tot uitvoering kwam, denkt Israël echter toch aan barmhartigheid. Wij lezen in vers 6 en 7: "En het berouwde den kinderen Israëls over Benjamin, hunnen broeder; en zij zeiden: Heden is een stam van Israël afgesneden. Wat zullen wij, belangende de vrouwen, doen aan degenen, die overgebleven zijn? Want wij hebben bij den Heer gezworen, dat wij hun van onze dochteren geene tot vrouw zullen geven." Ja, niet alleen denken zij vóór de uitvoering van het oordeel aan barmhartigheid, maar het oordeel leidt er zelfs toe om deze barmhartigheid in beoefening te brengen. Want de afsnijding van Jabes had de herstelling van Benjamin ten doel. Dát is het, wat Israël uit dezen langen en smartelijken strijd gewonnen heeft. Gelukkig een iegelijk, die uit zulke dingen leert, en die een volkomen haat tegen het booze weet te vereenigen met een ongehuichelde liefde jegens zijne broeders.

De inwoners van Jabes werden geslagen met de scherpte des zwaards, doch vier honderd jonge dochters, die maagden waren, werden gespaard en aan het armzalig overblijfsel van Benjamin tot vrouwen gegeven. Dit was echter nog niet genoeg. De wonde moest geheel en al verbonden worden. De liefde is vindingrijk in het zoeken van middelen om ze te heelen. En zij geeft Israël een middel in de gedachte, waardoor het zijn broeders kon te hulp komen zonder zijn verplichting tegenover God

te verzaken, of den maatstaf der afzondering van het kwade te verlagen. Israël laat zich door Benjamin te Silo berooven, derhalve in zekere mate onder de oogen des Heeren. Terwijl het dus bereid is, de rol van overwinnaar met die van overwonnene te verwisselen, laat het zijn door de tucht zoo zwaar beproefden broeder het laatste woord.

“De erfenis dergenen, die ontkomen zijn,” zoo lezen wij in vers 17-21, “is van Benjamin, en er moet geen stam uitgedelgd worden uit Israël. Maar wij zullen hun geene vrouwen van onze dochteren kunnen geven: want de kinderen Israëls hebben gezworen, zeggende: Vervloekt zij, die den Benjaminiten een vrouw geeft. Toen zeiden zij: ziet, er is een feest des Heeren te Silo, van jaar tot jaar, dat gehouden wordt tegen het noorden van het huis Gods, tegen den opgang der zon, aan den hoogen weg, die opgaat van het huis Gods naar Sichem, en tegen het Zuiden van Lebóna. En zij geboden den kinderen van Benjamin, zeggende: Loert in de wijngaarden. En let er op, en ziet, als de dochters van Silo zullen uitgegaan zijn om met reien te dansen, zoo komt gij voort uit de wijngaarden, en schaakt u, een ieder zijn huisvrouw, uit de dochteren van Silo; en gaat heen in het land van Benjamin.”

Voorts is het merkwaardig, welk een teeder gevoel voor Benjamin er is bij het volk Israëls. In vers 22 wordt gezegd: “En het zal geschieden, wanneer hare vaders of hare broeders zullen komen, om voor ons te rechten, dat wij tot hen zullen zeggen: Zijt hun om onzentwil genadig, omdat wij geen huisvrouw voor een ieder van hen in dezen krijg genomen hebben.” Israël zegt niet: “Zij hebben geen vrouw ontvangen,” maar “wij hebben niet voor een ieder van hen genomen.” Dit is een geheel andere gezindheid dan in den beginne. Toen zei Israël: “Wat voor een kwaad is dit, dat onder *ulieden* geschied is?” (Richt. XX : 12.) Maar nu scheidt Israël zijne zaak niet meer van die zijner broederen. Het beschouwt zich één. En deze door God zelf gemaakte eenheid des volks heeft in de oogen van de getrouwen, die in deze booze dagen des vervals leven, hare volle beteekenis herkreten.

Moest het ook bij ons niet alzo zijn, geliefde lezers? Wanneer ook de menschen, ja, wanneer zelfs Christenen, de goddelijke eenheid der Kerk van Christus geringschatten; wanneer zij deze uitwendig door allerlei armzalige inzetten zoeken te vervangen, om zich dan met een schijn van eenheid te vergenoegen; wanneer zij zelfs een bondgenootschap sluiten tusschen de verschillende genootschappen en secten en daardoor het verval rechtvaardigen, omdat zij het blijven handhaven, - ik zeg, wanneer dergelijke droevige ervaringen door ons worden opgedaan in de Christenheid, laat ons dan zulke dingen den rug toekeeren; laten wij ons verootmoedigen betreffende het verval der Gemeente, en laat het ons luide verkondigen, dat er maar “*één* lichaam en *één* Geest” is, terwijl wij er tegelijkertijd naar streven om de “*eenheid des Geestes te bewaren in den band des vredes!*” Laat ons elke gemeenschap met het zedelijk en godsdienstig kwaad onzer dagen van de hand wijzen, en boven dit alles aandoen “*de liefde, die de band der volmaaktheid is.*” (Kol. III : 14.)

Dat is de leering, die niet alleen het nu behandelde gedeelte van Gods Woord, maar die *het geheele boek der Richteren* aangeeft. Het sluit dan ook met een plechtige herhaling van de woorden, die de booze dagen kenmerken: “In die dagen was er geen koning in Israël; een iegelijk deed, wat goed was in zijne oogen.” (Richt, XXI: 25.)

God verandert dezen beklagenswaardigen toestand niet. Hij stelt hem alleen vast en wendt den blik der zijnen af van het dwaallicht des gewetens, dat wel is waar hen geoordeeld, maar nimmer hen geleid heeft, om dien te richten op het helderschijnende licht van zijn onfeilbaar Woord, hetwelk ons vermag te leiden, op te bouwen, en een erfdeel te geven onder al de geheiligden. (Hand. XX : 32.)

“Tot de wet en tot de getuigenis!” Zoo zegt Jesaja tegen het volk van Israël, dat in verval is. En ditzelfde woord is van gewicht ook voor ons. Het geeft ons een machtig wapen ten tijde des vervals.

En hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze beschouwingen over het boek der Richteren. Wij hebben door Gods goedheid in dit belangrijke boek des vervals veel leerrijks mogen opmerken; ook telkens de trouw van den Heer tegenover de zijnen mogen waarnemen. God geve, dat de overdenkingen voor ons allen gezegend mogen geweest zijn!